

A photograph of a person wearing a white, textured robe, likely representing Jesus, working with wood. The person is using a wooden mallet and a chisel to shape a wooden plank. The scene is set against a dark background, and the lighting highlights the texture of the robe and the wood. A semi-transparent red banner is overlaid on the bottom half of the image, containing the title and author information.

NJEGOVIM STOPAMA

PRIRUČNIK ZA UČENIKE 2/3

WILLIAM MACDONALD

WILLIAM MacDONALD

Drugi dio

NJEGOVIM STOPAMA
Priručnik za učenike

EURO LIBER

Izvornik:

The Disciple's Manual
Copyright © 2004
William MacDonald

Copyright za Hrvatsku © 2013

Euroliber d.o.o.

Izdavač

Euroliber d.o.o.
Petrova 10, 21000 Split, 021/782-530
mail@euroliber.info

Tisak: Printera grupa

Naklada 400 kom.

Prijevod: Davor Edelinski

Lektura

Miroslav Balint-Feudvarski
Ivana Balint-Feudvarski

Design naslovnice: Ivan Marečić

Prijelom: Christoph Krumm

Urednik: Christoph Krumm

ISBN 978-953-6423-27-9

ISBN 978-953-6423-29-3 (komplet)

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 865643

Sadržaj

Treći dio: Kršćanski život

1. Potpuno predanje	6
2. Možete biti sigurni.....	24
3. Vječno spasenje	30
4. Krstite se	35
5. Gospodnja večera	40
6. O vodstvu	42
7. Upoznajte Bibliju	47
8. Učite kako biste se pokazali prokušanima	60
9. Molite se uvijek	63
10. Svakodnevno vrijeme s Isusom	68
11. Budite štovatelj.....	71
12. Volite Kristovu zajednicu	75
13. Poštujte pravila lijepog ponašanja	91
14. Ne budite lakovjerni	96
15. Nikada nemojte odustati	101
16. Neka vam je savjest živa i budna	106
17. Živite u miru sa svima – kad god je to moguće... ..	110
18. Budite požrtvovalni	116
19. Pazite na jezik.....	120
20. Brak	129
21. Roditeljstvo	134
22. Božji putevi, a ne naši	137

Treći dio: Kršćanski život

1. *Potpuno predanje*

Svi kršćani moraju se složiti da otkupiteljsko djelo Gospodina Isusa Krista na Golgoti ima toliki značaj i vrijednost da mu sljedbenici moraju biti predani. Nema rasprave o tome trebaju li učenici biti predani: to je opće prihvaćen i unaprijed jasan zaključak. Međutim, postavljaju se dva pitanja bez odgovora: Do koje mjere mu trebamo biti predani? I kako to treba izgledati u svakodnevnom životu?

Idealno bi bilo da smo *potpuno* predani. Ništa manje od potpune žrtve — našeg duha, duše i tijela — ne može biti adekvatan odgovor na žrtvu koju je On podnio za nas. Mnoge naše pjesme to jako lijepo izražavaju. „Ljubav predivna, božanska, traži mi srce, moj život, moje sve.“ „Kako ću učiniti išta manje nego mu dati svoje najbolje i živjeti samo za Njega nakon svega što je učinio za mene?“ „Kako ću žrtvovati išta manje kad je Isus dao sve?“

Međutim, može se postaviti opravdano pitanje je li ijedan vjernik ikada *potpuno predan* Spasitelju. Čak je i apostol Pavao morao priznati da još nije stigao, odnosno da nije već dostigao savršenstvo (Fil. 3,12). Kad mislimo na naše grijehе, propuste, samoživost i nejasne motive, oklijevamo tvrditi da smo onoliko predani Gospodinu koliko bismo morali biti.

Ipak, to nas ne smije spriječiti da nastavimo težiti idealu. Iako nismo stigli, možemo nastaviti ići prema cilju. Čak i ako ne možemo zapjevati „Predajem ti sve, Isuse“ i tvrditi da je zaista tako, ipak je možemo pjevati kao želju svoga srca.

To nas dovodi do preispitivanja cjelokupne tematike predanja u Bibliji. Što je predanje? Predanje je davanje života Gospodinu kako bi On mogao s njim činiti što god želi. U pitanju je definitivan i dobro promišljen čin putem kojeg osoba odabire Kristovu volju umjesto svoje. To znači izgubiti svoj život za Njega i za evanđelje. To znači pokloniti mu posvećenost svoga srca i ljubav svoje duše.

*U bolesti ili zdravlju,
 u siromaštvu ili bogatstvu,
 kod kuće ili na putu.
 Bio samac ili oženjen,
 nepoznat ili poznat.
 Živio dugo ili kratko,
 Uzmi me kakav jesam, Gospodine,
 učini me potpuno svojim.
 Učini od mog srca Tvoj dvor
 i Tvoje kraljevsko prijestolje.
 (Nepoznat autor)*

Neke riječi ne postoje u rječniku predanja.: „Nije tako, Gospodine“, „Ja ću prvi“, „Ne sad, kasnije ću“.

Logička podloga predanja

Postoje jaki razlozi za potpuno predanje Isusu Kristu:

1. Božja milost to zahtijeva od nas. „Čini se uvredom za tu ljubav koja je predala SVE za nas reći da volimo, a onda kalkulirati hoćemo li mu dati svoje sve, kad je sve što imamo zapravo gotovo ništa. Njegovo je nebo, zemlja, vječnost i On sam. Bolje je uopće ne voljeti. Bolje je biti hladan nego mlak“ (Lady Powerscourt).

„Neiskreni smo ako predamo svoju vječnu dušu Bogu da je spasi, a uskratimo mu svoj smrtni život. Smjelo mu vjerujemo da će nas spasiti od pakla i odvesti nas u nebo, ali ustručavamo se prepustiti mu vlast nad svojim životima sada i ovdje“ (R. A. Laidlaw).

2. To je jedina razumna reakcija na činjenicu da je Bog Sin umro za mene. To je naša jedina razumna služba, najsuvisljija i najsmislenija stvar koju možemo učiniti s obzirom na Božje milosrđe. Ako je On umro za mene, tada je najmanje što mogu učiniti predati mu svoj život. „Ako je Isus Krist Bog i ako je umro za mene, tada nijedna moja žrtva za Njega ne može biti prevelika“ (C. T. Studd).

8 Treći dio: Kršćanski život

„Kristov križ vam nikada neće ništa značiti ukoliko vas ne ostavi bez daha i ne postane najvažnija stvar u vašem životu“ (Harold St. John).

3. U pitanju je siguran način za poznavanje Božjeg vodstva (Rim. 12,2).

4. Zahvalnost to zahtijeva od nas.

5. Ne pripadamo sebi. Gospodin Isus nas je otkupio na Golgoti za golemu cijenu. Pripadamo mu. Uzmemo li život u svoje ruke i činimo što god hoćemo, tada smo lopovi.

Znao sam da je Isus umro za mene, ali nikad nisam shvaćao kako to onda znači da ne pripadam sebi. Otkupiti znači ponovno kupiti, pa ako pripadam Njemu ili ću biti lopov pa ću zadržati ono što nije moje, ili ću sve predati Bogu. Kad sam uvidio da je Isus umro za mene, nije mi se činilo teško predati mu sve (C. T. Studd).

Seoski orguljaš je dvaput odbio posjetitelja koji je htio svirati orgulje u crkvi. Konačno je popustio i neznanac je zasvirao. Cijela crkva se ispunila nebeskom glazbom. Orguljaš ga je upitao: „Tko ste vi?“ Neznanac je skromno odgovorio: „Zovem se Mendelssohn.“ „Molim!“ reagirao je čovjek, sad već prestravljen. „Zar sam vama branio svirati moje orgulje?“¹ Trebamo priznati Bogu da je vještiji u sviranju orgulja nego mi.

6. Isus je Gospodin. Ako je On Gospodin, tada ima pravo na sve. „... jer zato Krist umrije i oživje da zagospodari“ (Rim. 14,9).

7. On zna što je najbolje za nas bolje nego mi sami. Njemu su poznate i one mogućnosti za koje mi ne znamo.

8. To nas čuva od traćenja života, od trivijalnosti. Čuva nas da ne postanemo ljudi čiji će jedini posao biti prodaja balona na paradama ili sunčanih naočala u danima potpune pomrčine sunca. Ili, slaganje stolica na Titaniku ili ravnanje slika u požarom zahvaćenoj kući.

Jednom prilikom je Steve Jobs, predsjednik tvrtke Apple Computers, razgovarao s Johnom Scullyjem, predsjednikom

¹ Sanders, J. O., *Shoe Leather Commitment*, Chicago: Moody Press, 1990., str. 56-57.

Pepsi-Cole. Smatrao je da bi Scully mogao bolje iskoristiti svoje sposobnosti u računalnoj industriji koja je bila u zamahu. Jobs je rekao Scullyju: „Kad ćeš prestati prodavati zaslađenu vodu i učiniti nešto što će promijeniti svijet?“ Scully je prihvatio izazov.

Nakon uskrsnuća Petar je rekao ostalim učenicima: „Idem loviti ribu“ (Iv. 21,3). Nevjerojatno. Imao je poruku o spasenju svijeta, a išao je loviti ribu.

9. Kristova ljubav potpuno nama ovladava (2. Kor. 5,14-15). David Livingstone je rekao da nas ona „goni“.

10. Krist nam daje nove vrijednosti, nove prioritete.

Kad osoba pogleda u Kristove oči i osjeti privlačnu silu Njegovog načina života, više nikad neće biti zadovoljna sekularnim idejama i standardima koji su joj se činili prihvatljivima prije nego što je upoznala Krista. Krist joj je ogadio sve ostalo. Stare vrednote su se pretvorile u ugarke, u pepeo i prah. Hvala Bogu za to.²

U svojoj knjizi *Biblijsko propovijedanje* Haddon Robinson je citirao ove riječi Ernesta Campbella:

Prije par dana zaprepastio me je pogled Leonarda Woolfa na njegovo životno djelo. „Jasno vidim,“ rekao je, „da nisam postigao gotovo ništa. Svijet današnjice kao i povijest ljudskog mravinjaka u proteklih 5-7 godina bili bi potpuno isti da sam igrao ping-pong umjesto što sam sjedio u raznim odborima te pisao knjige i memorandume. Moram, dakle, izreći poprilično sramotno priznanje kako sam u svom dugačkom životu utukao između 150 000 i 200 000 sati na potpuno beskorisne stvari.“³

Križ je toliko značajan da je za vjernika koji ga razumije u pitanju sve ili ništa.

Ne predamo li svoj život Kristu, to je isto kao da smo mu zijevnuli u lice. Na taj način mu govorimo da nije učinio ništa čime bi zaslužio voditi naš život.

² Stewart, James S., *King For Ever*, Nashville, TN: Abingdon, 1973., str. 60-61.

³ Haddon W. Robinson, *Biblijsko propovijedanje*, Susret, Zagreb, 1997., str. 121.

PRIMJERI PREDANJA

Krist (Iz. 6; Heb. 10,7). Našega Gospodina je izjedala revnost za djela Njegovog Oca. Njegova jedina želja bila je ugoditi Bogu.

Abraham (Post. 22,1-19). Ovaj čovjek je bio nepokolebljivo odlučan u poslušnosti Bogu, čak i ako bi zbog toga morao žrtvovati svoje najveće blago: jedinog sina Izaka.

Žrtva paljenica (Lev. 1,13b). Glavno obilježje žrtve paljenice bila je činjenica da se u potpunosti spaljivala pred Bogom. Paljenica je predstavljala prinositeljevu želju da u potpunosti živi za Boga.

Hebrejski rob (Izl. 21,2-6; Pnz. 15,11-18). Kad bi židovski rob stekao pravo na slobodu, mogao je donijeti svjesnu odluku da će zauvijek ostati robom svoga gospodara.

Ruta (Rut. 1,16-17). Ova poganka je izrazila svoje predanje sljedećim besmrtnim riječima:

“Nemoj me tjerati da te ostavim i da odem od tebe: jer kamo ti ideš, idem i ja, i gdje se ti nastaniš, nastanit ću se i ja; tvoj narod moj je narod, i tvoj Bog moj je Bog. Gdje ti umreš, umrijet ću i ja, gdje tebe pokopaju, pokopat će i mene. Neka mi Jahve uzvрати svakim zlom i nevoljom ako me što drugo osim smrti rastavi od tebe.”

Estera (Est. 4,16). U vrijeme kad je židovskom narodu prijetilo istrebljenje, ova kraljica je riskirala vlastiti život ne bi li se zauzela za njih, rekavši: „... ući ću kralju... pa treba li da poginem, poginut ću.“

Šadrak, Mešak i Abed Nego (Dan. 3,17-18). Zbog vjernosti Bogu pretrpjeli su ognjenu peć radije nego da kompromitiraju svoju vjeru. Tadašnjem vladaru svijeta su rekli:

„Bog naš, kome služimo, može nas izbaviti iz užarene peći i od ruke tvoje, kralju; on će nas i izbaviti. No ako toga i ne učini, znaj, o kralju: mi nećemo služiti tvojemu bogu niti ćemo se pokloniti kipu što si ga podigao.“

Thomas Cranmer i ruka koja je potpisala oporicanje. U trenutku slabosti biskup Cranmer je potpisao izjavu o oporicanju

svojih uvjerenja, ali se onda predomislio. Prije nego što su ga spalili na lomači, gurnuo je u vatru ruku koja je potpisala taj zli dokument i rekao: „Bestraga s tobom, nedostojna ruko.“ Htio je da ona prva izgori.

John Nelson Darby. Tijekom svoga produktivnog života nepokolebljive odanosti i službe Darby je stalno bio na putu. Jednom prilikom je sjedio u jeftinom talijanskom pansionu i zapjevao: „Isuse, uzeo sam svoj križ, sve sam ostavio i sad slijedim te.“ To je bila istina.

C. H. Spurgeon. „Princ među propovjednicima“ napisao je:

Onog dana kad sam se predao svojem Spasitelju, predao sam mu tijelo, dušu i duh. Dao sam mu sve što sam imao i što ću imati od sad do vječnosti. Dao sam mu svu svoju moć, sve svoje sposobnosti, svoje oči, svoje uši, svoje udove, svoje osjećaje, svoju prosudbu, svoju muškost i sve što iz svega toga može proizići.

A. T. Pierson je o njemu rekao: „Do kraja je iskoristio svu svoju pamet i sve prilike koje mu je Bog dao.“

William Borden. Ovaj bogataški sin ovako je izrazio svoju predanost: „Gospodine Isuse, što se mog života tiče ja dižem ruke. Stavljam Tebe na prijestolje svoga srca. Promijeni me, očisti me, upotrijebi me kako želiš. Prihvaćam punu snagu Tvoga Svetog Duha. Zahvaljujem ti.“

Betty Stam. Betty se nije šalila kad je napisala sljedeće na kartice svoje Biblije:

Gospodine, dižem ruke od vlastitih ciljeva i nauma, svih svojih želja, nadanja, ambicija i prihvaćam Tvoju volju za moj život. U potpunosti ti predajem sebe i sve što jesam kako bih bila zauvijek Tvoja. Dajem ti na čuvanje sva svoja prijateljstva i ljubav. Svi ljudi koje volim trebaju biti na drugom mjestu u mom srcu. Čini svoju volju u mom životu bez obzira na cijenu, sada i zauvijek. Za mene je život Krist.

George Müller. Kad je Arthur T. Pierson upitao Georgea Müllera: „U čemu je tajna vašeg izvrsnog rada i divnih djela koja je Bog učinio po vama?“, Müller je na trenutak pogledao prema gore, a zatim počeo saginjati glavu sve više i više dok mu nije bila gotovo među koljenima.

Na trenutak je vladao muk, a onda je rekao: „Prije mnogo godina došao je u mom životu dan kad je George Müller umro. Kao mladić imao sam mnogo ambicija, ali došao je dan kad sam umro za sve to i kad sam rekao: ‘Od sada, Gospodine Isuse, ne više moja volja, već Tvoja’ i tada je Bog počeo djelovati u meni i po meni.“

General Booth. Utemeljitelj Vojske spasa je rekao: „Kad sam bio sedamnaestogodišnji mladić, riješio sam da će Bogu pripasti cijeli William Booth.“

Biskup Taylor Smith. On je svakog jutra klečao kraj svog kreveta i molio: „Gospodine Isuse, ovaj krevet Tvoj je žrtvenik, a ja sam Tvoja živa žrtva.“

Što nas sprečava u našem predanju?

1. Strah od Božje volje — od onoga što bi Bog mogao tražiti. Prvo što ljudima pada na pamet jest misijsko polje. Zmije, škorpioni, paukovi, močvare, nepodnošljiva vrućina i vlaga. Međutim, Bog ima različit naum za svakoga od nas, a Njegova je volja uvijek dobra, prihvatljiva i savršena. „Bog beskrajne mudrosti želi samo najbolje za svoj narod.“

Jedna mlada dama rekla je Grahamu Scroggieju: „Bojim se prihvatiti Krista kao svojega Gospodina, jer se plašim onoga što će tražiti od mene.“ Dr. Scroggie je mudro započeo pričati o Petru u Jopi. Gospodin je zapovjedio Petru da ustane i jede. Petar je triput odgovorio: „Ne, Gospodine.“ Scroggie je blago rekao: „I vi možete reći ‘ne’ i možete reći ‘Gospodine’, ali ne možete reći ‘ne, Gospodine’. Ostavit ću vam svoju Bibliju i kemijsku olovku. Idite u drugu prostoriju i prekržite jednu riječ, ‘ne’ ili ‘Gospodine’.“ Žena se vratila tiho jecajući. Pogledao je preko njezinog ramena i vidio da je prekržila riječ ‘ne’. Time je rekla: ‘On je Gospodin.

On je Gospodin.⁷ Takva je sveta poslušnost.⁴ Bog ne sili one koji ne žele ići. On traži dragovoljce. On djeluje u nama kako bismo htjeli i činili (Fil. 2,13).

2. Strah od onog što će Bog uzeti. Ovo je potpuno neutemeljeno. Naš Bog ne dolazi uzimati, nego davati. Štoviše, Njegova volja je dobra, prihvatljiva i savršena. Bojati se Njegove volje znači bojati se blagoslova.

3. Strah od Božjih zabrana. Strahujemo da možda neće htjeti da stupimo u brak. (To je malo vjerojatno. Brak je ono što Bog želi za većinu ljudskog roda. Ako želi da ostanete sami, tada će vam dati milost za to i vidjet ćete da je bolje ostati sam nego biti u braku s pogrešnom osobom.) Strahujemo da će Njegova volja ugroziti našu priliku za unosnom karijerom, lijepom kućom u predgrađu, za djecom i posjedovanjem dva automobila. Zar nije dovoljno da mu posvetimo svoje umirovljeničke godine?

Bogu ne trebaju ostaci potraćenog života. On želi najbolje.

*Gospodine, u svoj mojoj snazi
želim da Ti budeš snažan;
dok prelazim preko svakog dragog zadovoljstva,
moja pjesma se treba dizati k Tebi.
Ne želim dati svoje srce svijetu
a onda govoriti da te volim,
ne želim da me snaga napusti,
a onda da služim Tebi.
Ne želim brzo i poletno
revnovati za poslove ovoga svijeta;
i raditi na nebeskom brdu
umornih nogu i polako.
Nisu za Tebe moje slabe želje,
ono moje siromašno i nisko,
nisu za Tebe moje ugasle vatre,
niti pepeo mog srca.
Odaberi me u mojim zlatnim danima,
sudjeluj u mojim dragim radostima,*

⁴Foster, Richard, *Freedom of Simplicity*, London: Triangle, SPCK, 1981., str. 94-95.

*za Tebe je slava mojeg vrhunca snage,
punina mojeg srca. (Thomas H. Gill)*

4. Strah od gubitka samostalnosti. Njegova volja mogla bi nam smetati jer mi volimo raditi što želimo i kako želimo. To znači da ćemo dati najbolji dio svoga života svijetu, čije su ruke umrljane Kristovom krvlju.

5. Strah od nepoznatog. Kad je Abraham napustio svoj dom iz poslušnosti Gospodinu, otkrio je da je bolje hoditi u tami s Gospodinom nego sam hoditi u svjetlosti. Bilo je bolje vjerovati Božjim očima nego svojim.

6. Strah od gubitka sigurnosti. Strahujemo da nećemo imati vidljivog načina zarade i da ćemo završiti na socijalnoj pomoći. Kad ćemo shvatiti da je Bog naša jedina sigurnost i da nam nikada neće nedostajati osnovnih životnih potreština ako se pouzdamo u Njega.

7. Strah od teškoća. Gubitak komfora. Mislimo da potpuna predaja znači da ćemo ostati bez komfora. Mislimo da ćemo biti osuđeni na poljski zahod. Nećemo se moći tuširati svakog dana. Morat ćemo nositi polovnu odjeću i nabavljati namještaj iz humanitarne pomoći: imat ćemo sve što je već rabljeno. Ovi strahovi su smiješni.

8. Strah od neadekvatnosti. Ljudi kažu: „Nisam dovoljno nadaren da bi Bog mogao raditi u meni. Ja sam nitko i ništa, i nemam posebnih darova.“ Takvi ljudi zaboravljaju da Bog voli raditi preko budalastih, slabih, nedostojnih i prezrenih vjernika (1. Kor. 1,26-28). Odlikuju li se bilo kojom od ovih osobina, Bog može djelovati u njima. Kad se nešto učini za Boga, tada će slava pripasti Njemu.

9. Strah od gubitka statusa. Smatramo se prevelikima za kršćansku službu. To je korak dolje na društvenoj ljestvici. Ovdje je u pitanju truli, smrdljivi ponos. Razmislite o ovome: možemo se popeti na ljestvicu uspjeha, a kad stignemo na vrh možemo ustanoviti da su ljestve naslonjene na pogrešan zid.

Možda ćemo prokockati ono najbolje od Boga za ono drugo-razredno.

Koje su alternative životu potpune predanosti?

- Život posvećen banalnostima.
- Spašena duša i izgubljen život.
- Dolazak u nebo praznih ruku.

Cornelius Plantinga Jr. opisao je to ovako: „Trenutačno stvarate karijeru ni iz čega — šćete po trgovačkim centrima, ubijate vrijeme, ćskate, gledate televizijske emisije sve dok se ne upoznate s likovima bolje nego sa ćlanovima vlastite obitelji.“

Polovićno predanje

U Novom zavjetu nalazimo najmanje tri primjera polovićnog predanja.

1. Ananija i Safira (Dj. 5,1-11). Hinili su da su dali sve, ali su zadržali dio za sebe.

2. Petrova tri odricanja (Mt. 16,22; Iv. 13,6,8; Dj. 10,13-14).

Apostol je rekao: „Ne tako, Gospodine.“ Vi možete reći: „Ne tako“ ili „Gospodine“, ali ne možete reći: „Ne tako, Gospodine.“

3. Muškarci koji su rekli: „Ja prvi“ (Lk. 9,57-62). Tri muškarca su rekla da žele slijediti Krista, ali su pretpostavili svoje interese Njegovima.

Potpuna predaja

U pitanju je kriza. U našem životu mora doći do prvog puta kad ćemo staviti svoj život na oltar predanja. Može doći do velike borbe. „Kad se nađe u smrtnoj borbi, još je žarće molio, a znoj mu postade kao guste kaplje krvi što padahu na zemlju.“

„Dajte mu sve što je u vama. Nikakva polovićnost, ništa razlomljeno, nikakva rezerviranost, nikakvo zadržavanje dijela dara niti hinjenje da je dio zapravo sve. Impresivno jedinstvo i jednostavnost krase život koji bez ikakve prepreke voli Boga i služi mu

16 **Treći dio: Kršćanski život**

cijelim srcem. Takav se život ne može lako odvesti od svoje prve ljubavi” (nepoznat autor).

„Ima nečega prikladnog kada mladi ljudi donose svoje talente i potencijale pred Spasiteljeve noge“ (nepoznat autor).

Možda neće biti emocionalnog doživljaja. Možda neće biti svjetala, zvona niti trnaca u živčanom sustavu. Međutim, osjetit ćete da se odričete samo onoga što ste prestali voljeti.

David Livingston je rekao: „Šteta je što nemam više da dam.“

*Jadna je naša žrtva, čije su oči
osvijetljene odozgo.
Prinosimo što ne možemo zadržati,
ono što smo prestali voljeti.*

Isaac Watts je napisao:

*Ne daj, Bože, da se hvalim bilo čime
Osim smrću Krista, Boga moga,
a sve uzaludne stvari koje me očaravaju,
njih prinosim na žrtvu Njegovoj krvi.*

Homer Grimes je postavio pitanje i dao odgovor:

*Što ću ti dati, Gospodaru?
Tebi, koji si umro za mene.
Hoću li dati manje nego sve što imam
ili ću sve predati Tebi?
Isuse, Gospodine i Spasitelju,
Sve si dao za mene.
Ne samo dio ili pola moga srca:
sve ću ti predati.*

Charlotte Elliott je ovako napisala:

Takva kakva jesam, Tvoja ljubav nepoznata

*razbila je svaku prepreku,
sad ću biti Tvoja, da, samo Tvoja,
Jaganjče Božji, dolazim, dolazim.*

E. H. Swinstead je odgovorio potvrdno:

*Isuse, Učitelju i Gospodaru, božanska ljubav je pobijedila,
odsad ću reći uvijek reći „da“ Tvojim volji.
Slobodan od Sotoninih okova, zauvijek sam Tvoj,
odsad ispuni sve svoje nakane u meni.*

Ovako je Cecil J. Allen izrazio svoju potpunu predaju:

*Njegove ruke, noge i srce – sve troje
probodeno je za mene na Golgoti,
Ovdje i sada ja Njemu donosim
svoje ruke, noge i požrtvovno srce.*

J. Sidlow Baxter je uvidio razumnost potpunog predanja:

*O, Kriste, Tvoje raskrvavljene ruke i noge,
Tvoja žrtva za mene,
svaka rana, svaka suza traži moj život,
žrtvu za Tebe.*

Baxter je još napisao:

*Dragi Križu, čujem Tvoj glas koji moli.
Ne mogu se pokrenuti na prezir.
Moje je srce osvojeno, uzmi sve moje
jer sve što je manje vrijeda Tvoju ljubav.*

Frances Havergal se dala Kristu zauvijek:

*Uzmi moju ljubav, Bože moj, izlijevam
pred Tvoje noge njezino blago.
Uzmi me i bit ću
uvijek, zauvijek, samo Tvoja.*

U jednoj drugoj pjesmi Frances je to ovako izrazila:

*Potpunom i radosnom predajom, dajem se Tebi,
potpuno Tvoja, jedino i zauvijek.
Sine Božji, koji si me ljubio, bit ću samo Tvoja,
sve što jesam i što je moje od sada će biti Tvoje.*

Thomas O. Chisholm je također predao svoj život Isusu:

*Isuse, Gospodine i Učitelju,
predajem se Tebi,
jer Ti si u pomirenju
predao sebe za mene.
Nemam drugog Gospodara,
moje će srce biti Tvoje prijestolje.
Svoj život odsad predajem kako bih živio,
Kriste, samo za Tebe.*

Razmišljanje Betty Daasvand navelo ju je da napiše:

*Nakon svega što je On učinio za mene,
nakon svega što je On učinio za mene,
kako ću učiniti išta manje nego dati mu svoje najbolje
i živjeti potpuno za Njega,
nakon svega što je On učinio za mene.*

Isaac Watts je vidio potpuno predanje kao jedinu ispravnu reakciju na ljubav s Golgote:

*Mogao bih skriti svoje posramljeno lice
kad se Njegov dragi križ pojavi,
srce će mi se rastopiti u zahvalnosti,
oči će mi se rastopiti u suzama.
Ali te žalosne kapi nikad neće moći vratiti
dug ljubavi koji dugujem,
Dragi Gospodine, dajem sebe
jer to je sve što mogu.*

Još jedan stih Avisa B. Christiansena:

*Samo jedan život mogu dati — uzmi ga, dragi Gospodine,
molim te;
Ništa ti ne uskraćujem, Tvojoj ću se volji pokoriti.
Ti, koji si besplatno dao sve svoje za mene,
uzmi ovaj život i koristi ga za Sebe, Spasitelju moj,
svaki je trenutak Tvoj.*

Svi ovi pjesnici složili bi se s riječima Henryja Boscha: „Umjesto da zacrtavate svoju budućnost, tražite Božje vodstvo. Budući da se Njegova volja temelji na Njegovoj beskonačnoj ljubavi i mudrosti, možete biti sigurni da ćete najveću radost i najveće ispunjenje naći u vršenju onoga što On želi.“

Potpuno predanje nije samo kriza, neko „prvo“ iskustvo. To je proces. Moramo svakodnevno obnavljati svoje predanje, a zatim idemo dalje i radimo što možemo. Ubijamo se od posla i oživljavamo se molitvom. Kad smo u pokretu, Bog nas vodi. On nam neće odmah otkriti cijeli plan. U pitanju je svitak koji se odmotava.

Moramo ostati blizu Riječi. Predanje Kristu znači da ćemo Bibliji dati visoko mjesto. Ne mogu biti posvećen Živoj riječi ako nisam posvećen pisanoj Riječi i ako ne pokazujem posvećenost svakodnevnim čitanjem. Posvećenost pokazujemo proučavanjem, učenjem napamet, promišljanjem i vršenjem onoga što smo pročitali. Božja riječ će biti dio naših srca: govorit ćemo je

svojoj djeci, razgovarat ćemo o njoj dok sjedimo u svom domu, dok šćemo, kada liježemo, kada ustajemo; vezat ćemo je kao znak na svoju ruku (postupci) i kao traku na čelo pred svoje oči (naše želje); napisat ćemo je na dovratke svog doma i na svoja vrata (vidi Pnz. 6,6-9). Drugim riječima, Biblija će prožeti svako područje našega života.

U našem užurbanom svijetu potrebna je velika disciplina za obranu od prohtjeva društvenoga života i za sklanjanje TV vodiča i daljinskog upravljača kako bismo se posvetili stalnom, sustavnom proučavanju Riječi, ali to je cijena koju moramo platiti ako želimo dati svoje najviše za Njegovo najuzvišenije.

Moramo provoditi puno vremena u molitvi. Posvećen učenik bit će čovjek molitve. Predanje obuhvaća zajedništvo, a zajedništvo znači da ćemo provoditi puno vremena s Osobom koju volimo. Ako se tek povremeno, grčevito, nakratko i užurbano družim sa Spasiteljem, tada On nije na prvom mjestu u mom životu. S druge strane, što ga više volim, to ću više htjeti biti s Njim kraj prijestolja milosti. Nema lakog odgovora na pitanje koliko vremena trebamo provoditi u molitvi. To će ovisiti o našem radnom rasporedu, dužnostima kod kuće, dužini našeg molitvenog popisa, te molitvenim potrebama koje nam Gospodin stavi na srce. Uz redovitu molitvu, možemo se moliti i izvan redovitog vremena. Čak se i nesanica može iskoristiti za molitvu.

*Želim da moj život bude toliko lišen moga „ja“
da moj dragi Gospodin može doći,
donijeti svoj namještaj
i nastaniti se u mom srcu.
Budući da znam što je za to potrebno,
svakog jutra dok je mirno
ušuljam se u tu tajnu odaju
i ostavljam mu – svoju volju.
On je uvijek milostivo uzima
i daje mi svoju.
Tad sam spremna suočiti se s danom
i sa svim njegovim zadacima.*

*Tako moj Gospodin vodi
moje interese, moje boli,
zato što se u osvit svakog dana
susrećemo i razmjenjujemo volje. (Anne Grannis)*

Harold Wildish zalijepio je sljedeći savjet na svoju Bibliju:

“Kada položiš cjelokupan teret svoga grijeha i počiniš u dovršenom Kristovu djelu, ostavi i teret svojega života i službe, i počivaj u unutarnjem djelovanju Svetog Duha. Svakog jutra se predaj Svetom Duhu da te vodi, slavi Boga i počivaj u Njemu, i pusti ga da vodi tebe i tvoj dan. Preko dana njeguj naviku radosnog pouzdanja u Boga i poslušnosti Njemu, očekujući da će te voditi, prosvijetliti, ispraviti, poučiti, upotrijebiti i učiniti u tebi i s tobom ono što želi. Računaj na to da će On sigurno raditi, neovisno o onome što vidiš ili osjećaš. Vjerujmo i slušajmo Svetog Duha kao Vladara našega života, i prestanimo se opterećivati nastojanjima da sami vodimo svoj život. Tada će se plod Duha roditi u nama, prema Njegovoj želji, na slavu Božju.”

Kako će život izgledati kad predate upravljanje njime Gospodinu? Primijetit ćete da se zupčanici pokreću. Život će početi blistati od nadnaravnoga. Bit će veličanstvenih podudaranja okolnosti. Osjetit ćete da ste usred Božje volje, i nećete željeti biti nigdje drugdje ili raditi bilo što drugo. Zračit ćete Svetim Duhom. Znat ćete da Bog radi u vama i po vama, te da dodirujući živote drugih ljudi radite nešto za Gospodina. Međutim, to će događati bez vašeg ponosa.

Povremeno ćete se osjećati kao da ste na vrhu planine, no život će uglavnom biti rutina, a ponekad će biti i dosadan. Božji plan će se postupno razotkrivati.

Izazov predanja

Govoreći o krunidbi monarha u opatiji Westminster, John Stott je rekao da jedan od najganutljivijih trenutaka dolazi prije same

krunidbe, prije nego što se njemu/njoj stavlja kruna na glavu. Canterburyjski nadbiskup se četiri puta obraća četirima točkama kompasa u katedrali: „Gospodo, predstavljam vam neprikosnovenoga kralja ovoga kraljevstva. Hoćete li mu iskazati čast?“ I tek kad se gromoglasni povik potvrde začuje u Westminsteru četiri puta, kruna se polaže na kraljevsku glavu.

Dame i gospodo, predstavljam vam Gospodina Isusa Krista kao neprikosnovenoga Gospodina i Spasitelja. Hoćete li mu iskazati čast predajući mu svoj život?

Na određeni način, Kristov poziv se upućuje svakome muškarcu i ženi, svakome mladiću i djevojci. Odbijemo li ga slijediti, iz bilo kojeg razloga, On će pozvati druge koji će ga slijediti, druge koji su jednako dobri poput nas ili bolji. Međutim, nikada nećemo naći boljega Krista kojem možemo služiti.

Na konferenciji u Ben Lippenu u Sjevernoj Karolini jedna djevojka je svjedočila o svom pozivu u službu. Tijekom svojeg izlaganja podigla je čist list papira i rekla da je na njemu zabilježena Božja volja za njezin život. Jedino što je pisalo bio je njezin potpis na dnu. Zatim je rekla: „Prihvatila sam Božju volju ne znajući kakva je, i prepustila sam mu unošenje pojedinosti.“ Ona je bila pravi učenik, i nalazila se na sigurnom tlu. Uz tako predanu volju, Sveti Duh će moći voditi njezine mentalne procese tijekom životnog puta.⁵

Theodore Monod opisuje put potpunog predanja u svome životu:

*O, gorke li sramote i tuge
što je uopće postojalo vrijeme
kad sam dopuštao da Spasiteljeva samilost
moli uzalud i ponosito odgovarao:
„Samo ja, a ne Ti.“
Pa ipak me je pronašao i gledao sam ga
kako krvari na kletom drvu,*

⁵Sanders, J. O., *Shoe Leather Commitment*, Chicago, IL: Moody Press, 1990., str. 31.

*i čuh ga moliti: Oče, oprosti im,
i moje je sjetno srce tiho reklo:
„Nešto mene i nešto Tebe.“
Iz dana u dan Njegova je nježna milost
ozdravljala, pomagala, puna i slobodna,
slatka i snažna i tako strpljiva;
dovodila me je sve niže, a ja sam šaputao:
„Manje mene, više Tebe.“
Viša od najviših nebesa,
dublja od najdubljeg mora,
Gospodine, Tvoja je ljubav konačno pobijedila:
„Ništa ja i samo Ti.“*

2. Možete biti sigurni

Gotovo i ne treba spominjati da prije nego što se osoba upusti u stvaranje učenika ona mora biti uvjerena u vlastito spasenje i mora znati objasniti kako se čovjek spašava. Bog želi da Njegovi vjernici uživaju u svojem spasenju, ali ne možemo uživati u njemu ako nismo sigurni da ga imamo ili ako ne znamo objasniti biblijski način sigurnosti drugima. Pavao je znao da je spašen (2. Tim. 1,12). Vjernici u Efezu su to znali (Ef. 2,8). Znali su to i Ivan i Petar (1. Iv. 3,2; 1 Pt. 1,3-5). I mi to trebamo znati.

Prijeđimo odmah na stvar. Sigurnost spasenja prvenstveno dolazi iz Božje riječi. Na primjer, u Ivanu 5,24 čitamo da ako čujemo Njegovu riječ i vjerujemo u Onoga koji ga je poslao, imamo vječni život. Nećemo biti osuđeni. Prešli ste iz smrti u život.

Tko ovdje govori?

Isus (stih 19).

Može li On lagati?

Ne može.

Može li On prevariti?

Ne može.

Može li On biti prevaren?

Ne može.

Ako je On to rekao, je li to istina?

Jest.

U redu. On kaže: „Tko sluša moju riječ“. Ovo ne uključuje samo slušanje ušima, nego slušanje i odazivanje. To znači: koji čuju i vjeruju. Stoga se upitajte: Jesam li povjerovao/la u Isusa kao Gospodina najbolje što znam?

Reći ćete: Da.

Što Isus još govori?

Kaže da moramo vjerovati u Onoga koji ga je poslao.

Tko je poslao Isusa?

Bog Otac ga je poslao.

Zašto ga je poslao?

Poslao ga je da plati kaznu za moje grijehе.

Vjerujete li u to?

Da.

Što Gospodin dalje govori?

Govori: „Ima vječni život“.

Imate li vječni život?

U ovom trenutku će neki reći: Ne.

Zašto biste rekli ‘ne’?

Zato što se ne osjećamo ništa drugačije.

Pročitajte ponovno. Piše li da ćemo osjećati da imamo vječni život?

Ne.

Što piše?

Piše: „Ima vječni život“.

Imate li vječni život?

Da.

Kako znate?

Zato što je Isus tako rekao u Bibliji.

Vrlo je jednostavno: slušamo, vjerujemo, imamo. Bog želi da temeljimo svoje spasenje na najsigurnijoj stvari u svemiru: na Njegovoj riječi. Sigurnost spasenja ne dolazi iz osjećaja.

Članovi Mormonske crkve kažu: „Znam da je istina jer to osjećam u grudima.“ Međutim, takvi osjećaji su nepouzdana. Osjećaji su prevrtljivi i promjenjivi, a Sotona ih može kontrolirati.

Upitajte razbojnika na križu: **Jesi li spašen?**

Da.

Osjećaš li se spašeno?

Ne, osjećam samo bol.

Znaš li da si spašen?

Znam.

Kako znaš?

Zato što sam čuo Gospodina kako mi govori: „Danas ćeš biti sa mnom u raju.“ On je bio siguran u svoje spasenje zbog riječi koje je Isus izgovorio. Danas možemo biti sigurni u svoje spasenje putem pisane Riječi.

Nepoznat autor je napisao:

*Bog ne traži da duša kaže:
„Hvala Bogu što se osjećam tako dobro“,
već da okrene pogled na drugu stranu
k Isusu i Njegovoj riječi.*

Kad je poznanik upitao Martina Luthera osjeća li da su mu grijesi oprošteni, on je odgovorio: „Ne, ali sam siguran u to kao što sam siguran da postoji Bog u nebu.“

*Jer osjećaji dolaze i odlaze,
osjećaji su prijevarni.
Moje jamstvo je Božja riječ.
Ništa drugo nije dostojno povjerenja.
Makar cijelim srcem osjećao osudu
Zbog želje za kakvom slatkom stvarcom,
postoji Onaj koji je veći od mog srca,
čija se riječ ne može prekršiti.
Vjerovat ću Božjoj nepromjenjivoj riječi,
dok se duša i tijelo ne razdvoje,
jer iako će sve stvari proći,
Njegova riječ će ostati dovijeka.*

Dr. Ironside je rekao: „Ne znam da sam spašen zato što se osjećam sretno, nego se osjećam sretno jer znam da sam spašen.“

Dr. C. I. Scofield, poznat po svojoj Bibliji s referencama, rekao je: „Opravdanje se odvija u Božjim mislima, a ne u živčanom sustavu vjernika.“ Bog nas smatra pravednima kad vjerujemo. Ne moramo to osjećati, ali to ipak znamo jer tako piše u Bibliji.

George Cutting, pisac knjige *Safety, Certainty, and Enjoyment* (Sigurnost, izvjesnost i uživanje), pomaže nam ovim riječima: „Krv nam pruža sigurnost. Riječ nas uvjerava.“

John Wesley je napisao:

*Okviri i osjećaji se mijenjaju.
Oni ti ne mogu biti Spasitelj!
Nauči se vidjeti u Kristu.
Pa nek osjećanja budu kakva žele,
Isus ostaje tvoj Spasitelj.*

Izak je vjerovao do dodiruje Ezavovu dlakavu ruku, ali je to bila Jakovljeva ruka. Bio je prevaren. Ranije smo rekli da uvjerenje prvenstveno dolazi putem Riječi, ali to nije jedini način. Što čovjek više sazrijeva u kršćanskom životu, to se njegova sigurnost potvrđuje na više načina. Svjestan je da ga Bog mijenja.

- Ima želju slušati Gospodina (1. Iv. 2,3-6.17).
- Život mu postaje pravedan (1. Iv. 2,29).
- Postaje gladan i žedan čistoće, dobrote i istine (Gal. 5,22-24).
- Voli braću u vjeri (1. Iv. 3,11.14).
- Molitva mu dolazi instinktivno (Gal. 4,6).
- Voli Božju riječ (1. Pt. 2,2).
- Mrzi grijeh (Ps. 97,10).
- Želi govoriti drugima o svojoj vjeri (Dj. 4,20).
- Svjestan je kušniji i protivljenja (1. Kor. 10,13; 1. Iv. 3,13).
- Vjerno podnosi (Heb. 10,36; 12,5-11).
- Ovisan je o dobrim djelima (Tit. 2,14; Jak. 2,14-26).

Je li drskost tvrditi da ste spašeni? Kad bi spasenje bilo od djela, tada bi to bilo drsko. U tom slučaju spasenje bi se zasluživalo ili zarađivalo. Međutim, spasenje je besplatan dar. Prihvatanje ovog dara po vjeri ne obuhvaća ljudske zasluge niti postignuća, što znači da se nemamo čime hvaliti.

Prava je drskost kad nazivamo Boga lašcem (1. Iv. 5,10). Bog govori: „Tko ima Sina, ima život“ (1. Iv. 5,12). Ne vjerujemo li u tvrdnju iz ovog stiha, tada tvrdimo da Gospodin ne govori istinu.

Netko bi mogao upitati: „Ali kako ću znati jesam li dobro povjerovao?“ Odgovor je jednostavan. Ako je pouzdanje u Gospodina Isusa Krista vaša jedina nada za spasenje, tada ste dobro povjerovali i spašeni ste u punoj mjeri Božjeg spasenja.

Evo još jednog problema! „Ne znam u koji dan i sat sam se pouzdao u Krista.“ To je moguće. Neki ljudi znaju točno kad su prihvatili Gospodina Isusa. Drugi (uključujući i mene) ne znaju. Važno je da u ovom trenutku znate da je Isus umro na Golgoti za vaše grijeha i da vjerujete da je On vaš Gospodin i Spasitelj. Bog zna kojeg ste trenutka pružili ruku i dodirnuli skut Kristove haljine, ali ako vi ne znate a želite to, zašto to ne biste učinili sada?

Osjetljiva duša će zapitati: „Ako sam spašena, zašto me muče misli koje me muče, zašto govorim stvari koje govorim i zašto činim stvari koje činim?“ Nakon spasenja nam ostaje naša stara narav. Ona se nije popravila. Imamo u sebi sjeme svakoga grijeha. No, isto tako Duh živi u nama. On pojačava našu svijest o grijehu koji je u nama. Iako smo sposobni za svaki grijeh, imamo moć da ga ne počinimo. Nismo bezgrešni, ali ipak ćemo manje griješiti. Sotona će često u nama sijati sjeme sumnje u pogledu spasenja. U takvim trenucima trebamo citirati Riječ, kao što je to Isus činio kad je bio kušan u pustinji.

Posljednje pitanje: „Povjerovao sam u Krista, ali nemam svjedočanstvo Duha. Zar me Duh ne bi trebao uvjeravati?“ Da, trebao bi, ali je pitanje kako zamišljate svjedočanstvo Duha? Ako mislite da je u pitanju nekakav tajanstveni osjećaj koji vas treba preplaviti, zvonjava zvona, blještava svjetla i trnci u živčanom sustavu, tada mi je jasno u čemu je vaš problem. Međutim, svjedočanstvo Duha nije osjećaj. On nam svjedoči putem Božje riječi.

Ilustrirat ću vam to pomoću stiha iz 1. Ivanove 5,13: „Ovo pišem vama koji vjerujete u ime Sina Božjega, da znate da imate vječni život.“ Pogledajmo ovaj stih riječ po riječ:

„Ovo.“ Ivan prvenstveno govori o svojoj prvoj poslanici.

„Pišem.“ Pisac je apostol Ivan. Međutim, u širem smislu pisac je Bog, jer je On nadahnuo pisanje Svetog pisma. Dakle, kada čitamo riječi: „Ovo pišem“, možemo čuti Boga kako tvrdi da je On autor Biblije.

„Vama koji vjerujete u ime Sina Božjega.“ Kad ovo pročitamo, pitamo se: „Vjerujem li u ime Sina Božjeg?“ I odgovaramo: „Da, vjerujem da imam vječni život isključivo na temelju Kristovih zasluga.“

„Da znate da imate vječni život.“ Ovdje se ne radi o osjećajima. Ne piše: „Da biste osjećali.“ Možemo znati imamo li vječni život. Budući da ste povjerovali, na temelju autoriteta Božje riječi Duh u vama svjedoči da imate vječni život. Drugim riječima, Duh svjedoči preko Biblije, nepogrešive Božje riječi.

3. Vječno spasenje

Ako je vaš učenik uistinu spašen, tada mora znati da je spašen zauvijek. Ne samo to, već to treba znati dokazati pomoću Biblije.

Kao prvo, postoje tvrdnje koje govore o tome. Pogledajmo Ivana 10,27-29 za primjer:

„Moje ovce slušaju glas moj. Ja ih poznajem, a one idu za mnom. Ja im dajem vječni život. One sigurno neće nigda propasti i nitko ih neće oteti iz moje ruke. Otac moj, koji mi ih daje, veći je od svih, i nitko ih ne može oteti iz ruke Oca moga.“

Isus je rekao da nijedna Njegova ovca neće nikada propasti. Kad bi se to dogodilo, to bi značilo da je Isus izrekao neistinu. U tom slučaju On ne bi bio Bog i naša bi vjera bila uzaludna.

Još je mnogo stihova koji govore da je naše spasenje vječno. Evo nekih:

„Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svog jedinorođenog Sina, da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni“ (Iv. 3,16).

„Tko vjeruje u Sina, ima život vječni; a tko ne vjeruje Sinu, neće vidjeti života, već gnjev Božji ostaje na njemu“ (Iv. 3,36).

„Isus joj odgovori: ‘Tko god pije od te vode, opet će ožednjati. A tko pije od vode koju ću mu ja dati, sigurno neće nikad ožednjati. Štoviše, voda koju ću mu dati postat će u njemu izvorom one vode što struji u život vječni‘ (Iv. 4,13-14).

„Zaista, zaista kažem vam, tko sluša moju riječ i vjeruje onomu koji me posla, ima život vječni. On ne dolazi na sud, već je prešao iz smrti u život“ (Iv. 5,24).

„Zaista, zaista, kažem vam, onaj koji vjeruje ima vječni život“ (Iv. 6,47).

„A ovo je vječni život: spoznati tebe, jedinog pravog Boga, i onoga koga si poslao, Isusa Krista“ (Iv. 17,3).

I na druge načine možemo znati da nikada nećemo propasti. Onog trenutka kad se spasimo, primamo pečat Svetog Duha (Ef. 1,13b). Sveti Duh je pečat. On je znak, zalag vlasništva i sigurnosti. On nas je zapečatio za dan otkupljenja, odnosno dok ne stignemo u nebo (Ef. 4,30). Sveti Duh nam je dan i kao jamstvo, a ponekad ga se naziva zalogom (Ef. 1,14). On je „zalag naše baštine za otkupljenje onih što su postali Božje vlasništvo – na hvalu slave njegove“. To znači da ćemo, kao što je sigurno da imamo Svetog Duha, tako isto sigurno jednog dana primiti punu baštinu, zajedno s proslavljenim tijelom.

Evo još jednog dokaza našega vječnog spasenja. Mi smo „u Kristu“. Bog nas vidi „u Kristu“ i prihvaća nas, ne zbog toga tko smo i što smo, već zbog toga što smo „u Njemu“. Bog bi najprije morao pronaći nekakav grijeh ili nesavršenstvo u Kristu prije nego nas osudi. Jasno je da je to nemoguće.

Isto tako, mi smo udovi Kristovog tijela (1. Kor. 12,13). Nezamislivo je da Krist provede vječnost bez svih dijelova tijela.

Osim toga, moramo se suočiti s pitanjem: „Što se događa kad kršćanin sagriješi? Neće li izgubiti spasenje?“ Da bismo došli do odgovora, moramo razmotriti sljedeće činjenice: Kad primimo spasenje, oprošteno nam je što se tiče vječne kazne za sve naše prošle, sadašnje i buduće grijeha. Kad je Isus umro za nas, svi su naši grijesi bili u budućnosti. Bog ih se više nikada neće sjetiti.

U tome se trenutku formira nov odnos. Postajemo Božja djeca po vjeri u Isusa. Ništa ne može uništiti odnos. Nećete nikada prestati biti dijete svog zemaljskog oca. Isto je i s vašim nebeskim Ocem.

Kad sagriješimo, naše zajedništvo s Bogom je narušeno. Ne naš odnos, nego naše zajedništvo. Odnos je poput neraskidivog lanca, dok je zajedništvo nježna nit. Duh obiteljskog veselja ostat će narušen sve dok ne priznamo svoje grijeha.

Pozorno primijetite sljedeće: Kad povjerujemo u Gospodina Isusa Krista, primamo oproštenje za vječnu kaznu za grijeha. To je oproštenje jednom zauvijek. Kada priznamo i napustimo svoje grijeha, primamo oproštenje za grijeha (1. Iv. 1,9). Ovo se stalno

dogaća u kršćanskom životu. U Ivanu 13,10 Isus uči da je samo jedna kupka novog rođenja, ali da su mnoga pranja.

Postoji razlika između povremenoga grijeha i življenja u grijehu. Svi mi griješimo (1. Iv. 1,8,10; 2,2b), ali ne živimo u grijehu. Nismo bezgrešni, ali rjeđe griješimo. Grijeh vlada grešnikovim životom (1. Iv. 3,4-9). Ivan se u ovom tekstu koristi nesvršenim sadašnjim vremenom. Pročitajmo ga ovako: „Onaj tko živi u grijehu, živi u bezakonju. Tko god ostaje u Njemu ne nastavlja griješiti. Tko god ostaje živjeti u grijehu nije ga vidio niti ga je upoznao. Onaj tko živi u pravednosti pravedan je. Onaj koji ostaje živjeti u grijehu od đavla je, jer đavao griješi od samog početka. Tko god je rođen od Boga ne živi u grijehu.“

Biblija navodi razlike koje nam, ako ih promatramo, ne daju vjerovati da vjernik može otpasti. Postoji razlika između istinskog vjernika i prevaranta. Čovjek može tvrditi da je kršćanin iako nije nanovo rođen. U usporedbi o žitu i kukolju (Mt. 13,24-30), žito predstavlja istinskog vjernika, dok kukolj predstavlja prevarante.

Kukolj je sličan žitu, ali tu svaka sličnost prestaje. Postoji razlika između onog koji je skliznuo u vjeri i otpadnika. Osoba koja je skliznula u vjeri je Božje dijete koje nije u zajedništvu s Gospodinom. Otpadnik je osoba koja je nekad tvrdila da vjeruje, ali je onda potpuno napustila kršćansku vjeru. Petar je skliznuo u vjeri, dok je Juda bio otpadnik. Četiri odlomka koja govore o otpadnicima jesu Hebrejima 6,4-8; 10,26-31, i 1. Ivanova 2,18-28; 5,16.

Postoji razlika između reformacije i regeneracije, obnove i novog rođenja. Dva odlomka koja govore o reformaciji su Matej 12,43-45 i 2. Petrova 2,18-22.

Moramo razlikovati korijen spasenja od ploda spasenja. Vjera je korijen: spašeni smo po vjeri u Krista. Dobra djela su plod.

Mnoge uznemiruju biblijski stihovi u kojima se koristi ona neugodna riječ „ako“:

„... ako zbilja (kao što jest) trpimo s njim – da s njim budemo i proslavljeni“ (Rim. 8,17).

„Podsjećam vas, braćo, na evanđelje koje sam vam propovijedao i koje ste prihvatili i u kojem stojite. Po njemu ste na putu

spasenja ako zbilja čvrsto držite riječ koju sam vam kao Radosnu vijest navijestio – osim da ste lakomisleno prigrlili vjeru“ (1. Kor. 15,1-2).

„I vas... Bog izmiri... ako doista ustrajete u vjeri, utemeljeni i postojani i neodjeljivi od nade Radosne vijesti“ (Kol. 1,21.23).

Ono što slijedi svaki od ovih „ako“ jest opis istinskih vjernika, a ne način na koji postaju nanovo rođeni.

Međutim, zar Jakov ne govori da se spašavamo djelima? Da, govori (Jak. 2,24). Međutim, on ne želi reći da se spašavamo djelima, a ne vjerom, pa ni vjerom uz djela. On inzistira da se spašavamo onom vjerom koja se očituje u dobrim djelima. Vjera je nevidljiva. Djela je očituju. Abrahamovo dobro djelo bila je njegova spremnost da žrtvuje svog sina. Rahabino dobro djelo bila je spremnost da izda svoj grad. Ona su bila vrijedna utoliko što se u njima izrazila vjera koja je već postojala. Bez vjere to bi bila loša djela.

Zatim, moramo razlučiti govori li tekst o spasenju ili o službi. U 1. Korinćanima 9,27 Pavao govori o službi:

„Naprotiv, ja bijem svoje tijelo i vučem ga kao roba, da sam ne budem odbačen pošto sam drugima propovijedao.“

On se nije plašio gubitka spasenja, već da će biti odbačen kao sluga Gospodnji. Nije htio završiti na polici. Moramo vidjeti razliku između spasenja i donošenja roda. Ivan govori o potonjem u Ivanu 15,1-8. Budite oprezni kad čitate osmi stih. Ne piše da će Bog odbaciti neposlušnoga kršćanina i baciti ga u vatru. Koristi se neodređen izraz „takve potom skupe“. Drugim riječima, to čine ljudi. Svijet prezire kršćanina koji ne živi u poslušnosti. Oni će baciti svjedočanstvo takve osobe u oganj.

Pazite na razliku između spasenja i učenja. Učenik može biti nepodoban za službu u kraljevstvu (Lk. 9,62) ali će ipak biti podoban za nebo, na temelju zasluga Gospodina Isusa. Sljedeći ulomci govore o učeništvu, a ne o putu spasenja: Luka 9,23; 14,26.33; Ivan 12,25.

U Galaćanima 6,8 Pavao piše: „Tko sije u svoje tijelo, iz tijela će žeti propast, a tko sije u duh, iz duha će žeti život vječni.“

Govori li nam ovo da kršćanin može izgubiti spasenje? Nikako. Ovdje se vječni život odnosi na život u punini. U budućem stanju ćemo uživati u vječnom životu na različitim razinama. Svi će biti sretni, ali neki će moći više uživati u nebu od drugih. Vjerno upravljanje novcem jedan je od načina da utvrdimo tu sposobnost.

Kad je riječ o vječnoj sigurnosti, najvažnije je prikupiti jasne tvrdnje u kojima stoji da vjernik ima vječni život koji nikada neće propasti. Mnogo je drugih tekstova koji iziskuju vječnu sigurnost, iako to nije izravno navedeno. Konačno, jako je važno razmotriti kontroverzne stihove u njihovu kontekstu. Govore li stihovi o spasenju ili o nečem drugom? Konačno, ne smijemo graditi svoju nauku na ljudskim iskustvima („Znam čovjeka koji je...“).

Božja riječ je naš autoritet.

Za detaljniju obradu ove teme učenik bi trebao pročitati knjigu *Once in Christ, In Christ Forever* (Jednom u Kristu, zauvijek u Kristu) od istog pisca.

4. Krstite se

Kad činite nekoga učenicom, želite biti sigurni da taj razumije smisao krštenja i da je kršten. Trebate ga postupno provesti kroz ova pitanja i odgovore.

Što je krštenje?

Kršćansko krštenje je obred tijekom kojeg novi vjernik javno obznanjuje da je postao sljedbenik Gospodina Isusa Krista. On se odriče svojega prijašnjeg načina života i slikovito svjedoči o tome da je umro s Kristom, da je pokopan s Kristom i da je uskrsnuo u novi život.

Krštenje je prisega odanosti Isusu kao Gospodinu. U pitanju je simboličan pokop staroga „ja“. Isto tako, radi se o predanju životu u poslušnosti Kristu.

Tko se treba krstiti?

Svatko tko tvrdi da je nanovo rođen po vjeri u Krista treba se krstiti. Obred krštenja nije jamstvo da je osoba uistinu spašena. To će drugi s vremenom vidjeti na temelju dokaza preobraženoga života. Krštenje se temelji na ispovijedanju da je osoba vjerom primila spasenje u Kristu.

Kada se treba krstiti?

U Novom zavjetu crkva je odmah krštavala vjernike. Čim bi se osoba pokajala i povjerovala u Spasitelja, odmah bi bila krštena. Nije bilo čekanja.

Tko treba obaviti krštenje?

U Velikom poslanju (Mt. 28,19) Isus je poučavao učenike da krste one koji prigrlje kršćansku vjeru. Nigdje nema ni natruhe tvrdnje da samo oni koji su rukopoloženi mogu obavljati crkvene obrede.

Kako treba krstiti?

Rana je crkva krštavala vjernike uranjanjem, odnosno potpunim zagnjurivanjem osobe pod vodu i podizanjem iz vode. S godinama su neke crkve usvojile praksu mazanja, škropljenja ili izlivanje vode na glavu.

Ivan je krstio u Enonu jer je ondje bilo mnogo vode (Iv. 3,23). Kad je Filip krstio etiopskog uškopljenika, obojica su uronili u vodu, i Filip i dužnosnik, i obojica su izišla iz vode (Dj. 8,38-39). Jedino uranjanje prikazuje stvarno značenje krštenja: to je pokopavanje starog čovjeka i rođenje novog čovjeka u Kristu (Rim. 6,4). Jedino uranjanje simbolizira istinu da smo postali jedno s Kristom u smrti sličnoj Njegovoj (Rim. 6,5).

Trebamo li krštavati novorođenčad?

Uzalud ćete u Svetom pismu tražiti tekstove o krštavanju novorođenčadi. Biblija ne govori o tome. Prema nekim crkvenim obredima smatra se da krštenjem novorođenče postaje dio Kristovog tijela i baštinik Božjega kraljevstva. Ovo nebiblijsko učenje ne poriče samo istinsko evanđelje, nego ga i pobija kasnijim životom mnogih koji su se krstili kao novorođenčad.

Je li krštenje nužno?

Krštenje nije nužno za spasenje. U Novom zavjetu se preko 150 puta navodi da je spasenje besplatan dar onima koji se pouzdaju u Osobu i djelo Gospodina Isusa.

Ako je krštenje nužno za spasenje, kako to da sam Isus nije nikoga krstio (Iv. 4,1-2)? Ili zašto je Pavlu bilo drago zbog toga što je krstio tek nekoliko vjernika (1. Kor. 1,14-16)? Kako je lopov koji je razapet pokraj Gospodina otišao u nebo ako se nije krstio (Lk. 23,43)? Ako je Krist dovršio djelo koje je neophodno za naše spasenje (Iv. 19,30), zašto bi bilo neophodno dodavati krštenje Njegovom dovršenom djelu? Kad su Kornelijeви ukućani povjerovali, primili su Svetog Duha i spasili se. Tek nakon toga su se i krstili (Dj. 10,44).

Međutim, krštenje *jest* neophodno za poslušnost. Imamo zapovijed o krštenju u Matejevom Evanđelju, vidimo obavljanje krštenja u Djelima, a objašnjenje u Rimljanima 6. To je jedan od dva obreda kršćanske crkve (drugi je Gospodnja večera), što znači da je važan. Vjernik će otići u nebo čak i ako se ne krsti, ali će ostati nekršten cijelu vječnost. U pitanju je nešto što možemo učiniti na ovom svijetu kako bismo ugodili Kristu, što nećemo moći učiniti u nebu.

Što je sa stihovima koji se često koriste kao potpora za učenje da je krštenje nužno za spasenje?

Ivan 3,5: „Odgovori mu Isus: ‘Zaista, zaista, kažem ti, tko se ne rodi od vode i Duha Svetoga, taj ne može ući u kraljevstvo nebesko’.“ Ovdje nema ni riječi o krštenju. Voda se ponekad koristi kao simbol Božje riječi i Svetog Duha, ali nikad kao simbol krštenja. Židovi su provodili tzv. prozelitsko krštavanje pogana koji su se obratili na židovstvo, međutim Isus nije mogao govoriti Nikodemu o tome jer Nikodem nije bio obraćenik. On nije samo rođen kao Židov, već je bio židovski visoki dužnosnik. Isus nije govorio ni o kršćanskom krštenju, jer kršćanska crkva nije postojala do Pedesetnice .

Efežanima 5,26: „... da je posveti čisteći je u kupelji vode uz pratnju riječi“. Ovdje se krštenje ne spominje. Kupelj vode obavlja se Riječju, a ne krštenjem.

Titu 3,5: „... tada nas... po svom milosrđu – spasi kupelju ponovnog rađanja, obnove koju čini Duh Sveti.“ Krštenje se ne spominje. „Kupelj ponovnog rađanja“ odnosi se na čišćenje koje dolazi uslijed novog rođenja.

Marko 16,16: „Tko bude vjerovao i pokrstio se, spasit će se; tko ne bude vjerovao, osudit će se.“ Ovdje se ne radi o krštenju kao o sredstvu spasenja, već očekivanom javnom priznanju koje slijedi. Druga polovica stiha pokazuje da je sama vjera dovoljna za spasenje.

Djela 2,38: „Obratite se – reče im Petar. – Neka se svaki od vas krsti u ime Isusa Krista za oproštenje grijeha; tako ćete primiti

dar – Duha Svetoga.“ Ove riječi su bile upućene Izraelcima (Dj. 2,22), narodu koji je snosio posebnu krivnju za smrt Božjeg Sina (Dj. 2,23). Vjerujući Židovi su se krštenjem odvajali od toga krivog naroda. Spasili su se od toga pokvarenog naraštaja (Dj. 2,40). Tek je tada Gospodin poslao Svetog Duha na njih. To se odnosi i na Djela 22,16. Kad se krstio kao kršćanin, Savao iz Tarza se opraio od grijeha vezanog uz Kristovu smrt i progon Njegovog naroda. Jedino je Židovima rečeno da se krste za oprostjenje grijeha.

Stih u Djelima 2,38 isto tako može značiti: „Krstite se jer su vam grijesi oprosteni kad ste se pokajali.“ Kad vidimo potjernicu na kojoj piše „Traži se za ubojstvo“, to ne znači „Traži se da bi počinio ubojstvo“, nego „Traži se zbog toga što je počinjeno ubojstvo“. Riječ „za“ u 38. stihu može značiti „zbog“.

1. Petrova 3,21: „Ono što je ona unaprijed označivala, to jest krštenje, spasava sad i vas; i ono nije uklanjanje tjelesne nečistoće, nego Bogu upravljena molitva za dobru savjest, uskrsnućem Isusa Krista.“ Izbavljenje Noe i njegove obitelji oslikava naše spasenje. Uočimo sljedeće: korablja simbolizira Krista. Potop simbolizira Božji sud. Korablja je predstavljala jedino izbavljenje od Božjeg suda. Korablja je krštena u vodi. Svi koji su bili u korablji spašeni su krštenjem korablje. Oni koji su bili u vodi poginuli su.

Pogledajmo sad ovu sliku: Krist je jedini put spasenja od Božjeg suda. On je kršten vodom Božjega gnjeva. On je uspoređivao svoju smrt s krštenjem. „Moram primiti krštenje. Kako sam tjeskoban dok se to ne izvrši“ (Lk. 12,50; vidi i Ps. 42,7 i Mt. 20,22).

Oni koji su u Kristu, odnosno oni koji vjeruju u Njega, spašeni su. Oni koji su se doslovce krstili u vodama potopa izginuli su. Dakle, ovaj tekst ne može se koristiti kao potpora učenju o spasenju krštenjem. Spašeni smo, ne svojim krštenjem, već Kristovim krštenjem u smrt na Golgoti. Što se tiče stihova koji se koriste kao potpora za učenje o spasenju krštenjem, treba ponoviti da nekolicina stihova ne može proturječiti mnoštvu stihova koji govore da spasenje dolazi samo po vjeri. Spurgeon je ispravno napisao:

*Možete držati čovjeka pod vječnim tušem, ali ga time neće-
te učiniti dijelom Kristovog tijela. Ili ga možete provući kroz*

Atlantski ocean, pa i ako bi preživio, svejedno mu ne bi bilo nimalo bolje. Vrata nisu krštenje, već Krist. Vjerujete li u Krista, tada ste pripadnik Njegove crkve. Ako je vaše pouzdanje u Kristu, koji je Božji put spasenja, tada imate dokaz da vas je odabrao prije postanka svijeta, a vaša vjera vam otvara pristup povlasticama koje je Krist obećao vjernicima u svojoj riječi.

5. **Gospodnja večera** **Luka 22,7-20; 1. Korinćanima 11,23-34**

One noći kad je bio izdan, Gospodin Isus je uspostavio ono što danas zovemo Gospodnjom večerom, sastankom tijekom kojega se Njegovi vjernici trebaju trajno podsjećati na to da je umro za Njih. Blagujući kruh i vino oni se prisjećaju da je Bog Sin predao svoje tijelo i prolio svoju krv za njihovo otkupljenje.

To je čin poslušnosti jasnom Spasiteljevom zahtjevu: „Ovo činite... na moju uspomenu!“ (1. Kor. 11,25). To je jedan od načina na koje mu možemo ugoditi, a koji nam je dostupan samo u ovom životu.

Kad se okupimo da ga se tako sjećamo, tada se možemo pozvati na riječi iz Mateja 18,20, gdje čitamo da je On s nama. To nam je jedna od najvećih povlastica. Vjerom prihvaćamo Njegovu prisutnost.

Vernon Schlieff je ovo lijepo ilustrirao u svojoj knjizi *Our Great Adventure in Faith* (Naša velika pustolovina u vjeri).

Jednog nedjeljnog jutra, kad su se kršćani okupili da se sjećaju Gospodina, moja prabaka je slučajno podigla glavu kako bi pogledala kroz prozor. Zaprepastila se kad je u daljini vidjela da joj štagalj gori i da plamenovi već ližu po krovu. Gurnula je muža i uzbuđeno mu došapnula: ‘John, štagalj nam gori.’ Niti ne podižući glavu, odvratio joj je: ‘Tiho, pred Gospodinom smo’.⁶

Prisjećanje na Gospodina neophodno vodi u štovanje, zahvaljivanje i slavljenje. U takvim trenucima osoba ostvaruje svoju najuzvišeniju sudbinu — štovanje Gospodina. Ona ispunjava Božju želju za štovateljima (Iv. 4,23) i ne dovodi se u situaciju da bude poput očišćenog gubavca koji se nije vratio da se zahvali (Lk. 17,12-19).

⁶ Vernon Schlieff, *Our Great Adventure in Faith*, Grand Rapids, MI: Beeline Books, 1976., str. 13.

U Bibliji ne piše koliko često trebamo imati Gospodnju večeru. Isus je rekao: „svaki put“ (1. Kor. 11,26). Učenici su to činili svake nedjelje (Dj. 20,7). Možemo pokazati koliko ga volimo tako što ćemo slijediti njihov primjer. Nema opasnosti da će nam to postati suviše obično: Golgota nam daje razloga za neprestano obožavanje.

Vjerno sudjelovanje u Gospodnjoj večeri utječe na veće posvećenje vjernika. Vjernik će priznati i ostaviti sve grijeha kojih je svjestan prije sudjelovanja (1. Kor. 11,27-32). Kad vjernik uzima kruh i vino, tada se na živopisan način podsjeća koliko su njegovi grijesi koštali Spasitelja, što će nas itekako odvratiti od grijeha. Nadodajmo na to i činjenicu da postajemo poput onoga što štujemo. Što više gledamo u Njega, to se više po Gospodnjem Duhu suobličujemo s Njime (2. Kor. 3,18).

Imamo sastanak s Gospodinom; ne dođemo li, nedostajat ćemo mu. Znamo to iz Luke 7,45-46. Ako mu je nedostajao farizejev poljubac i pomazanje nogu mirisnim uljem, svakako će mu nedostajati ljubav kojom smo ga mogli obasuti, ali to nismo učinili.

6. O vodstvu

Najbitniji čimbenik u određivanju Božjeg vodstva jest duhovno stanje osobe. Pozor!

„Mene je Jahve vodio pravim putem.“ (Post. 24,27)

„On ponizne u pravdi vodi i uči malene putu svome.“ (Ps. 25,9)

„Uzdaj se u Jahvu svim srcem i ne oslanjaj se na vlastiti razbor. Misli na nj na svim svojim putovima, i on će ispraviti tvoje staze.“ (Izr. 3,5-6)

„Zaklinjem vas, braćo, milosrđem Božjim da prinesete sebe kao žrtvu živu, svetu i ugodnu Bogu – kao svoje duhovno bogostovlje. Nemojte se prilagođavati ovom svijetu! Naprotiv, preobličavajte se obnovom svoga uma da mognete uočavati što je volja Božja: što je dobro, ugodno i savršeno!“ (Rim. 12,1-2).

Ovi stihovi na različite načine govore da moramo biti blizu kako bismo čuli. Upravo je onom učeniku koji je ležao uz Isusa Bog dao Otkrivenje Isusa Krista. Onima koji ostaju u Kristu On otkriva svoje naume i volju.

Bog ima plan za živote svih nas. Ne moramo mi stvarati planove. Samo trebamo otkriti koji je plan i vršiti ga. Evo nekoliko važnih koraka:

1. Žarko čeznite poznavati Božju volju. Bog je ne otkriva duhovnih diletantima, svaštarima koje to sve zanima tek površno.

2. Priznajte da ne znate kojim putem trebate krenuti: „Znam, Jahve, da put čovjeka nije u njegovoj vlasti, da čovjek koji hodi ne može upravljati korake svoje“ (Jer. 10,23). Kao što smo već vidjeli u Izrekama 3,5 ne smijemo se oslanjati na vlastiti razum.

3. Potpuno se pouzdajte u Gospodina. On je obećao da će nam otkriti svoju volju: sad vjerujte da će tako i biti. „Tko god se od vas Jahve boji, nek poslušaj glas Sluge njegova! Tko u tmuni hodi, bez tračka svjetlosti, nek se uzda u ime Jahvino, nek se na Boga svoga osloni“ (Iz. 50,10). Bog vam je priredio nešto bolje nego

što možete i zamisliti. On zna za mogućnosti o kojima ne možete ni sanjati.

4. Predajte mu se bez ikakve zadržke (Rim. 12,1-2). To znači da se odreknete svoje volje i potpuno se predate Njemu. Kao što je netko rekao: „Nema zadržke, nema povlačenja, nema žaljenja.“ Tako ćete biti na raspolaganju Gospodinu.

5. Priznajte grijeh čim ga postanete svjesni (1. Iv. 1,9). Tako ćete ostati čisti. Ako ste raspoloživi i čisti, tada je na Bogu da vam pokaže svoju volju.

6. Neprestano se molite za objavu Njegove volje. „Nauči me, Jahve, putu svojem, ravnom me stazom povedi poradi protivnika mojih“ (Ps. 27,11). Kad je u pitanju neka veća stvar, ja tražim od Gospodina da potvrdi svoje vodstvo preko dva do tri svjedoka (Mt. 18,16). Ako mi pruži dva do tri jasna dokaza svoje volje, tada mi to neće promaknuti.

7. Stavite se u položaj da primite tu objavu provođenjem puno vremena u Božjoj riječi. „Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka i svjetlo mojoj stazi“ (Ps. 119,105).

8. Postoji li više mogućnosti, informirajte se o svakoj što bolje možete. Što više informacija imam, to će me Gospodin lakše voditi. Uzmite list papira i napišite sve argumente za i protiv. To nam ponekad pomaže da se usredotočimo.

9. Potražite savjet pobožnih starješina ili drugih zrelih vjernika u čiju duhovnu prosudbu imate povjerenja. Nemojte tražiti savjete od ljudi koji će vam vjerojatno reći ono što biste htjeli čuti.

10. Oduprite se kušnji da sami proizvedete vodstvo. „Ali svi vi oganj palite, raspirujete žeravicu. Idite u plamenove ognja svojega, i u žeravu koju raspiriste. Tako će vam moja učiniti ruka: ležat ćete u mukama“ (Iz. 50,11).

11. Budite voljni čekati. Ovo je često najteži korak u procesu. Sačekajte da Božje vodstvo postane toliko jasno da bi odbijanje bilo siguran znak neposlušnosti. Kad postanete nestrpljivi, sjetite se onih trideset godina koje je Isus proveo u Nazaretu. „Onaj koji u nj vjeruje, neće propasti“ (Tko god vjeruje, ne žuri se – slobodan prijevod) (Iz. 28,16). Bogu se rijetko kad žuri. Vjerujete li

mu, ni vi ne morate biti u žurbi. C. I. Scofield je rekao: „Vjera počiva na sigurnom uvjerenju da Bog govori dovoljno glasno da bi ga dijete koje iščekuje moglo čuti. Na nama je da tiho čekamo dok ne budemo sigurni.“

Molimo li se za vodstvo, a ne vidimo ga, tada nas Bog vodi da ostanemo gdje jesmo. Ako je mrak ispred nas, onda ostanimo gdje je svjetlo. Sjetite se stupa od oblaka u Izlasku 40,36. Krenite tek kada i oblak krene.

Dok čekate vodstvo, vrijedno radite za Boga. „I što god nakanish učiniti, učini dok možeš“ (Prop. 9,10). „Naša je dužnost obavljati svoju dužnost. Ta jednostavna činjenica obuhvaća velik dio života za koji ne moramo tražiti daljnje vodstvo“ (J. Oswald Sanders).

Otidimo korak dalje i suočimo se s pitanjem: Kako nas Bog vodi?

1. Bog nas vodi posredstvom Biblije. Njegova općenita volja iznesena je u Svetom pismu. On nas nikada neće voditi protivno Riječi. Međutim, Bog često govori putem nekog biblijskog odlomka ili stiha. Kad čitate Riječ, možda će se neki stih izdvojiti, kao da vam Bog osobno govori. Možda nekome drugom ne bi bilo tako jasno, ali vama je to jasan pokazatelj Gospodinove volje.

2. Osim toga, Bog nas vodi posredstvom savjeta drugih ljudi. „Slušaj savjet i primaj pouku, kako bi naposljetku postao mudar“ (Izr. 19,20). Najbolji savjeti obično dolaze od duhovno zrelih vjernika. Međutim, ne odbacujte mogućnost da će vam možda i neka nespasena osoba, koja ne zna da tražite vodstvo, bez razmišljanja reći pravu riječ koja će biti odgovor na vašu nedoumicu.

Upozorit ću vas: kad vam Bog uputi poziv, često ćete čuti glasove koji će vas obeshrabriti. Kad je Bog pozvao prvaka u kriketu C. T. Studda, neki njegovi prijatelji su se bunili: „Poludio si! Napuštaš kriket kako bi postao misionar. Zar nisi mogao sačekati dok ne završiš karijeru u kriketu? Zar nisi mogao učiniti više za Boga preko kriketa? Zašto bi išao kao misionar nekamo gdje nisu

uopće ni čuli za kriket?“ Ako vam Bog doista govori, ovakve priče ćete smatrati budalaštinama.

3. Bog će nam ponekad govoriti u vidu čudesnog poklapanja okolnosti (vrijeme kad je pismo stiglo ili kad je telefon zazvonio, na primjer).

4. Bog nam isto tako može govoriti putem subjektivnog svjedočanstva Svetog Duha. On može raditi na vašem intelektu, osjećajima i volji, kako biste bili uvjereni da poznajete Njegovu volju. Moramo biti iznimno oprezni kad je u pitanju subjektivno vodstvo. Međutim, ostaje činjenica da Bog može govoriti oblikovanjem naših misli i želja, stavljajući nam nešto na srce. „Bog je, naime, taj koji proizvodi u vama htjenje i djelovanje da mu se možete svidjeti“ (Fil. 2,13). Netko je rekao: „Suludo je djelovati ako je golubica mira odletjela iz srca.“

5. Gospodin nas može voditi putem prepreka. Budite oprezni!

„Tako prođoše Frigiju i Galaciju pošto im Duh Sveti zabrani propovijedati riječ u Aziji. Kada dodoše na granicu Mizije, htjedoše u Bitiniju, ali im ne dopusti Isusov Duh“ (Dj. 16,7). Kako je to vodstvo bilo? Bilo je to vodstvo putem prepreka. Bilo je to vodstvo putem zabrane. Bila je to služba zatvorenih vrata. Apostolu je došlo ono što bi kvekeri nazvali „umnom blokadom“. Njegove misli su se odupirale i nisu bile slobodne. Osjećao je da se neka nevidljiva prepreka protivi njegovom naumu. Nije imao osjećaja duhovne slobode za određene smjerove i protumačio je to kao prepreku. „Zato anđeo Jahvin stade na put da ga spriječi.“ Mislim da je potrebno naglasiti sljedeće: Bog nas ponekad vodi odbijanjem. I zatvorena vrata otkrivaju Njegovu volju. Mi se trudimo ići, ali nam Duh ne dopušta.⁷

6. Konačno, Bog nas može voditi putem Kristovog primjera. Što bi Gospodin Isus učinio? „Bog nas nikada neće voditi u smjeru koji ne odgovara Isusovom karakteru i učenjima“ (J. O. Sanders). Neki ljudi se izričito protive iznošenju runa, što je Gideon učinio (Suci 6,37-40). To je kad tražimo da nas Bog vodi tako što će ispuniti ili neće ispuniti određeni uvjet koji smo postavili. Uvijek postoji opasnost da ćemo iznositi runo kako bi nam ono što

⁷ Sanders, J. O., *On To Maturity*, Chicago: Moody Press.

želimo bilo zajamčeno. Međutim, ako je čovjek podložan Božjoj volji i iskreno je nastoji činiti, ne želim ograničavati Boga. On se može prilagoditi našoj slabosti. Učinio je to sa mnom.

Jedan stari propovjednik je savjetovao mlade ljude da „zaliju žrtvu vodom“. Mislio je na onaj dan kad se Ilija spremao zazvati oganj s neba. Prije nego što je to učinio, zapovjedio je svojim ljudima da izliju četiri bačve vode na žrtvu i na drva. Zapovijed je upućena drugi put, zatim i treći. Ilija nije htio da neka zalutala iskra spali žrtvu. Učinio je sve kako bi, kad oganj siđe, bilo jasno da je to jedino moglo biti Jahvino djelo. Stoga, kada tražimo vodstvo, trebamo poduzeti sve kako bi bilo jasno da je vodstvo Riječ od Gospodina.

Ponekad je vodstvo vrlo jasno. Ponekad nije. Bog nas vodi malo po malo. On nam ne pokazuje cjelokupnu sliku.

Međutim, uvjeren sam u sljedeće: tko god zaista želi Božje vodstvo neće nikad ostati uskraćen. Njegova volja je dobra, ugodna i savršena. Nije, kao što to neki misle, opasna, neugodna i nepoželjna.

7. Upoznajte Bibliju

„Svako je Pismo od Boga nadahnuto i korisno za pouku, za karanje, za popravljavanje i odgajanje u pravednosti, da čovjek Božji bude savršen – opremljen za svako djelo ljubavi“ (2. Tim. 3,16-17). Razmislite o divotama ove knjige: Biblije. Zamislite samo! U pitanju je Božja riječ! Sveta Biblija je nešto najdragocjenije što imamo. Trebamo biti muškarci i žene koji su u to uvjereni. Danas se o Bibliji govori vrlo mnogo loših stvari. U crkvenim krugovima ima ljudi koji imaju dvostruka mjerila što se toga tiče. Ne ustručavaju se govoriti o autoritetu Biblije, ali neće govoriti o Bogom „nadahnutoj“ Božjoj riječi. Mi želimo biti muškarci i žene koji imaju uvjerenja, koji znaju što vjeruju o Svetom pismu i spremni su stati uz to.

Biblija je jedna od rijetkih stvari koje imamo na zemlji, a koje će nam ostati kad dođemo u nebo. Nije li to predivno? „Dovijeka, o Jahve, tvoja riječ ostaje, stalna poput nebesa“ (Ps. 119,89). „Nebo i zemlja će proći, ali riječi moje neće proći“ (Mt. 24,35). To je udžbenik vječnosti! Kakav je to izazov!

U toj Knjizi imamo istinu. Isus je rekao: „Posveti ih istinom; tvoja je riječ istina“ (Iv. 17,17). Ponekad mi se čini da ovo tako često slušamo da nas više ne dira, ali od toga i anđelima zastaje dah! Biblija, Božja istina.

Pisac 119. psalma se dosjetio gotovo stotinu sedamdeset i šest dobrih stvari koje može reći o Božjoj riječi. Koliko ih se vi možete dosjetiti? Nije lako, zar ne? Psalmist je pisao i pisao, bez ponavljanja, i govorio što mu sve dragocjena Riječ znači.

Budimo predani muškarci i žene. Budimo predani nadahnuću Svetog pisma. „Svako je Pismo od Boga nadahnuto“. Sve Pismo je nadahnuto od Boga. Kad su ljudi sjeli i počeli pisati, pisali su kako ih je Božji Sveti Duh pokretao. Ne razumijemo kako je sve to funkcioniralo. Nije nužno da razumijemo. Dovoljno je znati da Biblija nije samo autoritativna, već i da je nadahnuta od Boga.

Želimo predano vjerovati ne samo u opće nadahnuće, već i u verbalno nadahnuće Svetog pisma. To vidimo u 1. Korinćanima 2. U tom poglavlju apostol Pavao nam govori tri stvari. Prvo nam izlaže otkrivenje (s. 10). Zatim govori o predmetu nadahnuća (s. 13a). Na kraju se bavi prosvjetljenjem (s. 13b). Pogledajte 13. stih. Govoreći o nadahnuću, Pavao govori o sebi, a ne o vama ili meni. Govori o sebi i drugim apostolima i prorocima iz prvog stoljeća, koji su nam dali Novi zavjet. „I mi o tom govorimo, ne riječima kakve uči ljudska mudrost, nego kakve uči Duh...“ Moramo umetnuti riječ između „nego“ i „kakve“. Koja je to riječ? „Riječima.“ Pročitajmo stih još jednom. „I mi o tom govorimo, ne riječima kakve uči ljudska mudrost, nego riječima kakve uči Duh...“ Ovdje vidimo da su i same riječi u Svetom pismu nadahnute. Biblija je verbalno nadahnuta. Bog nije rekao Izaiji: „Izaija, evo što bih otprilike htio reći, a ti formuliraj kako ti se čini najbolje...“ Izaija je sjeo i počeo zapisivati same riječi koje mu je dao Bog Sveti Duh; riječi kojima ga je poučio Sveti Duh.

Pavao nadalje govori o prosvjetljenju. „...izražavajući duhovnim pojmovima duhovne stvarnosti.“ Istina je, ovo je teška rečenica. Smatram da znači „prenositi duhovne istine riječima koje daje Duh“. Ovo opisuje na koji nam je način donio istinu. Poučavao je duhovan nauk nadahnutim riječima. Budimo predani *verbalnom* nadahnuću Svetog pisma.

Predano vjerujmo i u *cjelokupno* nadahnuće Svetog pisma. Ova Knjiga je nadahnuta od Postanka do Otkrivenja. Gospodin Isus je rekao da nadahnuće ne obuhvaća samo riječi, već i kovčice i crtice. Crtica nije riječ; nije čak ni slovo. U pitanju je tek mali potez, djelić slova. U pitanju je nešto poput donje crtice na tiskanom slovu „E“, koja nedostaje na slovu „F“. Gospodin je rekao da nijedna kovčica ni crtica neće proći dok god se sve ove stvari ne ispune.

Nadahnuće se odnosi i na razliku između jednine i množine. U Galaćanima 3,16 Pavao povlači razliku između sjemenja i Sjemenja. „A obećanja su dana Abrahamu i ‘njegovu Potomku’. Ne veli se ‘i potomcima’, u množini, već u jednini: ‘i njegovu Potomku’; to je Krist.“

Ne trebamo predano vjerovati samo u nadahnuće Biblije, već i u činjenicu da je Biblija Božje konačno otkrivenje čovjeku. U trećem stihu svoje poslanice Juda govori o vjeri „koja je jedanput zauvijek predana svetima“. Jedanput zauvijek! Nije joj moguće bilo što dodati.

Također, želimo predano vjerovati u dostatnost Biblije. Petar nas podsjeća na to u 2. Petrovoj 1,3: „Njegova božanska snaga obdarila nas je svime što je potrebno za život i pobožnost, pravom spoznajom onoga koji nas je pozvao vlastitom slavom i moći.“ Primijetimo ovaj dio: „svime što je potrebno za život i pobožnost“.

Mi vjerujemo u dostatnost Božje riječi, a ne Božje riječi uz dodatak Mormonove knjige; ne Božje riječi uz dodatak znanosti, zdravlja i ključa za Sveto pismo; ne Božje riječi uz dodatak rimokatoličke tradicije, pa ni suvremene kulture. Ne Biblija plus iskustvo. Ne Biblija plus Biblijski komentar za vjernika. Ne Biblija plus psihologija, filozofija ni bilo što drugo. Biblija je dostatna sama po sebi. Jako mi se sviđaju riječi iz 2. Timoteju 3,17: „da čovjek Božji bude savršen“. Ta zadnja riječ zapravo znači: da bude odgovarajući. Nije li to divno? To znači da će osoba koja čita i istražuje Sveto pismo, promišlja o njemu, uči ga napamet i vrši što u njemu piše postati odgovarajuća osoba.

Zatim, želimo predano stajati uz nepogrešivost Svetog pisma. Gospodin Isus je rekao u Ivanu 8,31-32: „Ako ustrajete u mojoj nauci, uistinu ste moji učenici; upoznat ćete istinu.“ Nikakvo istinsko znanstveno otkriće nikad se neće sukobiti s istinskim tumačenjem Svetog pisma. To bi bilo nemoguće, jer Bog je pisac obje knjige. On je autor Biblije i On je autor prave znanosti. Danas čujemo ljude kako govore besmislice u vezi s tim. Čak se čuju i priče da u Bibliji ima grešaka. Predavač na jednom takozvanom evandeoskom teološkom fakultetu u SAD-u rekao je: „Znamo da u Bibliji ima grešaka. Isus je rekao da je gorušičino zrno najmanje sjeme koje postoji. Znamo da gorušičino zrno nije najmanje, što znači da u Bibliji ima grešaka.“ Doista je jaderno pomisliti da je jedan profesor na teološkom fakultetu rekao tako nešto, kao da je Gospodin Isus iznosio znanstvenu propovijed o gorušičinom

zrnu. Uopće se nije radilo o tome. Gotovo da mogu zamisliti one ljude kako šecu po tržnici i razgledaju štandove sa začinima, ili možda ženu koja kod kuće pregledava svoj ormarić sa začinima, i vidi da joj je gorušičino zrno najmanje. Vidite, to što je Isus ovo rekao ne znači da u Bibliji ima grešaka, niti da Isus Krist može pogriješiti. Budimo uvjereni u nepogrešivost Božje riječi.

Prije više godina naišao sam na ove riječi B. H. Carrola, i nasmijao sam se. Od tada razmišljam o njima. Carroll je rekao: „Kad sam bio dječak, pronašao sam tisuću proturječnosti u Bibliji. Označio sam ih. Tada sam imao gotovo tisuću proturječnosti više nego danas. Sad u Bibliji nalazim pet-šest stvari koje ne mogu sebi objasniti na zadovoljavajući način, ali zato su se devetsto devedeset i četiri proturječnosti stopile i uskladile poput dvije strune.“ Još je dodao: „Sve mi se čini kako bih, da sam nešto pametniji, riješio i onih preostalih šest.“ I to je to! Upravo je tako. Predano vjerujemo u nepogrešivost Božje riječi.

Predano čitajmo Božju riječ. Ovo je jako važno. Poseban blagoslov je obećan onima koji čitaju Božju riječ. Ovo se konkretno odnosi na Otkrivenje, ali vrijedi za cijelu Bibliju. „Blago čitaču i slušačima riječi ovoga proročanstva ako vrše što je u njemu napisano, jer je (određeno) vrijeme blizu!“ (Otk. 1,3).

Nije dovoljno samo čitati Bibliju. Budimo predani proučavanju Božje riječi. Kad sam bio mlad, shvatio sam da neću znati sve kad stignem u nebo. Oduvijek sam mislio da ću kad stignem u zemlju slave biti sveznajuć, pa zašto bih sada proučavao Bibliju? Onda sam pročitao Efežanima 2,7: „... da u vjekovima koji nadolaze pokaže...“ Bog će pokazivati. Pomislio sam: ako će Bog pokazivati, ja ću učiti. Ako ja budem učio, pomislio sam, tada će nebo biti škola, Bog će biti Učitelj, Biblija će biti udžbenik, a semestar će biti vječnost. Sve dotad sam mislio da je posao glavna stvar u životu. Zato sam studirao poslovanje i postao sam bankar. Onda sam se zamislio. I s trideset godina sam shvatio. Pomislio sam: ovo je knjiga vječnosti. Jednog dana ću sjediti s patrijarsima Abrahamom, Izakom i Jakovom, u Očevom kraljevstvu. „Zato vam velim da će mnogi doći s istoka i zapada te sjesti za stol s Abrahamom, Izakom i Jakovom u kraljevstvu nebeskom“ (Mt.

8,11). I razgovarat ćemo! Međutim, koliko ću pametno moći razgovarati? Osobito ako budem sjedio kraj Obadije ili Sefanije! Vjerujete li mi da sam zbog toga počeo marljivo proučavati Božju riječ? Pomislio sam: MacDonalde, to je puno posla. Šezdeset i šest knjiga. Onda sam pomislio: Znam da je to veliki posao, ali se sastoji od mnoštva malih poslova. Ne mogu obaviti veliki posao, ali mogu obaviti mnoštvo malih. Počeo sam sa sustavnim proučavanjem Biblije, stih po stih. Nekih dana nisam obradio više od pet stihova. Trebalo mi je trideset godina da prijedem cijelu Bibliju. Proučavao sam svaki stih, pitajući se što Bog hoće reći? Nailazio sam na teške odlomke koje čak i veliki, pobožni ljudi tumače na različite načine. Razmišljao sam o njihovim tumačenjima. Koje je tumačenje najbolje? Koje se najbolje uklapa u kontekst i u Bibliju kao cjelinu?

Da, Biblija je udžbenik za vječnost. Možda ćete reći da će u vječnosti svi biti sretni. Znam, ali neki će biti sretniji od drugih. Sve će se čaše prelijevati, ali nečije će čaše biti veće, a nečije manje. Svi će uživati u Gospodinu Isusu, ali neki će imati veću sposobnost za to. Ovdje dolje, na zemlji, određujemo kolika će ta sposobnost biti time kako se odnosimo prema Božjoj riječi. Svi ćemo uživati u nebu, ali sami određujemo svoju sposobnost uživanja u nebeskoj slavi ovisno o tome što činimo s Njegovom Riječju. Kad sam to shvatio, istupio sam iz svijeta vrpce s burzovnim kvotama i krenuo prema višim dividendama. Nadam se da će i vama to biti izazov.

Znam što neki od vas misle. Utakmica ili dokumentarac na TV-u daleko je uzbudljiviji od proučavanja Biblije. Međutim, to je uzbudljivije jedino ako gledamo tjelesnim očima. Gledamo li očima vjere, Biblija je važnija jer ono što učinite s tom knjigom vrijedi za vječnost. Uzmite naočale vjere. Gledajte očima vjere i shvatit ćete da je jedino ono što je vječno uistinu bitno. Rezultat te nogometne utakmice brzo će se zaboraviti.

Vrijedan je cilj postati marljiv učenik Božje riječi, vješt u biblijskom znanju. Čak i ako proučite samo nekoliko stihova na dan, pustite ih neka se nakupljaju pa ćete se iznenaditi kad vidite

koliko ste napredovali. Postoje razna pomagala za proučavanje Biblije. Koristite ih.

Kad proučavate Božju riječ, shvaćajte je doslovno kad god je to moguće. Mi vjerujemo u doslovno tumačenje Svetog pisma. Zato i vjerujemo da će Uzeće nastupiti prije Velikih nevolja. Zato i vjerujemo da će se Krist vratiti prije Milenija, jer ako prvo značenje ima smisla, tada ne tražimo drugo značenje. To je osnovno pravilo tumačenja Biblije.

Ne pokušavajte racionalizirati o odjeljcima koji vam se ne sviđaju. To je kušnja. U Novom zavjetu nalazimo mnogo teških Isusovih riječi. U strašnoj smo kušnji da ih racionaliziramo. Uzmimo „kulturološki argument“ za primjer. „Tada je to bio običaj.“ To se često govori.

Erwin Lutzer iz crkve Moody Church napisao je: „Toliko nas je zahvatio duh vremena da smo, poput kameleona, promijenili boju kako bismo se uklopili u najnoviju nijansu svijeta.“ Kad aktivisti za prava homoseksualaca tvrde da je homoseksualnost tek drugačiji vid seksualne sklonosti, vidimo da se neki evanđeoski pisci slažu s time. Govore kako Biblija uopće ne osuđuje homoseksualnost.

Kad su feministkinje zatražile jednakost, neki propovjednici su ponovno proučili Bibliju kako bi utvrdili da Pavao zapravo nije mislio ono što je rekao. Još je strašniji zaključak evanđeoskih vjernika da je Pavao jednostavno bio u krivu po pitanju feminizma.

Tako prilagođujemo Sveto pismo vjetrovima koji trenutačno pušu. Postajemo u tolikoj mjeri dio kulturnog okruženja da mu više nemamo što poručiti. U nastojanju da budemo relevantni izgubili smo svoj proročki glas. Kad god učinimo kakav doktrinarni kompromis, neprijatelji kršćanstva postaju jači.

Evo jedne ilustracije o tome koliko daleko kulturološki argument može otići. Episkopalni biskup John Spong iz Newarka u New Jerseyu u jednom je članku napisao da se „tradicionalno poimanje Isusovog uskrsnuća i uzašašća, kao i poznati starozavjetni tekstovi koji se navode kao dokaz za osuđivanje homoseksualno-

sti, ne mogu shvatiti doslovno i mora ih se tumačiti u kontekstu vremena u kojem su pisani“. Biblija se obraća ljudima svakoga doba i svih kulturnih okruženja. „Dovijeka, o Jahve, riječ tvoja ostaje, stalna poput nebesa“ (Ps. 119,89). Ne dopustite da vas „kulturološki argument“ pokoleba.

Ne dajte se pokolebati „tradicijским argumentom“. „Nikad to nismo tako radili.“ Dok je Gospodin Isus bio na zemlji, imao je prilike osuditi takav način razmišljanja.

Bio jedan stari židovski otac koji je bio siromašan. Posjetio je svoga vrlo bogatog, vrlo uspješnog sina koji je imao puno novca, i rekao mu: „Sine, odgojili smo te, a sada potkraj svog života nemamo više ništa.“ Među Židovima je postojala tradicija da je dovoljno da sin kaže „Korban“ i više nije imao obaveza prema ocu. „Korban“ je značilo: „Sve što bih ti mogao dati posvetio sam za hram.“ To ne bi značilo da će hram doista dobiti taj novac. Bila je to samo ljudska tradicija, izrečena formula.

Zatim, postoji i „argument o nedoslovnosti“. Ljudi govore: „Isus nije doslovno tako mislio.“ „Tako, dakle, tko se god među vama ne odreče svega svoga imanjanja, ne može biti moj učenik“ (Lk. 14,33). Sigurno nije mislio doslovno! Isus zna da ja moram živjeti, zar ne? Jedan mladić je to rekao Spurgeonu kad mu je ovaj rekao što Isus traži. Rekao je: „Pa ja moram živjeti, zar ne?“ Spurgeon mu je odgovorio: „To ti ne mogu jamčiti. Moramo biti poslušni Bogu.“ To je to. Moramo slušati Boga, čak i onda kad se to kosi sa samom biti ljudske naravi.

Ne dajte se pokolebati „argumentom iznimki“. Ovo često slušam. To ide ovako: „Znam što u Bibliji piše, ali Bog će u mom slučaju napraviti iznimku.“ Jeste li ikad čuli takvo što? Na taj način poništavamo Božje zapovijedi.

Bog traži muškarce i žene, mladiće i djevojke koji će drhtati pred Njegovom Riječju. To je ono što On traži: ljude koji će podložiti svoj mozak Božjoj Riječi. Traži muškarce koji vole Božju riječ i žene koje vole Božju riječ, ljude koji kažu: Ako Bog tako kaže, ja ću poslušati.

Volim pričati o mladiću koji je prije mnogo godina studirao u Emmausu. Nazivao se emauskim propalitetom. Kad bi barem bilo više takvih propaliteta. Njegova je vjera bila jednostavna i bez komplikacija. Prije nego što se obratio, bio je toliko sramežljiv da gotovo nije mogao razgovarati s ljudima. Zatim se obratio u Fayettevilleu u Sjevernoj Karolini, i postao je Božja sila. S istim stavom je pristupao i Božjoj riječi. Govorio bi: „Ne zanima me što to nitko drugi ne radi: ako je Gospodin tako rekao, onda ja to želim.“ S tim sam mladićem išao od vrata do vrata u Francuskoj, jer tečno govori francuski. Danas propovijeda na otvorenom u Njemačkoj. Dobro je svladao indijski dijalekt. Govori poljski i pomalo ruski. Kako je uspio? Nije u pitanju njegov visoki kvocijent inteligencije. U pitanju je bio njegov stav. „Želim činiti ono što mi Bog nalaže.“

Postoji i „argument razboritosti“, odnosno „zdravog razuma“. Isus je rekao: „Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje ga izgriza moljac i rđa; gdje lopovi prokopavaju zidove i krađu ga! Nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ga ni moljac ni rđa ne izgriza, gdje lopovi ne prokopavaju zidova i ne krađu!“ (Mt. 6,19-20). Zdrav razum nam je potreban, zar ne? Morate se brinuti za crne dane, zar ne? Vidite, koristite se zdravim razumom. Postoji nešto bolje od zdravog razuma, a to je božanska objava. Kad bismo se povodili za zdravim razumom, nikad ne bismo imali evanđelje Božje milosti. Kažem vam, Božja istina nadilazi zdrav razum, odnosno razboritost. Kad nam je Gospodin rekao da ne sabiremo sebi blaga na zemlji, mislio je upravo to što je rekao. Sjećam se kad se George Verwer tek obratio, a Dale Rhoton ga poučavao. Dale bi došao do nekoga težeg odjeljka i pitao bi: „George, što misliš što ovo znači?“

George bi odgovorio: „Ili Biblija ozbiljno misli ono što u njoj piše, ili je jednostavno možemo baciti.“ Bog je s poštovanjem uvažio takav stav. Ta dva studenta počela su živjeti prema ovim načelima, što je odjeknulo po cijelom svijetu.

Sjećam se kad sam se molio s Rayom Lentzschom u jednom belgijskom gradiću. Sjećam se kako je rekao: „Gospodine, zdrav razum je otrov za štakore!“ Uglavnom je bio u pravu. Kad je riječ

o tumačenju Svetog pisma, moramo se izdići iznad zdravog razuma. Božja riječ je božansko otkrivenje.

Zatim, naravno, imamo i „argument nevrijedanja“. Nećete to učiniti ako bi se netko mogao uvrijediti, zar ne? Prijatelji, čini se da svaki postupak koji učinimo kao kršćani nekoga vrijeđa. Evandjelje je uvredljivo, zar ne? Evandjelje ne ostavlja čovjeku nikakvo uporište, već mu izmiče tlo pod nogama. Ono čovjeku govori da je grešni jadnik! Evandjelje čovjeku govori da su najbolje riječi koje se mogu reći o njemu poput prljavih krpa, a najgore što se može o njemu reći jest da je ubio svojeg Boga! Nemojte mi govoriti o argumentu nevrijedanja. Ako Biblija nešto kaže, tada to trebamo učiniti, a ako to nekoga vrijeđa, mi tu ne možemo ništa učiniti!

Sjećam se jedne prilike kad su me zamolili da vodim pogreb u Chicagu. Gospođa koja je bila zadužena za obred rekla mi je: „Jedna moja sestra je udana za Židova, jedan moj brat je oženjen rimokatolkinjom, a mi smo luterani. Ne bih željela da kažete nešto što bi moglo uvrijediti bilo koga.“ Odgovorio sam: „Onda je bolje da nađete nekoga drugog tko će propovijedati.“ „Ne, ne, ne, mi želimo da vi propovijedate!“ „Pa, ako se brinete da će se netko uvrijediti, nađite nekog drugog.“ Propovijedali smo. Propovijedali smo evandjelje. Ne mogu reći da se nitko nije uvrijedio.

Postoji i „hiperdispenzacijski argument“. Zastat ću na trenutak kako bih spomenuo da sam dispenzacionalist. Smatram da ne bih mogao razumjeti Bibliju kad ne bih vidio dispenzacije. Da nisam dispenzacionalist, prinosio bih životinje na žrtvu. Smatram da su mnogi ljudi koji se protive dispenzacionalizmu zapravo dispenzacionalisti. Imaju Bibliju koja je razdijeljena u dvije dispenzacije: Stari i Novi zavjet. Međutim, postoji hiperdispenzacionalizam koji nam oduzima Propovijed na gori, Evandjelja i sve ostalo osim poslanica napisanih iz zatvora. Ne želim to. Želim izvlačiti med iz cijele Božje riječi, zar to ne želite i vi? Držite se dispenzacija, ali se klonite hiperdispenzacionalizma.

Potom je tu i „argument prijateljstva“. E. J. Carnell je napisao knjigu po imenu *The Case for Orthodoxy* (U prilog pravovjerju). Zapravo je u pitanju bio izravan napad na temeljno kršćanstvo. To

se nikako ne može zaključiti na temelju naslova. Carnell je napisao: „Adam je mogao dobiti tijelo od majmuna koji je evoluirao, tako da Postanak može biti i povijesno i znanstveno netočan.“ Knjiga iznosi argumente protiv fundamentalizma i protiv nepogrešivosti Svetog pisma.

Kad je John Whitcomb, tadašnji predsjednik teološkog fakulteta u Indijani, kritizirao Carnellovu knjigu pred Georgeom Eldenom Laddom, Ladd je odvratio: „Vi ga, za razliku od mene, ne poznajete osobno. On je milostiv gospodin i pobožan čovjek.“

Postavljam pitanje: Kakve to veze ima s time? On govori da Sveto pismo nije nadahnuto. Mnogi najmilitantniji modernisti i liberali su dobri ljudi. Prati ih takav ugled. To uopće ne mijenja stvar. To me podsjeća na tesarsku radionicu ispred koje se nalazio natpis: „Ovdje se puno toga zavrće i okreće.“ Kad se u našoj obitelji dogodi nešto pa lokalna crkva mora disciplinirati nekog člana, nevjerojatno je kako ljudi znaju izvrnuti Sveto pismo kako bi opravdali krivca. Krv ipak nije voda. U stanju smo uzimati biblijske stihove i izvrtati ih kad stvarno pogode nekog iz naše obitelji. Božja riječ vrijedi za sve, a ne samo za one koji su izvan našeg obiteljskog kruga.

Uz to postoji i „znanost“, odnosno „akademski argument“. Jedan mladić mi je nedavno rekao: „Teško mi je uklopiti Bibliju u znanost.“ On je zapravo rekao da je znanost u pravu, a Biblija se mora prilagoditi. Zašto je to rekao? Ponekad je u pitanju želja za intelektualnim, odnosno za akademskim ugledom. To može biti smrtonosno kad se radi o postupanju s Božjom riječi.

I naravno, postoji argument da je „Bog suviše dobar“. „Bog je suviše dobar da bi vječno držao ljude u paklu.“ Ovakvo poricanje vječne kazne nad bezbožnima vrlo je snažno u današnjim evanđeoskim krugovima. Biblija uči o tome. U Bibliji piše: „I dim se njihovih muka diže u vijeke vjekova“ (Otk. 14,11). Piše: „... gdje njihov crv ne umire i oganj se ne gasi“ (Mk. 9,44). Međutim, ljudi govore da je Bog suviše dobar da bi vječno držao ljude u paklu. Oni zaboravljaju da Bog nije stvorio pakao za ljude. Zaboravljaju da je utjelovljeni Bog umro kako bi spasio ljude od pakla. Ne shvaćaju da Bog traži i najmanju izliku kako bi spasio čovjeka i

doveo ga u nebeski dom. Kad bi se čovjek samo pokajao i priznao Gospodina Isusa Krista za Spasitelja, ne bi morao završiti u paklu.

Ne trebamo samo predano proučavati Božju riječ. Trebamo je i predano učiti napamet. „Kako će mladić sačuvati put svoj? Čuvajući riječi tvoje. U srce pohраниh riječ tvoju, da protiv tebe ne sagriješim“ (Ps. 119,9.11). Učimo biblijske stihove i odjeljke napamet kako bi nas Sveti Duh imao na što podsjetiti u značajnim životnim trenucima. Duhovni mač je Božja riječ. Ovdje se Božja riječ odnosi na odgovarajući stih u određenoj situaciji. Međutim, Duh to ne može učiniti ako Riječ nije pohranjena u našem srcu.

Trebamo predano promišljati o Riječi. Bojim se da je promišljanje izgubljena vještina. Prezauzeti smo. Međutim, „Bog nikad od nas ne traži da radimo toliko puno da nemamo vremena sjesti kraj Njegovih nogu. Upravo je strpljiv stav promišljanja ono što Bog smatra najpotpunijom službom.“ Možda se pitate kako možete promišljati.

Uzmite biblijski stih i razmišljajte o njemu kao što krava preživa dok žvače travu. Evo jednog primjera. Na zidu ispred mog kreveta nalazi se sljedeći natpis: „Dostojno je Janje koje je zaklano da primi moć, bogatstvo, mudrost, snagu, čast, slavu i hvalu!“ (Otk. 5,12). Ovo me zbunjuje. Kako će Gospodin Isus primiti još svega toga, kad već sve ima? „Dostojno je Janje koje je zaklano da primi moć...“ On već ima svu moć. Kako može primiti više moći? Zatim se spominje bogatstvo. Božja su stada na tisuću gora. Ne vidim kako može imati više bogatstva nego što ga već ima. Zatim piše: „da primi... mudrost, snagu, čast, slavu i hvalu...“ I onda sam shvatio. On može primiti moju snagu (talente). Može primiti moja bogatstva (moju zemaljsku imovinu). Može primiti moju mudrost (ono najbolje od mojih intelektualnih moći). Može primiti najbolji dio moje tjelesne snage, moje najbolje štovanje i hvalu. Ukratko, On može primiti sve što jesam i sve što imam. On je dostojan svega što imam. Mogu doći i sjesti kraj Njegovih blaženih nogu. Sada ovaj stih ima novo značenje! Ne govorim da je u pitanju ispravno tumačenje, već da je to ono što mi stih govori dok ležim u krevetu i razmišljam o njemu. Budimo predani promišljanju o Božjoj riječi.

Budimo predani poslušnosti Božjoj riječi. Već sam spomenuo Larryja Smitha, mog prijatelja iz Njemačke, koji je od srca želio vršiti Božju riječ. Poslušnost je organ za duhovnu spoznaju. Razmislite o tome. Poslušnost je organ za duhovnu spoznaju.

Želite li bolje poznavati Bibliju? Budite poslušni u onome što već znate. Bog će vam dati više. Tako to ide. Zanimljivo je pomisliti da je moguće doći do određene faze, a onda naići na zid. Možda postoji nešto u čemu ne želite biti poslušni i došli ste do ravnice, ili ste čak krenuli prema dolje. „Jer tko ima, dat će mu se, a tko nema, oduzet će mu se i ono što ima“ (Mk. 4,25). Predajmo se poslušnosti Božjoj riječi.

„Ali na koga svoj pogled svraćam? Na siromaha i čovjeka duha ponizna, koji od moje riječi dršće“ (Iz. 66,2). Gospodin Isus je rekao: „Ako ustrajete u mojoj nauci, uistinu ste moji učenici; upoznat ćete istinu, a istina će vas osloboditi“ (Iv. 8,31-32).

Budimo predani poučavanju i propovijedanju Riječi. „... bilo da im je zgodno, bilo nezgodno – kori, prijeti, opominji u svoj strpljivosti i svakoj vrsti pouke“ (2. Tim. 4,2). Ne kaže nam da propovijedamo psihologiju. Ne kaže nam da propovijedamo filozofiju. Ne kaže nam da propovijedamo samopoštovanje. Ne kaže nam da propovijedamo zdravlje i prosperitet. Kaže nam da propovijedamo Riječ. Božja riječ ima moć. Jedan jedini biblijski stih vrijedi više nego tisuću argumenata. Neka vam ta poruka odzvanja u srcu. Propovijedajte Riječ. Neće doći vrijeme u povijesti zemlje kad Božja metoda neće biti propovijedanje Božje riječi.

Trebamo predano provjeravati sve na temelju Božje riječi. Nedavno sam primio pismo od jednog mladića koji me je pitao: „Gdje nalazite biblijski autoritet za takvu tvrdnju?“ Ja slavim Boga za tog mladića. On je pravi Berejac (Dj. 17,30). Htio je znati na koji način Biblija to potvrđuje. Treba nam više takvih ljudi.

„Uza Zakon! Uza svjedočanstvo! Tko ne rekne tako, zoru neće dočekati“ (Iz. 8,20). Napisao sam mu pismo u kojem sam pohvalio njegov stav. Najveći ispit je upravo u tome: što kaže Biblija? Mnogi od nas odgojeni su da se uvijek pitaju: što kaže Riječ? Sve iskušavajte na temelju Božje riječi.

Ako Biblija nije Božja riječ, tada nemamo ništa. Možemo spakirati torbe i vratiti se kući. Međutim, Biblija jest Božja riječ. Biblija je Božja riječ za nas, i On nam je rekao da u njoj imamo sve što nam je potrebno za život i pobožnost. Ako Biblija nije Božja riječ, tada Krist nije uskrsnuo, a evanđelje je nesigurno. Međutim, Biblija jest Božja riječ.

Britanskom monarhu se na krunidbi uručuje Biblija uz sljedeće riječi: „Predajemo vam ovu knjigu, najvredniju stvar koju ovaj svijet ima. Ovdje je mudrost. Ovdje je kraljevski zakon. Ovdje su živa Božja proročanstva.“

I ja govorim vama: „Predajem vam ovu knjigu, najvredniju stvar koju ovaj svijet ima. Ovdje je mudrost. Ovdje je kraljevski zakon. Ovdje su živa Božja proročanstva.“ Nalažem svima vama koji čitate ovu knjigu da predano čitate Božju riječ. Imajte uvjerenja o Božjoj riječi. Kad dođu dani otpadanja i poricanja, ustrajno zastupajte Božju riječ.

8. Učite kako biste se pokazali prokušanima

Svaki vjernik treba biti učenik Biblije. Vrlo mnogo kršćana misli da je ozbiljno istraživanje Svetog pisma rezervirano samo za njihove pastore i starješine. To je golema greška. Svako Božje dijete treba marljivo raditi na poznavanju Božje riječi.

Druga greška je tvrdnja da moramo završiti teološki fakultet kako bismo mogli proučavati Bibliju. Netočno! Charles Haddon Spurgeon nije išao na biblijski studij. Isto je i s G. Campbellom Morganom i Harryjem A. Ironsideom.

Oni su vjerno proučavali Božju riječ, učeći njezine duboke istine tijekom brojnih sati provedenih u proučavanju, promišljanju i molitvi. Prvi korak ka punini života jest duhovna inteligencija: uzrastanje u Božjoj volji poznavanjem Božje riječi.⁸

Odvojite određeno vrijeme i mjesto gdje možete bez smetnji proučavati Božju riječ. Mnogim kršćanima najviše odgovaraju rani jutarnji sati. Kada god dođemo na ovaj sastanak, jačamo naviku. Kad god ne dođemo, naša navika slabi.

Možete se disciplinirati kako biste naučili koristiti slobodno vrijeme nastavlajući s proučavanjem tamo gdje ste stali.

Motivacija je jako važna. Najveći motiv za proučavanje Biblije jest činjenica da je ona Božja riječ. U njoj možete čuti Božji glas. Kad ste toga svjesni, tada proučavanje više nije dužnost, već radost. Još jedan motiv je potreba da se pripremite za nedjeljnu školu ili biblijsko predavanje. Kad znate da ćete morati objasniti neki tekst ili odgovoriti na neko pitanje vezano uz tekst, tada imate vrlo praktičan motiv. Smatrajte se blagoslovljenima ako imate čast podučavati Božju riječ.

Još jedno iskustvo koje nas nagoni da proučavamo Božju riječ jest svjedočenje nespašenima, osobito pripadnicima raznih kultu-

⁸ Wiersbe, Warren W., *The Bible Exposition Commentary*, Vol. 2, Wheaton, IL: Victor Books, 1989., str. 111.

va. Oni će često postavljati pitanja na koja nećete moći dati odgovor. Nakon toga se osjećamo posramljeno i odlazimo kući čitati Bibliju sve dok ne uspijemo doći do uvjerljivog odgovora. U tom smislu su pripadnici kultova naši prijatelji. Kršćani koji svjedoče brže će rasti u poznavanju Božje riječi.

Nemojte misliti da je proučavanje Biblije jednostavno. Budite spremni da uronite, tražite, uspoređujete i istražujete.

Najprije se molite. Zamolite Svetog Duha da vam govori kad čitate. Zamolite ga da vam pokaže divne stvari u Božjoj riječi (Ps. 119,18). Podložite mu se kao svom Učitelju.

Tada ćete odlučiti koju biblijsku knjigu ćete proučavati. To će djelomično ovisiti o tome gdje stojite u kršćanskom životu, odnosno jeste li novi vjernik ili već donekle poznajete Bibliju.

Nemojte pokušavati učiniti previše toga odjednom. Bolje je uzeti par stihova i naučiti nešto iz njih, nego uzeti poglavlje i brzo zaboraviti što ste pročitali. Cijelo poglavlje je, općenito govoreći, previše.

Čitajte odlomak više puta, sve dok ga dobro ne usvojite. Blisko poznavanje riječi u Bibliji neprocjenjivo je. Kad nešto ne razumijete, zapisujte svoja pitanja. Kad me pitaju kako proučavam Bibliju, odgovaram im da u glavi imam veliki upitnik. To ne znači da me muče pitanja o istinitosti Riječi. Neprestano se pitam: „Što to znači?“ U svojoj knjizi *Disciples Are Made—not Born* (Učenici se stvaraju, a ne rađaju), Walter A. Henrichsen je napisao:

Što mi ovdje nije jasno? Zapišite sve ono što vas muči u tekstu. Kad sam počeo proučavati Bibliju, pomislio sam da ću bolje razumjeti tekst što manje problema imam. Što više proučavam Sveto pismo, sve više uviđam da je istina upravo suprotna. Što dublje zalazim u tekst, to mi je manje toga jasno odnosno, to je više onoga što ne razumijem u poglavlju.⁹

Zapišite svoj komentar za svaki stih. Ako ga ne možete objasniti jednostavnim i razumljivim riječima, tada ga niste dobro

⁹ Henrichsen, Walter A., *Disciples are Made—Not Born*, 1974: Victor Books, str. 100.

shvatili. Težite k tom cilju. Učitelj po imenu Russell L. Ackoff napisao je:

Jednom sam imao sjajnog učenika, sada uvaženog profesora, koji je napisao tezu izraženu gustim tehničkim jezikom. Zamolio sam ga da me zamisli kao običnoga korporacijskog direktora i da mi ukratko objasni svoju tezu.

Stao je na ploču i počeo ispisivati matematičke simbole. Zaustavio sam ga kako bih ga podsjetio da sam samo direktor, a ne matematičar. Nakon dulje stanke, rekao je: „Ne razumijem ono što sam učinio dovoljno dobro da bih to mogao objasniti običnim rječnikom.“¹⁰

Ne znaju li se ljudi dobro izraziti običnim jezikom, tada zapravo ne znaju o čemu govore.

Potražite pomoć u pouzdanim komentarima, biblijskih rječnicima i enciklopedijama, uglednim prijevodima Biblije, parafrazama, knjigama za proučavanje riječi i drugim pomoćnim djelima. Ja se služim svime što mi može pomoći.

Tražite odgovore na svoja pitanja. „Odgovore na neka pitanja ćete dobiti tijekom proučavanja Biblije, neke ćete pronaći u razgovorima s drugima, a neke nećete nikada otkriti.“¹¹

Događa se da nam neki svakodnevni događaji rasvijetle Sveto pismo. Vjernici koji se nalaze u koncentracijskom logoru vidjet će u Bibliji blaga koja će nama ostalima promaći.

Prihvaćajte prigode da podijelite s drugima rezultate svojeg proučavanja. To širi blagoslov i izbavlja od života u svijetu trivijalnosti.

¹⁰ Citat iz Reader's Digesta, srpanj 1993., str. 149.

¹¹ Nav. dj., str. 100.

9. Molite se uvijek

Osoba je najbliža svemoćnosti onda kada se moli u ime Gospodina Isusa. Zapravo, čovjek nikada neće biti svemoguć, čak ni u nebu. No, kada se moli u Spasiteljevo ime, to je isto kao da Gospodin Isus moli Oca. U tom smislu molitelj ima jako veliku moć na raspolaganju. Molitva mijenja stvari. Jedan stari engleski biskup je rekao: „Kad se molim, stvari se događaju. Kad se ne molim, ne događaju se.“

Kad bi kršćani bili toga svjesni! Oni održavaju ravnotežu moći na svijetu. Možda se čine poput bespomoćne manjine, ali uz Boga mogu utjecati na sudbinu država. Razmislite o ovome:

Molitva je razdvajala mora, zaustavljala rijeke, pretvarala kremenite stijene u vodoskoke, gasila požare, zatvarala gubice lavovima, neutralizirala zmije i otrove, vodila zvijezde protiv bezbožnika, zaustavljala mjesečevu putanju, zaustavljala hitro sunce u njegovoj velikoj utrci, razvaljivala željezna vrata, vraćala duše iz vječnosti, pobjeđivala najснаžnije vragove i zapovijedala anđelima da siđu s neba. Molitva je zauzdavala i mijenjala uzavrele ljudske strasti, preusmjeravala i uništavala velike vojske oholih, smjelih i prijetećih ateista. Molitva je dovela jednog čovjeka s dna mora, a drugog je odnijela u nebo u vatrenim kočijama. Što molitva nije učinila?¹²

Najbolja molitva proistječe iz snažne unutarnje potrebe. Kad je sve u našem životu mirno i dobro, tada nemamo potrebu za molitvom. Međutim, kad se nađemo stjerani u kut, kad smo u nevolji i kad nemamo kamo drugdje pogledati osim prema gore, tada možemo navaliti na nebeska vrata s bujicom molitava. „Samo će žarke molitve dospjeti do Božjeg prijestolja.“

¹² Nepoznat pisac.

Hladne molitve su poput strijela bez vrha, poput mača bez oštrice i poput ptice bez krila: ne prodiru, ne režu i ne stižu do neba. Hladne molitve se zaleđuju i prije nego što stignu do neba. (Thomas Brooks)

Ono što je Bogu važno nije pitanje aritmetike naših molitava, odnosno koliko se puta molimo, niti je pitanje retorike, odnosno koliko su nam te molitve rječite. Ne radi se ni o geometriji naših molitava, odnosno njihovoj duljini, niti o glazbi naših molitava, odnosno milozvučnosti našega glasa. Nije stvar ni u metodi naših molitava, odnosno njihovoj uređenosti, pa čak ni u teologiji naših molitava – koliko je dobar njihov nauk. Gorljivost duha je ono što donosi veliku korist. (Biskup Hall)

Razmislite o tome. Bog rijetko kada čini bilo što osim u odgovoru na molitvu. Spurgeon se slaže:

Molitva prethodi milosti. Pogledajmo povijest crkve i vidjet ćemo da velika milost nikad nije dolazila na svijet ako joj nije prethodilo zastupanje u molitvi. Molitva je uvijek predgovor blagoslova.

R. A. Matthews dodaje svoje svjedočanstvo ovoj istini:¹³

Bog je ograničio neke svoje aktivnosti na uslišavanje molitava svojih vjernika. Ako se oni ne mole, On neće djelovati. Možda će nebo htjeti učiniti nešto, ali nebo čeka i potiče zemlju da preuzme inicijativu u izražavanju ove želje, a zatim u želji i molitvi da se to dogodi. Božju volju na zemlji ne provodi nekakvo neumoljivo svemoćno božanstvo koje je „negdje daleko“ i koje poništava ili ignorira čovjekovu volju na zemlji. Naprotiv, Bog je u određenim situacijama namjerno zaustavljao svoju ruku dok je tražio čovjeka, molitelja koji će tražiti da se Njegova volja izvrši na zemlji u toj određenoj situaciji.

Dr. Moberly je to ovako rekao: „On čeka čovjekove molitve da bi izvršio svoje djelo.“

¹³R. A. Matthews, *Born for Battle*, Bromley, Kent, England: STL Books, 1978., str. 14.

Molitva pokreće Boga da učini stvari koje inače ne bi učinio. Ovo je jasno iz Jakovljeve 4,2; 5,16: „Nemate jer ne molite... Mnogo može molitva pravednika ako je žarka.“

Ovo u potpunosti raspršuje svaku ideju o tome da nas molitva samo dovodi u pokornost onome što bi Bog i inače učinio. Bog uvijek uslišava molitve točno onako kako bismo ih mi uslišali kad bismo imali Njegovu mudrost, ljubav i moć. Ponekad je odgovor upravo ono što smo tražili; ponekad će nam Gospodin reći da čekamo, a ponekad će reći da to što tražimo nije dobro za nas. Istinita je izreka: „Bog ne čini niti dopušta da se učini ništa osim onoga što biste i sami učinili kad biste znali kraj svega kao što ga on poznaje.“

Netko će prigovoriti: „A što je sa spasenjem voljenih osoba? Mi se molimo za njih, ali ne obraćaju se.“ Vjerujem da Bog na neki način govori nespasenim osobama za koje se molim. Možda će joj netko dati traktat ili će mu govoriti o Gospodinu. Možda će čuti kršćansku emisiju na radiju ili televiziji. Ili će možda Bog na tajnovit način potaknuti savjest osobe. Bog govori, ali ne spašava ljude ako oni to ne žele. On je u svojoj suverenosti dao čovjeku slobodnu volju u tom pitanju. Bog neće napučiti nebo ljudima koji ne žele biti ondje.

Božje djelo se u najvećoj mjeri vrši u molitvi. Pogledajmo sjajan komentar R. A. Matthews-a o tome:¹⁴

Molitva je sječivo u svakom djelu koje Bog čini. Nije u pitanju dodatna duhovna raketa koja treba pokrenuti neki dobronamjeran posao. Molitva je djelo i djelatna moć svake duhovne službe. Ona bi trebala biti središnji pokretač.

Duhovna povijest misije ili crkve ispisana je u njenome molitvenom životu. Izričaj zajedničkog života ne mjeri se statistički, već dubinom molitve. Program propovijedanja, poučavanja, služenja, određivanja ciljeva, usvajanje novih tehnika dvadesetog stoljeća, seminari o upravljanju vremenom i administrativnim procedurama dobre su stvari, međutim, u Božjem gospodarstvu su učinkovite i produktivne isključivo ako su podređene molitvi.

¹⁴ Nav. dj., str. 72.

Molitva nam treba činiti radost. Tako je bilo s apostolom Pavlom koji je u Filipljanima 1,4 rekao: „Svaki put u svakoj svojoj molitvi molim za vas sve“. Prema Donaldu Englishu, ovo nije uobičajeni stav prema molitvi.

Koliko se ovo razlikuje od mnogih udžbenika o molitvi kao dužnosti, o molitvi kao disciplini, rutini, obredu. Pavao govori: „Oprostite, ali ja se volim moliti.“ Što ima loše u *uživanju* u molitvi? Znam da ima dana kad ona mora biti stvar discipline i rutine, ali zar ne smijemo osjetiti toplinu Duha dok se molimo, zbog čega će nam molitva pričinjavati radost?

Molitva nas vodi u visine na kojima se razumu vrti u glavi. Ona se često bavi sferom nemogućeg i ostvaruje ga.

*Od molitve se i najcrnji oblaci povlače.
Ona se penje po ljestvama što ih je Jakov vidio,
provodi vjeru i ljubav u djelo,
donosi nam svaki blagoslov odozgor.
Kad ne molimo, tad se ne borimo.
Od molitve se kršćaninov oklop sjaji.
A Sotona drhti kada vidi
i najslabijeg kršćanina na koljenima. (Wm. Cowper)*

Netko je rekao: „Svoju učinkovitost mjerim prema broju ljudi koji se mole za mene.“ Molitva dolazi k Ocu po Sinu (Ef. 2,18). U Otkrivenju 8,1-4 vidimo Gospodina Isusa kao Anđela sa zlatnim kadionikom. Kad naše molitve dođu do Njega, On im dodaje kâd i prinosi ih na zlatni žrtvenik ispred prijestolja. Kâd je miris Njegove osobe i Njegova djela. Kad naše molitve dođu k Bogu, sva je prljavština uklonjena i molitve su apsolutno savršene.

Molitva je važnija od službe. „Bog smatra molitvu i zajedništvo važnijima od rada. Nebeski Mladoženja ne unajmljuje slugu, nego se udvara ženi“ (Nepoznat autor). Dajemo slavu Bogu veličinom svojih molitava. Jedan prosjak je zamolio Aleksandra Velikog da njemu daruje imanje, njegovoj kćeri miraz, a sinu obrazovanje. Kad su Aleksandra pomoćnici prekorili zbog toga što je uslišao sve čovjekove molbe, Aleksandar je odgovorio: „Dosta mi je svih onih koji od mene traže zlatnik. Ovaj bezobrazni prosjak se ponio

prema meni kao prema kralju i tražio je nešto veliko.“ Trebamo tražiti velike stvari:

*Dolaziš pred Kralja.
Donesi mu velike molbe.
Jer Njegova je ljubav i moć takva
da nikad ne možeš tražiti previše. (John Newton)*

Naše molitve su često suviše slabašne, kao što to kaže ova pjesma:

*Da si živio dok je Krist bio na zemlji
i da si sreo dragoga Spasitelja,
što bi od Njega tražio,
ako bi bio potpuno slijep?
Dijete je razmislilo i odgovorilo,
„Pretpostavljam da bih, bez sumnje,
zamolio da mi Gospodin da psa na lancu
koji će me svakog dana voditi.“
Koliko često u našim nevjernim molitvama,
posramljeno i iznenađeno priznajemo
da smo samo tražili psa na lancu,
a mogli smo dobiti otvorene oči. (M. Calley)*

Kad stignemo u nebo, bit će nam žao što se nismo više molili.

10. Svakodnevno vrijeme s Isusom

Svakodnevna pobožnost, poznata i kao tihi čas, jest određeno vrijeme tijekom svakog dana kada vjernik ima zajedništvo s Gospodinom čitajući Bibliju i moleći se. On se hrani Svetim pismom kao nasušnim Božjim kruhom i razgovara s moćnim Bogom kao s Prijateljem.

To je obično prvo na dnevnom rasporedu, budući da se jutro smatra najboljim dijelom dana, a najbolje treba pripasti Gospodinu. Međutim, ako to nije moguće, iz bilo kojeg razloga, ne moramo biti legalisti i cijeli dan se ubijati od krivnje. Nigdje ne piše da ne možemo imati tihi čas kasnije tijekom dana.

Ne postoji najbolji način za dnevnu pobožnost. Svatko mora odrediti koja metoda mu najbolje odgovara. Međutim, evo nekoliko korisnih savjeta.

Kao što je slučaj sa svim navikama, kad god nešto činite, jačate naviku. Kada god to ne činite, slabite naviku.

Najbolje je jasno odrediti vrijeme i mjesto sa što manje smetnji. Ako vas sjećanje na neku dužnost koja vas čeka omete u zajedništvu, zapišite to na papirić i nastavite čitati Riječ. Počnite s molitvom i zamolite Gospodina da vam govori preko Riječi, bilo da je riječ o odanosti, pouci, utjesi, opomeni ili vodstvu.

Ograničite se na kraći biblijski odlomak. Bolje je pročitati pet stihova i naučiti nešto, nego pročitati cijelo poglavlje i sve zaboraviti. Vjernici vrlo često pokušavaju učiniti previše pa se obeshrabre i odustanu.

Nakon što pročitate odlomak za taj dan, zapitajte se:

- Govori li tekst nešto o Gospodinu Isusu?
- Nalazim li neku zapovijed koju trebam poslušati?
- Trebam li priznati ili izbjegavati neki grijeh?
- Nalazim li neko obećanje koje mogu prihvatiti?

- Nalazim li neki problematičan stih ili odlomak koji ne razumijem i za koji trebam tražiti odgovor? (Priznanje: meni osobno je teško uživati u nečemu što ne razumijem.)
- Nalazim li nešto što mogu pretočiti u slavljenje i štovanje?
- Je li me tekst podsjetio na nešto za što se trebam moliti?
- Nalazim li neki stih koji trebam naučiti napamet?
- Nalazim li neki duhovni blagoslov za koji trebam biti zahvalan?

Nekim ljudima je lakše zapisati misli u bilježnicu.

Nakon pomnog proučavanja teksta, ne oklijevajte potražiti odgovore za nedoumice ili rasvjetljenje stihova u dobrom komentaru.

Ima i drugih načina za vođenje dnevne pobožnosti. Možete se koristiti knjigom *Daily Light on the Daily Path* (Dnevno svjetlo za dnevni put). Obitelj Bagster koja je prikupila bilješke napisala je:

To je knjiga s odabranim biblijskim odjeljcima, sa čitanjima za svaki dan u godini: jednim za jutro i drugim za večer. Naslov pri vrhu svake stranice određuje temu. Zatim donosimo Božje dragocjene riječi iz drugih dijelova Svetog pisma kako bismo dalje rasvijetlili stih. Odabrani stihovi su na čudesan način odgovarali potrebama kršćana u najrazličitijim teškim situacijama. Stotine tisuća kršćana diljem svijeta, čak i u najjudaljenijim zakucima svijeta, svakog dana čitaju istu stranicu na kojoj se nalazi poruka utjehe i pomoći.

Obitelj Bagster se revno molila za svaki stih prije nego što su ga uključili u knjigu.

Još jedna odlična knjiga za dnevnu pobožnost je *Morning and Evening Readings* (Jutarnja i dnevna čitanja) C. H. Spurgeona. Njegovi komentari na pojedinačne biblijske stihove su poučni, zanimljivi, a ponekad i humoristični. On iznosi istine koje sami možda nikada ne bismo uočili.

Postoje mnoge druge knjige, knjižice i kalendari sa čitanjima za svaki dan. One su korisne za početnike i ugodne za zrele svece. Neki preporučaju čitanja koja vas vode kroz cijelu Bibliju tijekom godine.

Svakako zaključite svoj tihi čas molitvom i zahvalite Gospodinu za sve što ste naučili i tražite snagu kako biste mogli biti poslušni.

Pokušajte tijekom dana razgovarati s nekim o svojim promišljanjima. Tako ćete bolje usvojiti naučene lekcije pa će i drugi moći biti blagoslovljeni zbog vas (Mal. 3,16).

Stephen Olford je rekao da su trenuci pobožnog zajedništva s Bogom „neophodni za život dosljedne duhovnosti, učinkovitosti i ljubavi“. Razmislite o tome!

11. Budite štovatelj

To je razlog našega postojanja: stvoreni smo kako bismo štovali Boga. Otac traži štovatelje koji će ga štovati u duhu i u istini. To znači da njihovo štovanje nije vezano uz obrede ili recitiranje napamet naučenih molitava. U pitanju je štovanje u duhu, koje je nadahnuto Duhom i osnaženo Duhom. To je štovanje u istini, iskreno i od srca. Štovanje je izlivanje hvale Gospodinu zbog toga tko je i što je učinio. Štovanje je kada mu priznajemo da je dostojan zbog svega što jest i što je učinio. Može sadržavati obožavanje i zahvaljivanje. To je ljubavna pjesma trojedinome Bogu. U istinskom štovanju nema našeg „ja“, osim kada mu se divimo zato što nas voli.

Štovanje se prvi put spominje u Bibliji kad je Abraham poveo svoga jedinog sina da ga prinese kao žrtvu paljenicu Bogu (Post. 22,5). Najuzvišeniji čin štovanja u Novom zavjetu je prinošenje naših tijela Gospodinu na živu žrtvu, svetu i ugodnu pred Njim (Rim. 12,1-2). Tijelo predstavlja duh, dušu i tijelo, sve ono što nas čini osobama.

Propovijedanje nije štovanje. Ono može nadahnuti srca slušatelja na štovanje, međutim, propovijedanje je prenošenje poruke publici. Ni svjedočenje nije štovanje, premda nas može potaknuti na štovanje. Štovanje je naše izravno obraćanje Bogu.

Štovanje se u Bibliji upućuje Ocu i Sinu, ali iz nekog nepoznatog razloga ono se nikada ne upućuje Svetom Duhu. Kritičari Biblije možda misle da je sebično što Bog traži štovanje. Oni ne razumiju: štovanje je za naše dobro, ne za Božje. Mi postajemo slični onome što štujemo (2. Kor. 3,18):

„A mi svi, koji otkrivena lica odrazujemo kao ogledalo slavu Gospodnju, preobražavamo se u tu istu sliku, uvijek sve slaviju, jer dolazi od Gospodina, od Duha.“

Kako možemo potaknuti štovanje?

Psalmi nam pružaju mnogo goriva za štovanje. Omiljena tema su Božje osobine, kao i Njegova skrb u povijesti i proročanstvima. Kad promišljamo o tome kako nam je Bog darovao svoga Sina, što je ilustrirano u Abrahamovu prinošenju Izaka, srca nam živnu u štovanju. Spasiteljev život i djelo daju nam goriva za beskrajno štovanje: Njegovo utjelovljenje, Njegov savršeni život na svijetu, Njegova otkupljujuća žrtva, Njegovo uskrsnuće, Njegovo uzašašće i sadašnja služba s desne strane Bogu, Njegov ponovni dolazak, kao i blagoslovi koji su preko Njega potekli k nama.

David i drugi pisci psalama bili su štovatelji. Zapisali su divne misli o Bogu. Čudesa Njegove tvorevine ponijela su ih u uzvišenu pjesmu. Kad su razmišljali o Njegovoj veličini, dobroti i milosti, napinjali su se da sve to shvate. Smatrali su ga Svedržiteljem i Upraviteljem svega, i bili su zbunjeni. Pisac završnih psalama bio je toliko preplavljen da je pozvao cijelu tvorevinu, živu i neživu, na slavljenje Gospodina. Svi ljudi, veliki i mali, stari i mladi, kraljevi i prinčevi; da, i svi anđeli, zajedno sa zvijerima, pticama i svime što gmiže, trebaju se udružiti u jedan sveopći zbor. On nabraja sve prateće instrumente: harfe, trube, rogove, bubnjeve, cimbala i orgulje. On pjeva o Onome koji je toliko veličanstven da poziva sunce, mjesec i zvijezde da se pridruže ovom hvalospjevu. Nebesa, zemlja, more, brda, planine i vode ne smiju utihnuti. Vatra, tuča, snijeg i olujni vjetrovi imaju ulogu u tome. Gospodin je toliko zapanjujuć da je dostojan potpunog štovanja.

Pa ipak, psalmisti nisu imali Bibliju na raspolaganju. Oni nisu znali da će Bog Sin doći na planet Zemlju i roditi se u štali, a da će mu kolijevka biti jasle iz kojih životinje jedu. Oni nisu znali da će mudraci vidjeti svojeg Boga „svedenog na trajanje, neobjašnjivo uobličenog u Čovjeka“. Isto tako nisu znali da će u tim jaslama ležati Onaj koji je „stvorio zvjezdana nebesa“. Od njihovih je očiju bila skrivena istina da je Djetešće u kolijevci „vječna Riječ koja je riječju stvorila svjetove iz utrobe ništavila, i da su malene ručice

tog bespomoćnog djeteta bile ruke Onoga koji je položio kostur svemira“.¹⁵

Oni nisu znali da će Arhitekt i Stvoritelj svemira jednog dana nositi tesarsku pregaču u gradiću po imenu Nazaret. Ili da će „poput stranca lutati po svijetu koji su Njegove ruke stvorile“. Dah bi im zastao od same pomisli da Bog nema gdje položiti svoju glavu, ili da će nekad spavati pod vedrim nebom dok će Njegovi učenici odlaziti svojim kućama.

Jesu li znali da će Bog uistinu doći na zemlju i liječiti bolesne, vraćati vid slijepima, ozdravljati udove hromima, istjerivati zlo-duhe i oživljavati mrtve? Ili da će ga, unatoč Njegovoj dobroti, ljudi vrijeđati, ismijavati i istjerati iz grada?

Začudili bi se da su znali da će Njega, Suca nad svime, izdati jedan od Njegovih, da će ga uhititi i suditi mu. Građanske vlasti su ga proglasile nedužnim, ali su ga ipak bičevali dok mu leđa nisu bila poput preoranog polja, i dok nije postao potpuno neprepoznatljiv.

Psalmist nije znao onoliko koliko mi znamo. Na mjestu zvanom Golgota ljudi će pribiti Boga na drveni križ.

To bi bilo nezamislivo ovim starozavjetnim pjesnicima. Odmahivali bi glavama i na samu pomisao da će sjaj Božje slave, slika i prilika Njegove osobe, Stvoritelj i Svedržitelj cijelog svemira, visjeti na križu, čisteći ljude od grijeha (Heb. 1,1-3). Krhka stvarjenja će uzeti Onoga koji je uzvišen i uzdignut u slavi i podići ga na stup srama. Nebo nad nebesima nije ga moglo obuhvatiti, ali čavli su ga zadržali. Besmrtni je umirao. Zamislite bujicu nebeske harmonije koju bi cijeli zbor otkupljenih psalmista pokrenuo da su samo mogli zapjevati riječi Charlesa Wesleyja:

*Predivna ljubav! Kako je moguće
da Ti, moj Bože, umreš za mene?*

Ili možda hvalospjev Isaaca Watta, koji kaže:

*Ne daj mi, Gospodine, da se hvalim
bilo čime osim smrću Krista, moga Boga.*

¹⁵ Macpherson, Ian, *The Burden of the Lord*, Nashville, TN: Abingdon, 1951., str. 14.

Oni su vidjeli nejasno, kao kroz staklo. Ponekad bi nakratko mogli vidjeti što će se dogoditi, međutim, nisu mogli spoznati potpuno otkrivenje. Ideja je sljedeća: ako su oni, uz svoje ograničeno znanje, mogli izraziti toliku bujicu slavljenja, štovanja, obožavanja i zahvaljivanja Gospodinu, koliko bismo ga više trebali uzvisivati mi, koji znamo za Golgotu i za Onoga koji je ondje umro za nas?

Kad jednom shvatimo istinitost Božjeg djela i žrtve koju je podnio da bi nas spasio, tada ćemo ga štovati spontano i nagonski. Nitko nas neće morati gurkati ili poticati da štujemo Gospodina. Naš jezik će biti poput pera spremnog pisca. Naš život će biti beskrajn psalam Njegove hvale. Da opet upotrijebimo riječi Charlesa Wesleyja: „naša srca će se rastopiti od zahvalnosti, a oči će nam se natopiti suzama“. Bit ćemo „izgubljeni u čudu, ljubavi i hvaljenju“ i „utopit ćemo se u tajanstvenim dubinama ljubavi“. Poput psalmista, i mi ćemo pozvati cijelu tvorevinu da zajedno s nama pjeva o veličanstvu Onoga koji nas je pozvao iz tame u svoje predivno svjetlo.

Što se mene tiče, ništa me više ne potiče da štujem Gospodina nego činjenica da je Onaj koji je na Golgoti umro za mene moj Stvoritelj i Održavatelj svemira. Kad se pripremam za nedjeljnu Gospodnju večeru, volim subotu navečer provesti nasamo s Biblijom i pjesmaricom. Mnoge stare pjesme slavljenja govore o veličanstvu Golgote bolje nego što bih ja ikad mogao i uvelike raspiruju moje molitve.

Tada evangelizacija i služba proistječu iz štovanja.

12. Volite Kristovu zajednicu¹⁶

„Meni manjemu od najmanjega među svima svetima dana je ova milost: da poganima navijestim neistraživo Kristovo bogatstvo i da svima iznesem na svjetlo provedbu Tajne koja je od vječnosti bila sakrivena u Bogu, stvoritelju svega, da se sada po Crkvi saopći mnogolika Božja mudrost poglavarstvima i vlastima na nebesima, prema vječnom naumu koji ostvari u Kristu Isusu, Gospodinu našem“ (Ef. 3,8-11).

Zajednica vjernika je iznimno važna pred Bogom i u Božjoj riječi. Spomenut ću nekoliko stvari u vezi s time.

Zajednica vjernika je važna zato što je u pitanju jedino društvo na svijetu kojemu je Bog obećao trajnost. Isus je rekao: „... i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju, i Vrata pakla neće je nadvladati“. Ovo se ne odnosi ni na jedno drugo ljudsko društvo.

Važnost zajednice vjernika vidi se i u značajnom mjestu koje joj se posvećuje u Novom zavjetu. Smatram da opravdano možemo ocijeniti važnost neke teme prema tome koliko joj je pozornosti posvećeno u Novom zavjetu. O ovoj temi govore veliki dijelovi Svetog pisma. Pavao je u Efežanima 1,19-23 napisao:

Koliko je u nama koji vjerujemo izvanredno velika njegova snaga koja odgovara djelotvornosti silne moći njegove, što je pokaza u Kristu uskrisujući ga od mrtvih i postavljajući ga ‘sebi s desne strane’ na nebesima, iznad svakog poglavarstva, vlasti, sile, gospodstva i iznad svakog imena koje se naziva ne samo u ovome svijetu nego i u onome koji će doći. I ‘sve mu je podložio pod noge’, a njega dade za glavu nad svim u Crkvi, koja je njegovo tijelo – punina Onoga koji ispunja sve u svima.

Kako je Njegovo tijelo punina Onoga koji ispunja sve u svima? U ruci držim karticu dimenzija 7,6x12,7cm. Radi ilustracije ću je pocijepati na dva dijela. Jedan dio predstavlja Gospodina Isusa

¹⁶ U ovoj se knjizi riječ „zajednica“ uglavnom radije koristi nego riječ „crkva“. Zajednica je skup ljudi, dok se riječ „crkva“ uglavnom odnosi na građevinu.

Krista. Drugi dio predstavlja Kristovo tijelo: crkvu. Sad sam ih opet spojio. Crkva u izvjesnom smislu nadopunjava Krista. Kao da Gospodin Isus ne smatra sebe potpunim bez crkve, bez svog tijela. Njegovo tijelo je zemaljsko sredstvo po kojem se On objavljuje svijetu. Kad to vidim, tada shvaćam da je crkva važna. Zajednica vjernika je važna, moramo biti uvjereni u to. To nas treba ushititi, i ne trebamo se ispričavati. Bojim se da ima među nama onih koji se ustručavaju kad je riječ o ovoj temi. Bojimo se izreći istinu o njoj.

O crkvi se govori kao o zornoj lekciji za anđeoska bića. Čitamo o tome u Efežanima 3,10: „... da se sada po Crkvi saopći mnogolika Božja mudrost poglavarstvima i vlastima na nebesima.“

Pomislite samo na anđeoska bića, ili barem na nebeska bića, kako odozgo gledaju na zemlju i vide što je Bog učinio s crkvom. Uzeo je Židova i poganina i ujedinio ih je: vjerujućeg Židova i vjerujućeg poganina. Ujedinio je različite ljude s različitim manama i nedostacima i svime ostalim; ujedinio ih je kako bi od njih stvorio jednog novog čovjeka.

Govoreći na konferenciji u Keswicku u Engleskoj, Jonathan Lamb je pročitao sljedeći navod:

Krist je umro kako bi se različiti ljudi mogli izmiriti s Bogom i jedni s drugima. Genijalnost kršćanstva sastoji se u tome što ono omogućuje trajno zajedništvo između ljudi koji se inače ne bi niti podnosili, a kamoli voljeli. U Kristu će se profinjena krema društva družiti s doseljenim zemljoradnicima, sredovječni uštogljenici će plakati zajedno s pobunjenicima i svingerima; crnci, Indijanci, Židovi i bijelci se usrdno mole zajedno, a upravitelji i radnici međusobno razgovaraju o svojim problemima. U svijetu razdijeljenom klasama, trgovinom, rasom, obrazovanjem, politikom, generacijskim jazom i s milijun sukobljenih interesa, jedino Krist može spojiti nespojivo.¹⁷

Ova spoznaja me je snažno pogodila prije više godina kad sam bio u Haifi. U Haifi se nalazi zajednica u kojoj vjerni Židovi i

¹⁷ Lamb, Jonathan, *Truth on Fire*, Keswick Ministry 1998., Carlisle, England: OM Publishing, 1998., str. 240.

vjerni Arapi zajedno lome kruh. To je zaista divan prikaz onoga što nalazimo u Božjoj riječi. Nebeska bića gledaju i dive se Božjoj mudrosti.

Pavao govori o zajednici vjernika kao o ugaonom kamenu biblijske objave. U Kološanima 1,25 on piše: „... kojoj sam ja postao poslužitelj po odredbi Božjoj što mi je dana za vas: da ispunim Riječ Božju“ (NZ Vrtarić).

Da ispunim, to jest upotpunim Božju riječ? Zapravo, poslanica Kološanima nije posljednja knjiga koja je uvrštena u Novi zavjet. Pa ipak, kad je riječ o objavi novih i važnih doktrina, ona je ugaoni kamen biblijske objave, osobito objave crkve.

U 1. Timoteju 3,15 čitamo da je zajednica vjernika zemaljska jedinica po kojoj je Bog odlučio promicati vjeru: „... ali ako bi se moj dolazak usporio, znaj kako ti se treba vladati u kući Božjoj, koja je Crkva živoga Boga, stup i podloga istine“. U biblijskim vremenima su se stupovi često koristili za objavljivanje novosti i objava. Crkva je stup za oglašavanje istine.

Bog voli zajednicu vjernika. Bog je od vječnosti imao tu tajnu na umu: da u punini vremena oformi novo društvo s nebeskim pozivom i nebeskom sudbinom, te da pošalje svog Sina na svijet da pronađe nevjestu, i to po golemoj cijeni.

Prije nekog vremena pronašao sam ovaj mali odlomak u kalendaru *Choice Gleanings* (Izabrani pabirci):

Kad bismo samo shvatili da je našem Gospodinu Isusu crkva nešto najvažnije na svijetu, manje bismo se bavili sporednim aktivnostima i problemima. Usmjerali bismo svoje napore na izgradnju lokalne crkve u kojoj smo u zajedništvu, a naša ljubav bi se pružala prema svim pripadnicima Njegovog tijela. Tada bismo se brinuli za ono što On voli najviše na ovom svijetu.

Bog voli zajednicu vjernika. Krist voli zajednicu vjernika. Apostol Pavao je volio zajednicu vjernika. U Efežanima 3,8-10 Pavao kaže: „Meni manjemu od najmanjega među svima svetima dana je ova milost: da poganima navijestim neistraživo Kristovo bogatstvo i da svima iznesem na svjetlo provedbu Tajne koja je

od vječnosti bila sakrivena u Bogu, stvoritelju svega... u Isusu Kristu.“

Mladim vjernicima ovo se može učiniti poput hrpe svetih riječi pa ću pojednostaviti. Apostol Pavao u ovim stihovima govori da njegova misija ima dvije strane. Vidite li ih? U čemu se sastojala dvojaka služba apostola Pavla? Prvo: „da poganima navijestim neistraživo Kristovo bogatstvo...“ To je evanđelje, zar ne? Međutim, Pavao se ne zaustavlja na tome. On govori: „i da svima iznesem na svjetlo provedbu (odnosno, zajedništvo) Tajne“. To je crkva. Ne mogu reći da je volio jedno više od drugoga. On ih je uravnotežio. Ponekad pomislim da nas više veseli rad za evanđelje nego za lokalnu zajednicu. S Pavlom nije bilo tako. Pavao je žarko želio propovijedati evanđelje kako bi se ljudi spasili, kako bi stupili u zajedništvo lokalne crkve i kako bi uzrastali u Božjim stvarima i postali plodonosni kršćani. To je odlična vizija, zar ne? Želim vas pitati nešto: gdje vi stojite u ovoj dvojakoj službi? Vjerojatno ste prodoran osvajač duša, i hvala Bogu za to. To je divno, ali nemojte se zaustaviti na tome. Služite dvojako, kao i veliki apostol Pavao.

Bog voli zajednicu vjernika. Krist voli zajednicu vjernika. Pavao je volio zajednicu vjernika. Smijem li ovdje pridružiti i svoj piskutavi glasić i reći: „I ja volim zajednicu vjernika“? To je moja majka. Mnogo dugujem (zapravo, u neku ruku dugujem sve) lokalnoj zajednici vjernika. U toj sam zajednici čuo propovijedanje evanđelja. U toj sam zajednici doživio uvjeravajuću moć Božjeg Svetog Duha. U toj sam zajednici poučen Božjom riječi. Nije bila ništa posebno za vidjeti. Nije bila dramatična. Radilo se o kršćanima koji sjede, razgovaraju i čitaju Bibliju, i proučavaju je knjigu po knjigu. Prvi razgovor o Bibliji kojeg se sjećam kad sam bio mladić bio je o Izaijinoj knjizi. Zamislite! Vrlo duboko! To je bio moj život. Tako sam poučen. Danas sam zahvalan Bogu za to. Volim zajednicu vjernika. Doista. Ona me raduje.

Želim vam objasniti neke istine o zajednici vjernika koje nalazimo u Božjoj riječi. Reći ću vam samo ovo: ne bi smjelo biti nikakvih razlika među zajednicama. Šokira li vas to? Ipak ponavljam, ne bi trebalo biti razlika. Istina je dostupna svim Božjim vjernicima,

zar ne? Sve piše u Bibliji. Jedino što je različito jest to što je neki ljudi provode u djelo, a drugi ne. Međutim, načela su dostupna cijelom Božjem narodu za vjeru i praksu.

Jedno tijelo

Prvo načelo koje volim jest da postoji samo jedno tijelo. Vrlo volim ono što piše u Efežanima 4,4-5: „Jedno tijelo i jedan duh, kao što ste svojim pozivom pozvani samo k jednoj nadi; jedan Gospodin, jedna vjera i jedno krštenje.“ Ovo je pogrebno zvono denominacijskog razmišljanja. Mrzim, prezirem, gnušam se i grozim sektaških titula. To je pristojan i suptilan način da kažem da ih ne volim! Ne volim ime „Plymouthska braća“. „Braća“ je univerzalno, a „plymouthska“ je vrlo lokalno. Pomišljam na izraz „rimokatolička“. „Katolička“ znači „sveopća“, a „rimo-“, ne znači sveopća, već „rimska“. Ne volim takva imena. Ne volim čak ni naziv „kršćanska braća“, jer su sva Božja djeca kršćanska braća, a meni ne treba ništa što će me razdvajati od drugih pripadnika Kristovog tijela.

Kad su upitali H. A. Ironsidea kojoj denominaciji pripada, on je odgovorio riječima Psalma 119,63: „Prijatelj sam svima koji te se boje i koji čuvaju tvoje naredbe“. Nije li to divno? To je denominacija kojoj treba pripadati. A ako vas netko upita: „Kojoj denominaciji pripadaš?“, odgovorite: „Istoj onoj kojoj je i Pavao pripadao“, i učinit ćete ga studentom Biblije. Morat će u Božjoj riječi potražiti kojoj je denominaciji Pavao pripadao. To će mu otvoriti oči. To je zaista slavna istina. Jedno tijelo ovdje na zemlji, koje se sastoji od svih istinskih vjernika u Gospodina Isusa Krista. Međutim, ljudi vam žele nalijepiti etiketu, zar ne? Ako ikad poželite dovesti ljude u neugodnost, kad vas upitaju što ste, odgovorite:

„Kršćanin.“

„Naravno, svi smo mi kršćani. Što si još?“

„Učenik Isusa Krista.“

„Znam da si učenik Isusa Krista, ali kojoj crkvi pripadaš?“

„Pripadam crkvi koja je Njegovo tijelo.“

Ljudi se neće smiriti sve dok vas ne strpaju u neku denominacijsku kategoriju. Ne dajte se!

Krist kao glava i središte okupljanja

Krist je Glava crkve. „... jer je muž glava žene kao što je i Krist glava Crkve – on, Spasitelj svoga Tijela“ (Ef. 5,23). Nijedan čovjek nije glava crkve, bio on papa, nadbiskup ili predsjednik. Čak ni starješine nisu glavari crkve. Krist je jedina glava crkve.

Krist nije samo glava crkve. On je središte okupljanja Njegovog naroda. Ovo je divna istina. Kad bi se barem danas češće slijedila. Kad se sastajemo, ne sastajemo se s čovjekom. Ne sastajemo se sa crkvom kao denominacijom. Sastajemo se s Kristom. Krist je središte okupljanja, i odlazimo tamo zato što vjerujemo da je Gospodin Isus Krist ondje. Prihvaćamo to vjerom, zato što je rekao: „Jer gdje su dvojica ili trojica sabrana radi mene, tu sam ja među njima.“ Možda ćete reći: „Ja ga ne vidim, nisam ga svjestan.“ Neki put kad odete na sastanak, kažem vam, nebo se spušta tako nisko da svećenik ne može niti služiti zbog slave Gospodnje, a ja želim biti prisutan kad se tako nešto dogodi, zar ne želite i vi? Krist je središte okupljanja Njegovog naroda.

Svi vjernici udovi su Kristovog tijela (1. Kor. 12,12-13): „Kao što je, naime, tijelo jedno, iako ima mnogo udova, i svi udovi tijela, iako su mnogi, tvore jedno tijelo, tako je i Krist: uistinu, mi smo svi – bilo Židovi bilo Grci, bilo robovi bilo slobodnjaci – kršteni jednim Duhom u jedno tijelo. I svi smo napojeni jednim Duhom.“

Htio bih da obratite pozornost na kraj 12. stiha. Ondje piše: „Kao što je, naime, tijelo jedno, iako ima mnogo udova, i svi udovi tijela, iako su mnogi, tvore jedno tijelo, tako je i Krist“. Ovdje se riječ Krist koristi na vrlo neobičan način. Radi se o Kristu koji je Glava, i o crkvi, koja je Njegovo tijelo. Zadivljujuće, zar ne? Znamo se toliko naviknuti na ove stihove da niti ne shvaćamo koliko su značajni. Nevjerojatno je to što se Božji Duh poslužio riječju „Krist“ kako bi opisao Krista, Glavu, zajedno sa crkvom, koja je Njegovo tijelo. Svi vjernici su udovi.

Ja volim sve vjernike Gospodina Isusa. Volim sve one koji su otkupljeni Njegovom dragocjenom krvlju. Oni su moja braća i sestre u Kristu, udovi tijela kao i ja. Mogu naučiti nešto od svakog od njih. Nema te osobe koja vjeruje u Gospodina Isusa od koje ne mogu ništa naučiti. Ne samo to, već se trebam moliti za sve vjernike, dakle, ne samo za one koji idu u moju lokalnu zajednicu, već za sve vjernike, zato što smo svi udovi tog istog tijela. Trebam se radovati kad propovijedaju Krista. Možda se neću složiti sa svim pojedinostima njihovog rada, ali se mogu radovati poput Pavla u Filipljanima 1,18 zbog toga što se Krist propovijeda.

Međutim, to ne znači da mogu činiti sve što oni čine. Tu trebamo biti pažljivi. Mogu ih voljeti. Mogu učiti od njih. Mogu se naučiti revnosti, ljubavi i posvećenju Gospodinu Isusu, ali ne mogu učiniti mnogo toga što oni čine. Moja savjest, kao i Lutherova, mora biti zarobljena Božjom riječju. Moram slušati ono čemu me Božja riječ poučava. Na primjer, neću moći surađivati s drugim vjernicima u evangelizacijama u kojima se obraćenici šalju u otpadničke crkve. To me podsjeća na Moodyjeve riječi: „Ne bih stavljao žive pilice pod mrtvu kokoš.“ Izvrsno je to sročio.

Svećenstvo svih vjernika

Svi vjernici su svećenici. Mi smo sveti svećenici i kraljevsko svećenstvo.

Pristupite k njemu, živomu kamenu koji su, istina, ljudi odbacili, ali koji je u očima Božjim izabran, dragocjen, te dopustite da se od vas samih kao živog kamenja sagradi duhovna kuća, sveto svećeništvo, da prinosi duhovne i Bogu ugodne darove žrtve po Isusu Kristu (1. Pt. 2,4).

Vi ste, naprotiv, ‘izabrani rod, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod određen za Božju svojinu, da razglasite slavna djela’ onoga koji vas pozva iz tame u svoje divno svjetlo (1. Pt. 2,9).

Vjerni muškarci su svećenici. Vjerne žene su svećenice. Svi vjernici su svećenici. Svi vjernici su dužni prinositi na žrtvu sebe, svoju imovinu, svoju hvalu i službu Gospodinu. Međutim, Božji Duh ograničuje javno vršenje svećeničke službe. To nas ne treba

čuditi. Sjetimo se koja ograničenja je Duh stavio na korištenje dara jezika u crkvi (1. Kor. 14). Ako netko govori u jezicima, netko ih mora tumačiti. Najviše troje smije govoriti u jezicima na jednom sastanku. Moraju govoriti jedan po jedan. Ono što kažu mora služiti za izgradnju. Žene moraju šutjeti. Sve se mora činiti pristojno i uredno. Isto je i s javnim obavljanjem svećeničke službe vjernika. „Hoću, dakle, da ljudi (doslovno: muškarci) mole na svakome mjestu“ (1. Tim. 2,8). „Ne dopuštam ženi da poučava niti da vrši vlast nad mužem; štoviše, neka ostane u skrovitosti“ (1. Tim. 2,12). Ova ograničenja nas ne trebaju čuditi. Ako Božji duh može staviti ograničenja na javnu upotrebu darova u crkvi, zašto ne bi stavio ograničenje i na svećeničku službu vjernika?

Pluralnost starješina i svetih s posebnim ulogama u zajednici

Lokalna crkvena zajednica se sastoji od svetih, starješina i đakona. To je vrlo jasno izrečeno u Filipljanima 1,1: „Pavao i Timotej, sluge Krista Isusa, sa svim svetima u Kristu Isusu koji su u Filipima, s nadglednicima (starješinama) i pomoćnicima...“ Takva je bila crkva u Filipima. „Oni su bili postojani u apostolskoj nauci, zajedničkom životu, lomljenju kruha i u molitvama“ (Dj. 2,42). Ako čitamo ove stihove zajedno, imamo definiciju lokalne zajednice. U pitanju je skupina koja se sastoji od svetih, starješina i đakona, koji se okupljaju radi apostolskog učenja, zajedništva, lomljenja kruha i molitve. Velika istina o zajednici vjernika jest ta da ne postoji klerikalni sustav. Ne služi samo jedan čovjek. Ovo je slavna istina. Sveti su oni koji obavljaju djelo službe. Darovi su dani kako bi pripremili „svete za djelo službe, za izgradnju Kristova tijela“ (Ef. 4,12). Upravo zbog ovog dijela Božje riječi ja danas pripadam Bratskoj zajednici. Nalazio sam se u Honoluluu kad mi je Božji Duh progovorio na vrlo stvaran način i upitao me: „Zašto se nalaziš u zajednici? Bi li bio sretniji u nekoj denominacijskoj crkvi? Ili u biblijskoj crkvi? Jesi li u zajednici zato što je tvoj otac bio u zajednici? Jesi li zato ovdje?“ Rekao sam: „Dosta je bilo! Otvorit ću Božju riječ i vidjeti što ona uči.“ Doista vjerujem da me je Božji Duh uputio na ovaj biblijski

odjeljak. Uvidio sam da je svaki vjernik svećenik, odnosno sluga. Zbog mnogih stoljeća tradicije koja se okreće oko klerikalnog sustava, teško nam je vjerovati da koncepcija o jednom čovjeku koji vrši službu u crkvi i koji uglavnom jedini propovijeda, nije novozavjetna. Ipak, ideja o razdjeljivanju jednakog bratstva na svećenstvo i na laike u potpunosti je neutemeljena na Bibliji. Toga nema u Novom zavjetu. Nitko nema biblijsko opravdanje govoriti o „svome pastoru“, i nijedan propovjednik nema opravdanje govoriti o „svojoj crkvi“. Toga jednostavno nema u Božjoj riječi. Nigdje se u Novom zavjetu ne govori o samo jednom čovjeku koji je služio u ulozi pastora. Pročitat ću vam nekoliko navoda muškaraca među kojima su mnogi vršili kleričku službu u crkvi, i svi će vam reći isto: to nije u redu.

Uvaženi biblijski komentator Barnes napisao je:

Nema nikakvog spomena o nekome tko bi bio nadređen starješinama i đakonima. Ako je Pavao pretpostavljao da u crkvi postoji red nadređenih crkvenih službenika, zašto se to nigdje ne spominje? Zašto se ne navode njihove kvalifikacije? Ako je sam Timotej bio neki crkveni velikodostojnik, zar nije trebao prenositi tu službu drugima? Zar pripadnici takvog reda nisu morali ispunjavati neke posebne uvjete koje bi valjalo spomenuti? Zar ne bi bilo pošteno da je Pavao barem natuknuo nešto o postojanju takve službe ako je i sam Timotej vršio istu? Nije je bilo.¹⁸

Ljudi kažu: „Pa i sam Pavao je bio pastor.“ Znae, Pavao se najduže zadržao na jednom mjestu kad je proveo dvije godine u Efezu. Ukupno je tijekom svoje službe ondje proveo tri godine. Međutim, u bilo kojem neprekinutom razdoblju zadržao se ondje samo dvije godine. Njegova strategija je bila privesti ljude k spasenju, pomoći im da uzrastu u vjeri i otići svojim putem. Kao dar crkvi, Pavao je smatrao sebe zamjenjivim.

Što je s Timotejem? Je li on bio pastor? U starim Biblijama nalazila se fusnota u kojoj je pisalo da je on bio prvi biskup crkve u Efezu. Hvala Bogu što su to maknuli iz poslanica Timoteju. Timotej nije bio pastor crkve. On je bio Pavlov putujući posrednik

¹⁸Barnes on the New Testament, Vol. VIII, *Thessalonians-Philippians*, str. 155.

u rješavanju problema, a ne rezidentni svećenik. Novi zavjet nas uči pluralnosti starješina, a ne službi jednoga čovjeka.

Alexander Maclaren je napisao:

Ne mogu ništa drugo osim smatrati da je danas uvriježena praksa ograničavanja službe javnog poučavanja crkve na službenu klasu izazvala štetu. Zašto bi jedan čovjek trebao vječito govoriti, dok stotine drugih koji su sposobni poučavati trebaju šutjeti i slušati, ili hiniti da ga slušaju? Mrzim nasilne revolucije, i ne vjerujem da je bilo koja institucija, bila ona politička ili crkvena, koju je potrebno silom uklanjati, spremna za nestanak, no vjerujem da bi, kada bismo živjeli na višoj razini duhovnog života, prirodno nastali novi oblici na kojima se temelji veliko načelo kršćanske demokracije, naime: „Poslije ovoga izlit ću Duha svoga na svako tijelo, i proricat će vaši sinovi i kćeri... Čak ću i na sluge i sluškinje izliti Duha svojeg u dane one.“¹⁹

J. I. Packer dodaje svoje svjedočanstvo. On piše:

Pod klerikalizmom podrazumijevam onu kombinaciju urote i tiranije na temelju koje pastor tvrdi, a zajednica prihvaća, da je sva duhovna služba samo njegova dužnost a ne njihova, što je zloglasno u načelu, a u praksi gasi Duha.²⁰

U svojoj knjizi *God's New Society* (Novo Božje društvo), John R. W. Stott tvrdi sljedeće:

Koji, dakle, model crkve trebamo imati na umu? Tradicionalni model je model piramide, s pastirom opasno smještenim na vrhu, poput malog pape u vlastitoj crkvi, dok su laici raspoređeni ispod njega u zbijenim redovima inferiornosti. Ovakva slika je potpuno nebiblijska, jer Novi zavjet ne zamišlja jednoga pastira s poslušnim stadom, već nadgledništvo više ljudi i službu gdje će svaki član služiti.²¹

¹⁹ The Expositor's Bible, *Colossians and Philemon*, London: Hodder & Stoughton, 1903., str. 338-330.

²⁰ *Keep in Step with the Spirit*, Old Tappan, NJ: Fleming Revell Co., 1984., str. 29.

²¹ *God's New Society*, The Message of Ephesians, Downer's Grove, IL: InterVarsity Press, 1979., str. 167.

Ovo nije napisao čovjek koji se protivi klerikalnom sustavu. Ovo je napisao čovjek koji je bio svećenik u Anglikanskoj crkvi.

Donald Gray Barnhouse bio je pastor Desete prezbiterijanske crkve u Philadelphiji. On je rekao:

Do kraja prvog stoljeća pojavila se unutar organizacije crkve stranka koja je odnijela pobjedu nad laicima uzdižući se na dominantan položaj, unatoč tome što je Petar upozoravao protiv toga. Kao što vidimo u pismu upućenom efeškoj crkvi u drugom poglavlju Otkrivenja, u prvom stoljeću je postojala stranka pod imenom Nikolaiti koji su, kao što njihovo ime na grčkom govori, stekli nadmoć nad laicima. Tamo se navodi da svemogućí Bog mrzi djela onih koji zagovaraju i silom provode vlast nad drugima u Kristovom tijelu.²²

Evangelizator Leighton Ford napisao je u knjizi *Christian Persuader* (Kršćanin koji uvjerava):

„Počnemo li ozbiljno shvaćati ono što nam Novi zavjet govori, promijenit će se naš cjelokupan rječnik crkvenih aktivnosti.“ Zatim navodi riječi Richarda Halversona:

Kada pitamo koliko pastora treba biti u crkvi, tradicionalni odgovor uglavnom glasi: jedan, dvojica ili petorica, ovisno koliko ima plaćenog osoblja. Pravi odgovori glasi: između dvije stotine i dvije tisuće, ovisno o tome koliko crkva broji članova. Svaki vjernik je crkveni službenik. Crkva koja onemogućuje evangelizaciju oviseći o specijalistima, pastorima ili evangelizatorima za svjedočenje krši volju Onoga koji je Glava, kao i dosljedni primjer ranih kršćana.²³

E. Stanley Jones, koji je prije mnogo godina služio kao metodistički svećenik u Indiji, rekao je:

Crkvu u Antiohiji osnovali su laici, vodili su laici i proširila se po antičkom svijetu preko djelovanja laika. Ovo je važno za

²² *The Measure of Your Faith*, str. 21.

²³ Ford, Leighton, *The Christian Persuader*, NY: Harper and Row, 1966., str. 49.

rekonstrukciju današnje crkve. Sljedeće duhovno probuđenje dogodit će se preko laika. Dosad je težište bilo na klericima. Sad se težište prebacilo na laike. Mi klerici, misionari i evangelizatori nikada nećemo pridobiti svijet. Premalo nas je za to, a i kad bismo uspjeli, ne bi bilo dobro jer bismo na taj način oduzeli laicima duhovni rast i razvoj koji slijedi propovijedanje naše vjere.

Međutim, nikada nećemo nagovoriti laike da preuzmu odgovornost za kršćanski pokret i za njegovu širenje tako što ćemo reći: „Dodite i pomognite pastoru.“ Njihova reakcija, koju će često prešutjeti, a ponekad i izreći, jest: „Zašto bismo? To je njegov posao. Za to ga plaćamo.“²⁴

Već i sam ustroj obične crkve proizvodi anonimne ljude. Crkvena zajednica treba šutjeti i prihvaćati sve, a pastor treba biti ekstrovertiran i agresivan. Takav ustroj proizvodi gledatelje i sudionike. Takav ustroj sam po sebi proizvodi neaktivne, „urasle“ ljude, besposličare i parazite. Muškarci i žene od kojih se očekuje da tijekom tjedna oblikuju mišljenja, rukovode velika poduzeća i usmjeravaju sudbine, u nedjelju trebaju biti poput gline. I to im se još treba sviđati! Nemaju nikakvu odgovornost, te se i njihova reakcija svodi na riječi: „Propovijed mi se jako sviđela.“ Imaju malo toga za raditi jer malo rade.²⁵

Laici općenito stoje na tribinama kao gledatelji, a kler je na terenu, gdje se igra utakmica. Ako klerik postigne zгодitak, aplaudiraju mu riječima: „Dobar je naš pastir, nadam se da će ostati s nama.“ Takav ustroj se mora promijeniti; laici moraju izići iz gledališta i zaigrati na terenu, a svećenici se trebaju povući s terena i stati kraj klupa kao treneri momčadi. Svećenici moraju biti vodiči, hrabritelji, duhovni pokretači jednog pokreta koji je u osnovi laičke naravi. Jesmo li ih unazadili? Ne, unaprijedili smo ih. Jer bolje je biti trener nego igrač. Bolje je podijeliti posao

24 Jones, E. Stanley, *The Reconstruction of the Church—On What Pattern?* Nashville, TN: Abingdon Press, 1970., str. 42-43

25 Ibid., str. 109

*desetorici nego raditi za desetoricu.*²⁶

Opaziti ćete da ovi ljudi stalno govore o kleru, laicima i crkvenim službenicima u isključivom smislu, ne shvaćajući da su to nebiblijski pojmovi. Međutim, skinimo im kapu jer su uvidjeli u čemu je slabost klerikalnog sustava.

Bryan Green kaže: „Budućnost kršćanstva i evangelizacije svijeta počiva u rukama običnih muškaraca i žena, a ne u prvom redu u rukama profesionalnih pastora.“²⁷

Harnack je tvrdio: „Kad je crkva ostvarivala svoje najveće pobjede u ranim danima Rimskog carstva, nije to činila posredstvom propovjednika, učitelja niti apostola, već posredstvom neslužbenih misionara, ljudi koji su išli posvuda i govorili o evanđelju.“²⁸

U knjizi *New Paths in Muslim Evangelism* (Novi putovi u evangelizaciji muslimana), Phil Parshall nas podsjeća:

*U kršćanskim se krugovima riječ služba počela povezivati s profesionalnim svećenstvom, međutim u Novom zavjetu diakonia (služba) nije funkcija samo jedne klase. U pitanju je uloga na koju su pozvani svi vjernici. Pavao u 1. Korinćanima 12,4-30 govori o različitim darovima koje je Sveti Duh dao kao raznolike vrste diakonia (s. 5), a svojom ilustracijom tijela on obuhvaća sve vjernike. Novi zavjet se ne usredotočuje na samo jednog vođu u lokalnoj crkvi. Crkve su se okupljale u domovima, a vodile su ih skupine starješina. U Djelima 20,17-38 čitamo o Pavlovoj komunikaciji sa starješinama u Efezu. Tekst nije upućen samo jednom vođi.*²⁹

David Gooding se slaže. On piše:

Na koji god način crkva organizirala svoje sastanke, ono što ne smije učiniti jest organizirati se tako da samo jedan član uvijek propovijeda, poučava, evangelizira i obavlja duhovnu službu... To

²⁶ Ibid., str. 46-47.

²⁷ U navodu E. Stanleya Jonesa u knjizi *Conversion*, Abingdon Press, 1959., str. 219.

²⁸ Ford, Leighton, *The Christian Persuader*, NY: Harper & Row, 1966., str. 46.

²⁹ Parshall, Phil, *New Paths in Muslim Evangelism*, Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1980., str. 169

*je vrlo štetno za rast Kristovog tijela, jer u tom slučaju odstupamo od novozavjetnog obrasca.*³⁰

Na kraju, želim pročitati riječi J. A. Stewarta. On nas podsjeća: „Svaki je član lokalne zajednice odlazio pridobivati duše za Krista putem osobnog kontakta, a zatim je dovodio nove vjernike u svoju lokalnu crkvu, gdje ih se poučavalo i jačalo u vjeri u Otkupitelja. Oni su zauzvrat činili isto.“ Na drugom mjestu Stewart govori: „Svijet nikada neće biti evangeliziran onako kako je to Bog htio dok god imamo klerikalni sustav.“³¹ Ovo je vrlo moćno!

U vrijeme kad se mnogi evanđeoski kršćani udaljavaju od klerikalnog sustava, mnogi pripadnici zajednica idu ka klerikalizmu. Žele zaposliti jednog čovjeka koji će obavljati njihove vjerske dužnosti umjesto njih. Kupuju skupo, a prodaju se jeftino. Oni vane: „Daj nam pastora kao što ga imaju i druge crkve.“ „Oni su poput društvenih znanstvenika koji prihvaćaju popularne trendove misli u isto vrijeme kad ih sekularni profesionalci počinju podvrgavati ozbiljnim kritikama. Stvar je u tome da su počeli slijediti modu kad je ova već na izmaku.“³² To se danas događa.

Zašto je klerikalni sustav štetan? Zato što uvijek postoji opasnost da će se ljudi okupljati oko čovjeka, a ne oko blagoslovljenoga Gospodina Isusa Krista. On guši darove članova zajednice. Isto tako, uvijek postoji opasnost kada je samo jedan čovjek zadužen za poučavanje. Nitko nema monopol nad istinom, a Božji Duh voli govoriti preko različitih ljudi. Lakše je uvesti pogrešno učenje kad ljudi očekuju da ih samo jedan čovjek uči.

Klerikalni sustav ignorira svrhu zbog koje su nam darovi dani. Darovi su nam dani kako bi se sveti usavršili za djelo službe. Sveti su oni koji trebaju vršiti djelo službe.

U klerikalnom sustavu uglavnom postoji služba za koju se prima fiksni prihod, a to je prokletstvo u radu za Boga. Postoji velika

30 Gooding, David, *Freedom Under God*, Bath, England: Echoes of Service, 1988., str. 18.

31 Parshall, Phil, *New Paths in Muslim Evangelism*, Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1980., str. 169.

32 Paul Vitz, citirao Dave Hunt, *The Seduction of Christianity*, Eugene, OR: Harvest House Publishers, 1985., str. 205.

opasnost da će čovjek, kad se prosuđuje prema veličini i rastu crkve, sniziti standarde. Oni koji plaćaju glazbenika određuju koja će se pjesma svirati.

Središnje mjesto štovanja

Još jedna velika istina o novozavjetnoj zajednici vjernika jest da štovanje zauzima središnje mjesto. Mnogi vjernici koji su godinama bili u jednoj zajednici, a zatim su otišli drugdje, govore: „Nedostaje mi lomljenje kruha.“ Dođe mi da ih pitam: „Zašto ste uopće otišli?“ Štovanje je od središnjeg značaja. Ne volite li štovanje, tada vam se ni nebo neće svidjeti, jer u nebu će štovanje biti najvažnija aktivnost.

Svaki vjernik ima neki dar ili darove. Mi vjerujemo u to. Također, u zajednicama mora postojati sloboda korištenja darova. Ovi darovi su dani za dobrobit tijela. Ne radi sebičnog razmetanja, već za dobrobit tijela. Dakako, neki darovi, poput dara evangelizacije i gostoprimstva nisu ograničeni na služenje vjernicima.

Načela plus moć

Želim naglasiti sljedeće: za novozavjetna načela treba nam novozavjetna moć. Ništa ne može zamijeniti duhovnost. Ništa nije gore nego kad se ljudi trude ponašati kao dobri kršćani, a nemaju duhovne podloge. Bog želi ljude koji su u dodiru s Njime, ljude koji svakodnevno hode u Duhu, koji žive u zajedništvu s blagoslovljenim Gospodinom Isusom Kristom. Nije dovoljno samo vjerovati u ispravan nauk. Moramo biti duhovno ispravni. Danas se smatra sramotnim održavati istinu novozavjetne crkve. Niste li voljni podnijeti tu sramotu, zalutat ćete. Držite li se novozavjetne istine, uvijek ćete biti crna ovca u evanđeoskom svijetu. Mogu vam za to navesti brojne primjere. Međutim, razmišljam o jednom. Dan prije pogubljenja Anaken Janz je pisala svom novorođenom sinu:

Kad čuješ za siromašno, priprosto, odbačeno stado koje je prezreno i odbačeno od svijeta, pridruži im se. Jer gdje je križ, ondje je i Krist.

Prije mnogo godina Alfred Mace mi je rekao: „Bill, kad primiš božanska načela, drži ih se.“ Upamtio sam što mi je rekao i nastojim se držati toga. Kad primite božanska načela, držite ih se. Nemojte raditi kompromise i nemojte od njih odlutati. Rekao mi je još nešto: „Ničiji dar nije prevelik za Božja načela.“

Možda smatram svoj dar prevelikim za malene, prezrene zajednice vjernika? Nikako! Ničiji dar nije prevelik za Božja načela.

U zaključku, budite vjerni svojoj zajednici i odnosite se prema njoj s puno entuzijazma. Nemojte stalno mijenjati crkve. Nemojte biti religijski leptir. Budite onaj kome će Krist reći: „Vi ste ti što su ustrajali sa mnom u mojim kušnjama. I ja vama predajem Kraljevstvo“ (NZ, Vrtarić). Ne zaboravite da i najmanja i najslabija zajednica Božjih vjernika znači Bogu više od najvećeg carstva na ovom svijetu. Kad Bog govori o carstvima, on ih uspoređuje s kapi u vjedru. Bog nikada ne govori o crkvi na taj način. Crkva je Kristovo tijelo, Kristova nevjesta. Zamislite samo!

Ne zaboravite da pobožan starješina u zajednici vjernika Bogu znači više od narodnog vladara. Novi zavjet više govori o radu starješina nego o radu predsjednika ili kralja.

Čvrsto držite ova uvjerenja. Neka vam oblikuju život i živite u njihovoj svjetlosti.

13. Poštujte pravila lijepog ponašanja

Neke opće smjernice

Odijevajte se uredno i čisto. Budite primjer drugima. Sjetite se što je rekao Oswald Chambers: „Nemarnost je uvreda Svetom Duhu.“

Dolazite na vrijeme na sastanke. Nije pametno kasniti. Na taj način poručujete da je vaše vrijeme važno, a tuđe nije. Ako vidite da ćete zakasniti, nazovite i objasnite. Kad su neki ljudi zakasnili na molitveni sastanak, gđa Wetherell Johnson ih je upozorila da im se to više ne smije dogoditi. Rekla im je: „Nemojte vrijeđati veličanstvenost Svetog Duha.“

Pazite da ne smrdite, te da nemate neugodan zadah. Uzmite dezodorans. Redovito čistite zube koncem i perite ih. U tome pomažu i mentol bomboni.

Nemojte govoriti po svaku cijenu. Ljudi koji se ne zaustavljaju da bi uhvatili zraka dosadni su. Budite dobri slušatelji i iznenadit ćete se koliko možete naučiti.

Imajte obzira prema tuđim osjećajima. Nemojte se šaliti na njihov račun ili govoriti loše o njima, njihovoj odjeći, frizuri, izgledu, sposobnostima itd.

Imajte obzira prema lokalnim kulturnim i društvenim običajima, i pokušajte se uklopiti što je više moguće. Ovo se naročito odnosi na odijevanje. Kad vas pozovu da govorite na nekom sastanku, doznajte kako se vođe odijevaju i slijedite njihov primjer.

Muškarci se pri upoznavanju rukuju s muškarcima. Kad se muškarac upozna sa ženom, treba pričekati da mu ona pruži ruku.

Svakako se pobrinite da predstavite nove ljude u grupi.

Muškarac uvijek ustaje kad govori sa ženom koja stoji. Pristojno je ustati i kad se razgovara sa starijim muškarcem.

Nikada ne upadajte u tuđi razgovor.

Ne prekidajte osobu koja čita ili kad je jasno da je zauzeta.

Ne ulazite u prostoriju u kojoj se ljudi mole ili dok se čita Biblija. Pričekajte.

Posudite li nečiji auto, napunite spremnik prije nego što ga vratite.

Ako ste prehladeni, nemojte šmrcati. Poslužite se maramicama.

Neka vaše srce bude srce sluge. Tražite načina kako da poslužite drugima bez previše pompe ili razglašavanja. Ustanovite što treba učiniti i učinite to.

Pozovete li nekoga u restoran, vi ste dužni platiti račun. Međutim, bilo da ste vi pozvali nekoga ili netko vas, nemojte uvijek samo primati. Podijelite odgovornost plaćanja računa.

Kad ste u društvu, nemojte čitati i tako se udaljavati od razgovora. Tako biste mogli ostaviti dojam da taj razgovor ne smatrate vrijednim slušanja. Osim toga, to je nepristojno.

Ako ste u prostoriji s više ljudi, a morate otići prije svih, pristojno se ispričajte i pozdravite. Nemojte samo šmugnuti bez objašnjenja.

Odmah se zahvalite za sve darove. Neka vaše pismo bude prilika za duhovno služenje drugima. Tako je i Pavao postupio napisavši poslanicu Filipljanima.

Kad odgovarate na pitanje, nemojte reći: „Naravno.“ To je nepristojno. To je kao da ste rekli: „Da, glupane.“

Koristite se mobitelom nasamo, a ne za stolom, u društvu ili na javnom mjestu. Kad ste na sastanku, isključite ga. Ne tražite od pozivatelja da pričeka kako biste primili drugi dolazni poziv. To je nepristojno.

Kad ste u gostima

Budete li u punovremenoj službi za Gospodina, posjećivat ćete Božje vjernike u njihovim domovima. Važno je znati kako se trebate ponašati. Ne želite da vas ljudi znaju kao neotesanca. Obavijestite domaćina i domaćicu o tome kada ćete i na koji način

doći. Dolazite li avionom, recite u koju zračnu luku stižete, kojim prijevoznikom, kojim avionom i kada. Na nekim područjima se nalaze i po dvije zračne luke, stoga obavezno navedite o kojoj je riječ.

Ne dovodite druge ljude sa sobom ako se niste tako unaprijed dogovorili. Uglavnom se očekuje da povedete suprugu, ali u tom slučaju svakako to unaprijed najavite. Kad se ekscentrični gospodin Buchman rukovao s gospođom Hibben, rekao je:

„Gospodin mi je rekao da povedem još ovu trojicu na večeru.“

„Ne bih rekla.“

„Zašto?“

Gospođa Hibben je odgovorila: „Zato što je Bog ugladen gospodin.“

Kad stignete u nečiju kuću, nastojte koliko god možete uklopiti se u obiteljski raspored domaćina.

Smetajte što manje. Nemojte zauzeti kupaonicu samo za sebe. Kad se jede, budite za stolom na vrijeme. Idite na počinak u pristojno vrijeme.

Poslije svakog korištenja počistite kadu i umivaonik za sobom. Netko drugi će se služiti njima poslije vas.

Nemojte se služiti osobnim predmetima koje nađete u kući (kolonjskom vodom, pastom za zube itd.).

Nemojte koristiti telefon bez dopuštenja. Ako ga koristite uz dopuštenje, nadoknadite trošak prije odlaska.

Ujutro namjestite krevet i neka soba ostane uredna za vama.

Ponudite pomoć u kućanskim poslovima, kao što je pranje i brisanje posuđa. Neka vas ne brine kad se domaćin počne šaliti kako mu postavljate loš primjer.

Nemojte viriti u domaćinovu poštu, dokumente, ormare ili ladicu.

Prije odlaska se zahvalite domaćinu i domaćici i svakako im pošaljite pismo zahvale za njihovu gostoljubivost.

Za stolom

Nemojte sjedati za stol dok vam to ne kaže domaćin ili domaćica. Muškarac treba pomoći dami koja mu je zdesna da sjedne (osim u slučaju da se s druge strane nalazi njezin muž, jer tada je to njegova dužnost).

Nemojte započinjati s jelom dok to domaćini ne učine. Ovo se odnosi na prvo jelo, kao i na svako sljedeće.

Budite obzirni i pazite da svi dobiju jesti. Ne dopustite da sve posude s hranom ostanu ispred vas.

Kad vas netko zamoli da mu nešto dodate, nemojte prvo uzimati sebi.

Izbjegavajte razgovore koji mogu jelo učiniti neugodnim.

Ne držite laktove na stolu. Izbjegavajte sve što nije elegantno.

Obuzdajte tek. Uzimajte skromne porcije; neka ostane dovoljno za one koji će biti posluženi poslije vas. Možete se kasnije još jednom poslužiti. Nakon toga biste mogli odati dojam da ste proždrljivi.

Nemojte biti izbirljivi pri jelu. „... jedite od svega što se pred vas stavi, ništa ne ispitujući radi savjesti“ (1. Kor. 10,27). To je koristan savjet za misionare.

Nemojte tragati za boljim smještajem. Nije li nam Isus naložio da se zadržimo u prvoj kući u kojoj nas prime i da ne idemo od kuće do kuće (Lk. 10,5-7)?

Efežanima 4,29 je zlatno pravilo kršćanskoga govora: „Nikakva ružna riječ neka ne izlazi iz vaših usta, nego samo korisna za izgradnju gdje je potrebno, da iskaže dobročinstvo.“

„Ružna“ ne znači samo nepristojna, neuljudna i prosta, već i nekorisna. Ne trebamo se upuštati u ćaskanje, već uvijek nastojati voditi razgovor k onome što će koristiti slušateljima.

Kad je Gospodnji sluga u društvu, ljudi vole čuti kako govori o pobjedama evanđelja i o događajima vezanima uz njegovu službu. On se treba disciplinirati kako bi njegovi razgovori ostali na duhovnoj razini.

Pokušajte uključiti djecu i povučene odrasle osobe u razgovor kako se ne bi osjećali izostavljenima.

Izbjegavajte pretjeranu opuštenost. Nemojte da vas pamte kao šaljivčinu. Pitanja kršćanske vjere su vrlo ozbiljna. Mnogi propovjednici smatraju da će uspostaviti bliskost s mladima tako što će stalno pričati šale. Većina mladih ljudi od njih očekuju nešto ozbiljnije i korisnije.

Nikada nemojte svojim riječima druge dovesti u neugodnu situaciju. Kad je jedan propovjednik iznosio ilustraciju i vidio u slušateljstvu osobu koju bi njegova priča mogla povrijediti, zaustavio se usred priče. Nakon sastanka netko ga je upitao zašto je prekinuo priču napola. Propovjednik je odgovorio: „Bolje je pokvariti dobru priču nego naštetiti dobroj osobi.“

Vaša žena

„Muževi, ljubite svoje žene kao što je i Krist ljubio Crkvu“ (Ef. 5,25). Svaka supruga će se rado podložiti takvom mužu.

Postupajte sa svojom ženom kao s damom. Otvorite joj vrata kad ulazi ili izlazi iz auta. Kad šecete, hodajte sa strane koja je bliža cesti. Nikada je ne kritizirajte, ne proturječite joj i ne ponižavajte je u javnosti. S druge strane, uvijek je prikladno u javnosti izreći pohvalu ili zahvalu.

Sažetak

Nađete li se u nekoj situaciji u kakvoj dvojbi, postupajte prema drugima kao što biste htjeli da drugi postupaju prema vama. Pristojnost je kad smatramo druge boljima od sebe. To je kada u međuljudskim odnosima oponašamo Gospodina Isusa.

Pristojnost je mazivo koje omogućuje lakše odvijanje života, čuva vas od nelagode i daje ugodan sjaj životu.

14. Ne budite lakovjerni

Kršćani često znaju biti lakovjerni. Misle da zbog toga što ljubav sve vjeruje i oni trebaju vjerovati u sve i svašta.

Dva vozača autobusa su se zaustavila na odmorištu kako bi turisti mogli izići i uživati u vidiku.

Jedan vozač je rekao drugome: „Ja imam grupu kršćana.“

„Ozbiljno? Što oni vjeruju?“

„Sve što im kažem.“

Bog ne želi da se odrekne pameti kad postanemo kršćani. On želi da budemo pronicavi. Bog želi da razlikujemo dobro i zlo, istinito i lažno, sveto i nesveto. Ovo je vrlo česta tema u Bibliji.

„... ako odvojiš dragocjeno od bezvrijedna, bit ćeš usta moja“ (Jer. 15,19b).

„Neka mi narod nauče razlikovati sveto od nesvetoga, lučiti nečisto od čistoga“ (Ez. 44,23, govoreći o Lev. 10,10).

„Zemaljski čovjek ne prima ono što dolazi od Duha Božjega, jer je to za nj ludost. On to ne može ni upoznati, jer se to mora uz pomoć Duha prosuđivati“ (1. Kor. 2,14).

„Svakomu se daje objava Duha na opću korist... jednomu sposobnost razlikovanja duhova“ (1. Kor. 12,7.10).

„... već po zloći budite djeca, a po razboritosti budite zreli ljudi“ (1. Kor. 14,20).

„I ovo je moja molitva: Neka vaša ljubav sve više raste u pravoj spoznaji i svakom rasuđivanju“ (Fil. 1,9).

„... sve provjeravajte, što je dobro, zadržavajte“ (1. Sol. 5,21).

„Uistinu, koji je god još pri mlijeku, ne snalazi se u nauci o pravednosti, jer je dijete. A jaka je hrana za odrasle, za one koji navikom imaju uvježbana osjetila za razlikovanje dobra i zla“ (Heb. 5,13-14).

„Ljubljeni, nemojte vjerovati svakom duhu, već duhove podvrgnite kušnji da vidite jesu li od Boga, jer su se pojavili mnogi lažni proroci u svijetu“ (1. Iv. 4,1).

Moramo naučiti razlučivati

Biblija je temelj svakog razlučivanja.

„Uza Zakon! Uza svjedočanstvo! Tko ne rekne tako, zoru neće dočekati!“ (Iz. 8,20).

Kako ćete prepoznati iskrivljenu crtu? To je ona koja nije prava. Kako ćete znati da je platno prljavo? Usporedite ga sa čistim platnom.

Evo nekoliko područja u kojima nam treba razlučivanje. Nekad smo mogli prosuditi koji su kršćanski izdavači pouzdani. Neki od najpouzdanijih su potpuno zastranili.

Nekad smo bili u mogućnosti procjenjivati razne biblijske koledže i fakultete i utvrđivati jesu li ostali vjerni. Sad se za mnoge od njih može reći da ih je slava napustila.

Kršćanski roditelji su godinama odgajali svoju djecu prema knjizi doktora Spocka *Baby and Child Care* (Briga o novorođenčadi i djeci). Umjesto da se drže Biblije, osobito knjige Izreka gdje se govori o discipliniranju djece, oni su slušali doktora Spocka, koji je zagovarao labav pristup disciplinskim pitanjima.

Godinama kasnije doktor Spock je rekao: „Najčešći problem današnjih roditelja jest nesposobnost da budu čvrsti.“ On je, barem djelomično, svalio krivnju za razmaženost na stručnjake, dječje psihijatre, psihologe, učitelje, socijalne radnike, pedijatre, što je i on sam.

Zaključio je da roditeljska popustljivost samo potiče djecu da budu još napasnija i zahtjevnija, zbog čega roditelji postaju još ogorčeniji... dok sve konačno ne eksplodira u navalu bijesa, maloj ili velikoj, koja će uvjeriti dijete da se preda.

Doktor Spock je rekao: „Drugim riječima, roditeljska popustljivost ne izbjegava neugodnost, već ju čini neizbježnom.“

Poput kršćana u Bereji (vidi Dj. 17,10-11), trebamo naučiti procjenjivati sljedeće:

- Suvremena mudrost kaže da veličina znači uspjeh. Statistika o rastu crkve ističe velike zajednice. Je li kriterij veličina ili je to svetost njezinih članova?
- Zagovornici ekumenskog pokreta govore: „Doktrina razdvaja, služba ujedinjuje.“ Kako biste vi odgovorili na ovo?
- Na mnogim pentekostalnim i karizmatskim sastancima govornik će dodirnuti osobu i ona će „pasti u Duhu“ na pod. I ovdje nam treba pronicavost. Gdje ovo vidimo u Bibliji?
- Dodajmo na ovo kampanje izlječenja, gdje televizijski evangelizator tvrdi da može produljivati noge, oslobađati od karcinoma i rješavati mnoge druge tjelesne tegobe. Zar ne vjerujemo da Bog može ozdravljati ljude? Da, vjerujemo, ali isto tako znamo da se mnogi vjerski iscjelitelji koriste lukavim metodama kojima hine iscjeljenja.
- Doktrina o blagostanju preuzima obećanja o materijalnom blagostanju iz Starog zavjeta i primjenjuje ih na današnju crkvu. Može li se to činiti?
- Moramo biti pronicavi kad ocjenjujemo pokrete znakova i čudesa. Je li to u skladu s biblijskim naukom?
- Vječiti problem koji muči mnoge vjernike jest procijeniti je li pokret govorenja u jezicima u skladu s Riječi. Što vi mislite?
- Je li u redu da žene propovijedaju ili vrše vodeće službe u crkvi?
- U kojoj mjeri trebamo imati povjerenja u osjećaje kad je riječ o duhovnim stvarima?
- Jedno popularno učenje veli da ne možete voljeti Boga ako ne volite sami sebe. Je li to istina?
- Još jedna doktrina koja se proširila jest učenje da kršćanin zapravo nikada ne priznaje svoje grijeh, već samo zahvaljuje Bogu zato što mu je oprošteno.

- Mlada kršćanka je ubijena, a njezin napadač je zatvoren. Djevojčina majka je otišla u zatvor reći ubojici da mu je oprostila. Je li to pravedno?
- Neki učitelji govore kako u molitvi nikada ne trebamo reći: „budi volja tvoja“, jer tako iskazujemo manjak vjere. Slažete li se s time?
- „Hvalite Boga za sve“ bila je tema knjige koja se prodala u mnogo tisuća primjeraka. Na kraju krajeva, zar u Bibliji ne piše: „U svakoj prilici zahvaljujte“?
- Oni koji se protive muškarčevom vodstvu u kućanstvu zagovaraju uzajamnu pokornost između muževa i žena. Oni citiraju stih iz Efežanima 5,21: „Pokoravajte se jedan drugom iz poštovanja pred Kristom.“ Trebali bismo znati odgovoriti na ovo.
- Pripadnici kultova dolaze ljudima na vrata noseći Bibliju i vjersku literaturu, zbog čega ljudi misle da su u redu. Moramo provjeriti njihovo učenje na temelju Svetog pisma.
- Ne trebamo ishitreno povjerovati u neprovjerene priče koje se sviđaju lakovjernim kršćanima. Oni žele vjerovati u njih.
- Postoji traktat u kojem piše da je Darwin priznao Krista na svojoj smrtnoj postelji. Ova priča je neistinita. Druga priča govori da se Nikita Hruščov obratio Bogu i da je zato uklonjen s položaja u Sovjetskom savezu. Kad sam bio mali, pročitao sam traktat u kojem je pisalo da je kamenje za hram, koje je izrađeno od vapnenca iz Indijane, pohranjeno u nekom skladištu u New Yorku i spremno za otpremanje u Izrael.
- Jedan kršćanski vođa rekao je Jimu Elliotu: „Mladiću, sada smo negdje četrdeset godina prije Kristove milenijske vladavine, a i to je konzervativna procjena.“ To je bilo 2. siječnja 1956. godine!³³
- Jedno vrijeme je kružila priča o nekom računalu u Belgiji koje je navodno objasnilo produženi dan u Jošui 10 (kad

³³ Elisabeth Elliot, *Shadow of the Almighty*, New York: Harper Collins, 1989., str. 115.

se Sunce zaustavilo). Možda je to isto ono računalo koje je navodno poznato pod imenom 666.

- Jedan autostopist je navodno rekao vozaču koji ga je poveo i njegovoj ženi da se Isus vraća vrlo, vrlo uskoro. Nekoliko minuta kasnije vozač je pogledao u stražnji dio auta. Autostopist je nestao, iako je automobil jurio 105 km/h.

Moramo biti pronicavi kad čujemo pozive za donacije od radijskih i televizijskih evangelizatora. Oni govore da će slati molitvena platna, blagoslove, svetu vodu iz Jordana, posvećene križeve itd. Neki govore i da će se svakodnevno moliti za donatore. Vjerski šarlatani su iscijedili milijune iz kršćana. Lažne investicije s povratom kamata, piramidne prijevare i lutrije potpiruju pohlepu u ljudskoj naravi. Kršćani, čuvajte se! Ništa nije besplatno.

Istinito evanđelje

Od svega je najvažnije da budemo ljudi Knjige. Trebamo čitati Bibliju, proučavati Bibliju, učiti stihove napamet, promišljati o Bibliji, biti poslušni Bibliji i sve provjeravati na temelju Biblije. Danas su ljudi sve nepismeniji što se Biblije tiče. Zato se lažna učenja i šire tako lako.

Moramo jasno poznavati evanđelje Božje milosti. Evo sažetka:

Na svijetu postoje samo dvije religije: spasenje po djelima i spasenje milošću po vjeri. Jedino istinska kršćanska vjera uči ovo drugo. Riječ je o vrlo isključivom evanđelju.

- Jedino se grešnici mogu spasiti.
- Jedino Krist može spasiti.
- Jedino je on umro kao Zamjena za grešnike.
- Jedino Njegova krv može oprati grijeh.
- Spasit ćemo se jedino ako mu vjerujemo kao Gospodinu i Spasitelju.
- Jedino će grešnici koji su otkupljeni Kristovom krvlju otići u nebo.

U zaključku, ne budite poput onih kršćana u turističkom autobusu, koji su vjerovali sve što im je vozač govorio.

15. Nikada nemojte odustati

Zato dakle, kad imamo tako veliki oblak svjedoka oko nas, odbacimo svako breme i grijeh, koji tako lako prijanja za nas i s ustrajnošću trčimo utrku koja je pred nama, gledajući na Isusa, začetnika i dovršitelja vjere, koji je s obzirom na radost koja je bila pred njim, pretrpio križ prezrevši sramotu i sjeo s desne strane Božjeg prijestolja. Jer promotrite onoga koji je podnio takvo protivljenje od grešnika protiv sebe, da se ne umorite budući obeshrabreni u svojim dušama. Još se niste oduprli do krvi boreći se protiv grijeha; i zaboravili ste opomenu, koja vam govori kao sinovima: 'Sine moj ne prezri karanje Gospodnje i ne gubi hrabrosti kad te on ukori; jer koga Gospod ljubi, onoga i odgaja, i šiba svakoga sina, koga prima'. (Heb. 12,1-6, NZ Zagrebačko izdanje)

Definicija

Ustrajnost nije puko prihvaćanje kušnji i patnji, već pobjeda u njima. Ne radi se o fatalističkoj strpljivosti, već o strpljivosti koja nadvladava. Ustrajnost se neće zaustaviti zbog obeshrabrenja iznutra niti zbog protivljenja izvana. To je postojanost koja ide sve dok ne stigne do svoga cilja. Ustrajnost nije fatalističko prihvaćanje okolnosti, već postojanost koja nastavlja do kraja.

Ustrajnost nije put ka spasenju, unatoč jednom ili dva stiha koji na prvi pogled govore da je tako. „Ali tko ustraje do konca, bit će spašen“ (Mt. 24,13). Ovdje se govori o razdoblju Velikih nevolja. Vjernici ne trebaju misliti da se njihova sigurnost krije u pokoravanju neprijatelju. Oni koji ustraju bit će spašeni za Tisućgodišnju vladavinu. „Nitko tko stavi ruku svoju na plug te se obazire natrag nije prikladan za kraljevstvo Božje“ (Lk. 9,62). Ovdje je riječ o službi, a ne o spasenju. Oni koji lako odustaju nisu podobni za sluge.

Područja u kojima nam treba ustrajnost

Ustrajnost nam treba za obiteljski život i odgoj djece. Treba nam u obrazovanju.

Treba nam u lokalnoj crkvi gdje je „normalno stanje... stanje poteškoća“ (J. Alexander Clarke). Treba nam na misijskom polju, na kojem stalno vladaju međuljudski sukobi. I treba nam onda kad smo bolesni i onesposobljeni, kad je duh jak, ali je tijelo slabo: „Kršćanski život ne smije se svesti samo na početni grč koji će dalje biti popraćen kroničnom inercijom.“

Što sve tjera ljude da odustanu ili da se vrate

- Nedopuštena ljubavna veza ili nesavršen brak.
- Grijeih u čovjekovom životu: „Ludost čovjeku kvari život, a srce mu se ljuti na Jahvu!“ (Izr. 19,3). Ili kako stoji u prijevodu Today's English Version: „Neki ljudi se upropštavaju vlastitim glupim postupcima, a zatim krive Gospodina za to.“
- Lažno ispovijedanje kakvo vidimo na četiri vrste tla u Mateju 13. Sjeme koje je palo uz put, sjeme koje je palo na kamenito tlo i sjeme koje je palo među trnje – sve su to lažna ispovijedanja. Jedino je ono sa sjemenom koje je rodilo roda bilo pravo ispovijedanje. Ljudi danas otpadaju zbog materijalizma, pohlepe, lažnih očekivanja, razočaranja u ljude, obeshrabrenja i progonstva. Cijena je previsoka.

Biblijski primjeri ustrajnosti

Job je pretrpio teže materijalne gubitke u jednom danu nego bilo koja osoba u Bibliji. Nije uvijek bio strpljiv, ali je ipak ustrajao.

Kad čitamo o Pavlovim nevoljama, opasnostima, progonstvima i trpljenjima radi Krista (2. Kor. 11,23-28) lako je upitati se jesmo li uopće kršćani.

Dakako, Isus je najveći primjer ustrajnosti (Heb. 12,1-4). Ni najteže kušnje koje su demoni i ljudi bacili na Njega nisu ga spriječile u odlasku na križ.

Primjeri tjelesne ustrajnosti

Robert Bruce je pretrpio šest vojnih poraza u svojim nastojanjima da postigne škotsku neovisnost. Dok se skrivao u špilji, vidio je pauka koji pokušava spojiti jedan kraj mreže s drugim. Šest puta nije uspio, ali sedmi put ipak jest. Ovo je puno značilo Bruceu i ohrabrilo ga je da pokuša još jednom. Ovaj put je uspio.

Pet kostarikanskih ribara je zapelo u oluji. Brodić im je bio jako oštećen. Voda je prodirala unutra pa su je morali stalno izbacivati. Radio je otkazao. Nakon par dana ponestalo im je hrane i vode. Jednom im se približio neki tanker koji im je donio vodu, a zatim je otišao. Kad su konačno izbavljeni, postavili su svjetski rekord u plutanju na pučini. Preživjeli su sto četrdeset dva dana živeći od vode, ribe i otprilike dvjesto kornjača. Prevalili su preko 5800 kilometara i prešli kroz četiri vremenske zone.

Iako je paraplegičar, Mark Wellman se popeo na El Capitan, najveći monolit na svijetu. Trebalo mu je sedam dana i četiri sata da bi se popeo na visinu od 1000 metara; 15cm po 15cm. Ponekad bi ga snažni vjetrovi otpuhнули i po tri metra od litice. Zatim se popeo na prednju stranu stijene Half Dome (Polu-kupola), koja se isto nalazi u nacionalnom parku Yosemite. Trebalo mu je gotovo dva tjedna da se popne na visinu od oko 700 metara.

Ovi ljudi su bili poput Timexovih satova: trpjeli su udarce, ali su i dalje radili. Kršćanski život je maraton, a ne sprint na stometara. Sjetite se riječi Winstona Churchilla: „Nikada ne popustite. Nikada ne popustite. Nikada, nikada, nikada, nikada – ni u čemu, ni u velikim ni u malim stvarima, značajnim ili sitnim – nikada ne popustite ničemu osim uvjerenjima časti i zdravog razuma.“

Coleman Cox je rekao: „Čak i djetlić duguje uspjeh tome što se služi glavom i ključa sve dok ne dovrši ono što je započeo.“

Jedan uvaženi vođa je rekao: „Mnogi odustanu kad su nadoznak uspjeha. Zaustavljaju se kad su gotovo pred golom. Odustaju

u posljednjoj minuti utakmice, tek korak od pobjedničkog zgo-
ditka.“

*Kad stvari krenu naopako, a ponekad hoće,
kad ti se čini da put kojim ideš vodi samo uzbrdo,
kad te brige pritisnu,
odmori se kad moraš, ali nikad ne odustaj.
Cilj je često bliže nego
što se čini slabom i drhtavom čovjeku;
često je borac digao ruke,
a mogao je ugrabiti pobjednički pehar.
Samo nastavi. (Nepoznat autor)*

Bio jedan čovjek koji nije bio uspješan u poslu. Kandidirao se za mjesto u zakonodavnom tijelu i izgubio. Zatim je doživio još jedan poslovni fijasko. Kad su ga konačno izabrali u zakonodavno tijelo, doživio je živčani slom. U narednih deset godina izgubio je izbore za govornika, ministra zemljišta, predsjednika biračkog odbora i člana Kongresa. Konačno je primljen u Kongres, ali nije prihvaćen na ponovnim izborima. Kandidirao se za američki Senat, ali je izgubio. Godinu dana kasnije izgubio je izbore za potpredsjednika. I opet nije uspio ući u Senat. Konačno je, nakon svih ovih poraza, izabran za predsjednika SAD-a. Ime mu je bilo Abraham Lincoln.

Gospodin Isus je pretrpio nepojmljivo protivljenje grešnika protiv sebe (Heb. 12,3). Pretrpio je križ i prezreo njegovu sramotu (Heb. 12,2). Dovršio je djelo koje mu je Otac povjerio (Iv. 17,4). Nije niti pomišljao na odustajanje. Izvršiti djelo koje mu je Otac povjerio Isusu je bilo poput hrane (Iv. 4,34).

Želimo li biti poput Isusa, moramo biti ustrajni. Moramo u duhu biti poput Amy Carmichael kad je napisala:

*Ruka mi je na plugu, moja drhtava ruka;
Al' sve je preda mnom neorana zemlja.
Divljina i mjesto samoće,*

*Samotna pustoš i prostor između.
Ručice pluga mokre su od suza;
raonici hrdom nagriženi, a ipak, ipak,
tamo u polju uzda nikad ne popusti;
Bože moj! Bože moj! Ne daj da se okrenem.*

16. Neka vam je savjest živa i budna

Svi ćemo se mi prije ili kasnije naći u kušnji da pregazimo svoju savjest. Kojim god se poslom bavili, u njemu će biti etičkih problema. Prodavač polovnih automobila će osjećati potrebu da nahvali neki auto, iako zna da je u pitanju gomila otpadnog željeza. Od liječnika će se tražiti da potpisuju odštetne zahtjeve na ime ozljeda ili bolesti kojih nema ili da ispisuju recepte za narkomane. Odvjetnici će izricati tvrdnje o nedužnosti ljudi koji su iskvareni kao šupalj zub i krivi kao grijeh. Agenti za nekretnine znaju biti pravi stručnjaci u zaobilaženju ili čak iskrivljavanju istine. Policajci prihvaćaju usluge ljudi koji se nadaju da će im to pomoći ako ikad zapadnu u nevolje sa zakonom. Izvođači građevinskih radova mogu uvećati dobit tako što neće nabaviti potrebne dozvole ili tako što će koristiti nekvalitetne materijale. Pisци plagiraju tuđa djela. Zrakoplovni mehaničari će potpisati da je posao obavljen kad nije obavljen, jer će tako održati rekord u broju aviona koje je poslao na let. Oni koji prodaju dobra ili usluge traže da ih se plati u gotovini kako ne bi postojao papirni trag isplate, jer tako neće morati platiti porez na dobit. Zaposlenici će tražiti slobodan dan jer su bolesni ili kako bi otišli na bakin sprovod, a zapravo ćete ih vidjeti na utakmici.

Kršćani se neprestano suočavaju s kušnjom da lažu. Kad dođe vrijeme za plaćanje poreza na dobit, u nama se javlja tjelesna želja da navedemo niži iznos i napuhnemo troškove. Misionari bi mogli brže obavljati svoj posao kad bi podmitili carinika ili „podmazali“ policajca. Domaćica će možda dobiti prevelik uzvrat novca u trgovini, ali će ga ipak zadržati. Evangelizatori lako mogu napuhati broj onih koji su došli na evangelizaciju ili koji su prihvatili Krista. Studenti su uvijek u iskušenju da varaju na ispitima. Revni kršćani svjedoče o Kristu tijekom radnog vremena, ali to nije ono za što su plaćeni. Zašto kad prebrzo vozimo odjednom usporimo kad iza sebe ugledamo automobil s nosačima za skije na krovu? Zato što jako slični policijskom automobilu. Prosjak traži da mu

date novac, a vi odgovarate da nemate. Ili kad u uredu zazvoni telefon i tajnica kaže: „Ne, nije ovdje“, a zapravo jest. Koristite li poštansku marku ponovno ako se nije dobro poništila prvi put? Možemo ovome dodati i neovlašteno umnožavanje zaštićenih audio i video kazeta i uporabu piratskog računalnog softvera.

Djeca se neprestano suočavaju s problemima. Najprije krađu iz mamine torbe, zatim lažu kako bi se izvukli i krive brata ili sestru, ili pak poriču da imaju veze s time.

Neke od ovih stvari mogu se činiti sitnima, ali one su poput malih lisica koje oštećuju vinograde. Isti argumenti koji se koriste za kršenje etike mogu se koristiti za prihvaćanje znaka zvijeri.

Živa i budna savjest govori u Božje ime u pokvarenom vremenu.

Jednog vjernika je pratio glas da ugrađuje svoje kršćanstvo u kuće. Jedan poslovni čovjek je o svom kršćanskom konkurentu rekao: „S njim ne morate potpisivati ugovor. Njegova riječ je dovoljna.“ Nogometni sudac je rekao: „Kad sudim utakmicu u kojoj igra Tommy Walker, znam da trebam paziti samo na dvadeset i jednog igrača umjesto dvadeset i dva, jer Tommy nikad neće muljati.“ Tommyjevo kršćanstvo utjecalo je na njegovo igranje nogometa.

Kad je jedan radnik rekao svom poreznom savjetniku za veći priljev novca za koji nitko ne zna, ovaj mu je rekao: „Zaboravi. Država nikad neće saznati.“ Radnik je na to odvratio: „Ja neću zaboraviti. Ja sam kršćanin.“

Ovo su primjeri praktične pravednosti. Usporedimo to s onim koji tvrdi da je kršćanin, ali, kada ga suoče s njegovim mutnim poslovima, kaže: „Slušaj! To je za nedjelju, a danas je srijeda!“ Ustrajavanje na etičkim propustima narušava savjest. Poput lastika: što ga više razvlačite, to je manje elastičan.

Najlakše je umiriti savjest površnom mišlju da nitko neće saznati. Međutim, Netko će znati. Sve je pred očima Onoga s kime imamo posla. On ne čita samo naše postupke, već i misli i nakane našeg srca.

Rezultati narušavanja savjesti isti su kao i rezultati bilo kojeg drugog grijeha:

- Narušeno zajedništvo s Bogom (1. Iv. 1,6).
- Gubitak radosti spasenja (Ps. 51,12).
- Gubitak učinkovitog svjedočanstva (Post. 19,14) i gubitak duhovne snage. Ne možemo grijешiti i izvući se. To ostavlja traga na nama. Možda mislimo da smo učinkoviti kao i prije, ali naša služba ne nosi Božji blagoslov. Kotači se vrte vrlo sporo.
- Sramotimo Gospodinovo ime (2. Sam. 12,14a).
- Sablažnjavamo druge (Iv. 17,21).
- Osoba gubi pristup Bogu u molitvi (Ps. 66,18).
- To je jedan od grijeha koji su razapeli Spasitelja.
- To slama Božje srce.
- Dovodi osobu u kušnje i navodi je na loše odluke.
- To nagoni Boga da podigne svoju ruku i kazni nas (Heb. 12,6).
- Ukoliko ne priznamo i ne napustimo svoj grijeh, nećemo biti nagrađeni kad se nađemo pred Kristovim sudištem (1. Kor. 3,11-15).

Tamo gdje je neuspjeh, uvijek postoji i put oporavka. Nalazimo ga u 1. Ivanovoj 1,9. Izvučemo zlo na otvoreno i priznamo ga kao grijeh. Kad to učinimo, Bog je vjeran i pravedan, i oprostiti će nam grijeha i očistiti nas od svake nepravednosti.

Svi mi moramo utvrditi svoje prioritete. Kojim redom ćemo poslagati sljedeće stvari: zarada, proizvodi, ljudi, načela?

Ponekad kršćani čija je savjest oblikovana Božjom riječju i koji su poslušni moraju platiti visoku cijenu. Od mladog vjernika se jednom tražilo da krivo obavještava kupce o materijalima i troškovima. On i njegova žena su se molili i tražili da mu Gospodin kaže što treba učiniti. Sutradan je rekao šefu da neće lagati kupcima. U petak je dobio otkaz. Znao je zašto.

Treba nam biti želja i radost da, zajedno s apostolom Pavlom, možemo reći: „Ja sam živio sa posve čistom savjesti pred Bogom do ovoga dana“ (Dj. 23,1). Ako Božja riječ vodi našu savjest, ne samo da će nas osloboditi od grijeha, već i od nepotrebne savjestnosti.

U jednom od hvalospjeva koji zaslužuju da ih se bolje poznaje, Charles Wesley je napisao:

*Želim unutarnje načelo ljubomore i pobožnog straha;
osjetljivost prema grijehu, bol kad ga osjetim blizu:
Želim odmah osjetiti čim mi se ponos ili draga želja pri-
bliže;
uloviti svoju volju kad zaluta, i ugasiti taj rasplamsali
oganj.
Da od Tebe više ne odlutam,
da Tvoju dobrotu više ne žalostim,
Sinovsko poštovanje, srce od mesa, osjetljivu savjest daj
mi.
Brza poput oka, o Bože, moja savjest neka bude!
Probudi moju savjest kad je grijeh blizu, neka budna osta-
ne.
Ako na lijevo ili desno zalutam, Gospodine, opomeni me;
neka bih isplakao svoj život jer sam Tvoju ljubav rastužio.
Neka i najmanji propust pogodi moju poučenu dušu
i povede me ka krvi koja iscjeljuje ranjene.*

17. Živite u miru sa svima – kad god je to moguće

Naslov ovog poglavlja zapravo je samo lijep način da se kaže: „Slažite se s drugim ljudima.“ To je jedan od najvećih problema u kršćanskom životu. On naveliko vreba kod kuće i u crkvi, na domaćem i na stranom terenu. Ovaj problem pogađa ljude svih rasa, naroda i kultura. Na to je Will Rogers mislio kad je rekao: „Glavni problem na ovom svijetu su ljudi.“

Ne moramo ni naglašavati da u ovakvom poglavlju ne možemo obraditi cjelokupnu tematiku. Trebala bi nam knjiga debela poput telefonskog imenika da bismo to uopće pokušali. Stoga ćemo se ograničiti na nekoliko pozitivnih postupaka koje možemo poduzeti, kao i postupaka i stavova koje trebamo izbjegavati.

Kad se ophodite s drugima, pokušajte misliti na njihove vrline, a ne na mane. Ako su u pitanju vjernici, nastojte vidjeti Isusa u njima.

Biskup Whipple iz Minnesote, apostol Indijancima, rekao je: „Trideset godina se trudim vidjeti Kristovo lice u ljudima koji se razlikuju od mene.“

*Ne traži mane dok ideš kroz život,
a kad ih ipak pronađeš
mudro je i ljubazno malčice se praviti slijep
i tražiti vrlinu iza njih,
jer i u najtmurnijoj noći postoji tračak svjetla
koji se krije negdje u sjeni,
daleko je bolje loviti zvijezdu
nego pjege što na suncu stoje. (Ella Wheeler Wilcox)*

Umjesto da se bavimo nedostacima drugih, trebamo se usredotočiti na njihov potencijal. Ono što mogu postati veće je od

onoga što su sada. Moramo imati na umu da svi mi imamo mane i propuste. Ne smijemo očekivati savršenstvo ako ga i sami nismo u stanju postići. Isus je prihvaćao svoje učenike takve kakvi su bili te je gradio na tome. On nije zahtijevao da najprije postanu duhovni divovi kako bi mogao raditi s njima. Možemo prihvaćati ljude kao ljude, ne prihvaćajući nužno njihove postupke. Dale E. Galloway je rekao:

Mnogi od nas nikada ne nauče razlikovati odobravanje ponašanja i prihvaćanje osobe. Kad govorim o bezuvjetnom prihvaćanju osobe, ne govorim o tome da trebate prihvaćati njezine stavove ili postupke. Trebate voljeti osobu takvu kakva ona jest, unatoč njezinim manama.

Mudro je tolerirati raniji život ljudi, njihove različite sposobnosti i iskustva, različite razine njihove duhovne zrelosti. Tolerirat ćemo tako što ćemo ublažiti bilo kakvu svoju kritiku ili se u potpunosti suzdržati od kritike. Ponekad nam ljudi stanu na žulj zato što im je teško u tom trenutku. Isplati se biti strpljiv i suosjećajan. Trebamo imati poštovanja prema različitostima koje je Bog dao svome narodu. Postoji samo jedno tijelo, Kristovo tijelo, ali mnogo je udova, i ne postoje dva jednaka. Pokušajte zamisliti kakav bi to dosadan svijet bio kad bi svatko bio poput vas. To će vam pomoći da prestanete pokušavati smjestiti svakoga u svoj kalup.

Skloni smo suditi ljude prema vanjštini. Ako netko lijepo izgleda, automatski pretpostavljamo da je dobar. James Dobson kaže da je ljepota zlatnik ljudske vrijednosti. On nadalje objašnjava da to tako ne smije biti, ali da vrlo često jest.

Mlada dama koja se kanila udati za Mozarta razočarala se zato što je bio nizak, te je kasnije našla zgodnijeg muškarca, visokog i privlačnog. Nakon što se Mozart proslavio, dama je požalila zbog svoje odluke. Rekla je: „Nisam ništa znala o veličini njegova genija. Jedino što sam vidjela bio je nizak čovjek.”³⁴

³⁴ Bosch, H. G., *Our Daily Bread*, Grand Rapids, MI: Radio Bible Class, 17. kolovoza 1992.

Prije nego li donesemo sud o nekome, moramo ga upoznati. Brzopletost je opasna. Moramo li pogriješiti, bolje je da pogriješimo zbog prevelike milosti.

Nikada ne smijemo donositi prosudbe dok ne saznamo sve činjenice. John Wesley je imao negativan stav prema nekom čovjeku jer ga je smatrao škrtim. Kad je jednom prilikom Wesley vidio da je čovjek stavio nešto malo novca u košaricu, otvoreno je kritizirao jadnika.

Kasnije je taj čovjek objasnio Wesleyju da živi samo od pastrnjaka i vode. Čini se da je prije obraćenja upao u vrlo velike dugove. Sada je štedio na svakom novčiću kako bi mogao isplatiti vjerovnike.

„Krist je od mene učinio poštenog čovjeka“, rekao je, „pa uz sve dugove koje moram otplatiti mogu dati tek par šilinga više od svoga desetka. Moram izravnati račune sa svojim svjetovnim susjedima i pokazati im što Božja milost može učiniti u srcu čovjeka koji je nekad bio nepošten.“ Što je Wesley drugo mogao nego ispričati se čovjeku kojega je tako nepravedno kritizirao.³⁵

Dobro je misliti na tuđe dobro, a ne na našu vlastitu korist. Ne smijemo se „služiti“ ljudima, odnosno iskorištavati, manipulirati njima ili koristiti ih radi ostvarivanja vlastitih ciljeva. „Bog nas je stvorio kako bismo *voljeli* ljude i *koristili* stvari, ali problem je u tome što mi *volimo* stvari, a *koristimo* ljude“ (nepoznat autor).

Zamolite Gospodina za posebnu strpljivost u ophođenju s ljudima teških karaktera. Isto tako, morate biti realni i shvatiti da vjerojatno ima ljudi s kojima nećete moći glatko surađivati. Čak su se i Pavao i Barnaba razišli u službi za Gospodina.

Pavao nam nalaže da moramo smatrati druge boljima od sebe. To ne znači da su svi boljeg karaktera od nas. Međutim, to znači da trebamo živjeti za druge, a ne za sebe. Trebamo stavljati tuđe interese iznad svojih, i postupati prema ljudima onako kako se Gospodin Isus ponio prema nama.

35 Bosch, H. G, *Our Daily Bread*, Grand Rapids, MI: Radio Bible Class, nedjelja 17. kolovoza.

Kad se susrećemo s ljudima, trebamo im dati do znanja da smatramo naš susret značajnim. Imam prijatelja koji pozdravlja ljude, čak i neznance, tako srdačno i poletno da im to uljepšava dan.

Trebamo se potruditi da upoznamo neznance. Ako nam je to teško, možda ćemo se morati prisiliti. Neka naše predstavljanje bude kratko, a zatim postavljajmo pitanja iz iskrenog zanimanja.

Isus se predstavio Samarijanki tako što je tražio uslugu od nje (Iv. 4,7).

Siguran način da dokažemo svoje zanimanje za druge jest pamćenje njihova imena. Elisabeth Elliot je napisala:

Kažu da je najslađi zvuk na bilo kojem jeziku zvuk vlastitog imena. Ljudi koji se bave odnosima s javnošću znaju koliko je važno oslovljavati ljude po imenu. Zovemo li ljude uopće po imenu, i koje ime koristimo, iznimno je važno, jer to često otkriva naš stav prema toj osobi.

Često se izgovaramo i žalimo kako ne pamtimo imena. To je obično izvlačenje i neistina. Pamtimo ono što smatramo važnim. Vrlo često je potrebno samo zapisati imena ljudi kako bismo ih upamtili. Sjetimo se savjeta Olivera Cromwella: „Preklinjem vas blagim milosrdima Kristovim da uzmete u obzir mogućnost da niste u pravu.“ Ta mogućnost se pojavljuje vrlo često. Kad do nje dođe, ne smijemo biti preponosni da bismo rekli: „Pogriješio sam. Žao mi je. Oprosti mi, molim te.“ Ljudi se klone mudrijaša i pametnjakovića. Ugodnije im je u blizini onih koji priznaju da im je znanje konačno i da su u stanju pogriješiti. Kad nam se netko ispriča, trebamo mu reći da mu je oprošteno. Ne smijemo hiniti kao da nije nužno ispričavati se. Osoba se vjerojatno dugo mučila i trudila kako bi se pokajala, i sada želi čuti da joj je oprošteno.

Trebamo gledati osobu u oči, ali ne zuriti. Ako prilikom razgovora s nekim naš pogled odluta, djelovat će kao da i naš um čini isto. S druge strane, fiksirani pogled može uznemiriti osobu s kojom razgovaramo.

Mnoge današnje knjige govore o toplini i prijateljstvu koje iskazuje dodir: bio to čvrsti stisak ruke, zagrljaj ili poljubac. Ovo

je, dakako, istina. Pavao je naložio Korinćanima: „Pozdravite jedan drugog svetim cjelovom“ (1. Kor. 16,20). Međutim, ovo moramo uravnotežiti činjenicom da ukoliko poljubac nije svet, on može dovesti do snažne kušnje i spolnoga grijeha. Isto tako trebamo uvažiti činjenicu da neki potpuno opravdani oblici dodirivanja mogu djelovati zlo u našem društvu i da ih zato treba izbjegavati (1. Sol. 5,22).

U susretima s drugima ne smijemo biti preosjetljivi. Ima ljudi koji će se uvrijediti i naljutiti na najmanju provokaciju. Nemaju smisla za humor. Ljute se radi primjedbi koje uopće nisu ponižavajuće. Kršćanin mora naučiti imati „debelu kožu“.

*Zamolio sam Gospodina da mi oduzme
pretjeranu osjetljivost
koja krade duši radost i mir
i koja razbija zajedništvo. (Nepoznat autor)*

Način na koji prihvaćamo kritike otkriva naš karakter i razinu naše duhovne zrelosti. Moramo biti svjesni da imamo osobenosti, ekscentričnosti i druge navike koje smetaju ljudima. Imamo bezbroj mana i propusta. Stoga trebamo ponizno prihvaćati kritike i učiti iz njih. Trebamo reći: „Brate, drago mi je što me ne poznaješ još bolje, jer bi u tom slučaju imao puno više materijala za kritiziranje.“

Ponekad su kritike neopravdane. Tada trebamo pažljivo saslušati i prepustiti Gospodinu da nas osveti. Trebamo ga moliti da nam ne dopusti da postanemo hladni, ogorčeni i cinični unatoč bilo kakvim kritikama koje su usmjerene protiv nas i On će to učiniti.

Ljudi vole vesele, pozitivne i optimistične prijatelje. Nemojte biti mrgudi. Poznajem ljude koji su toliko zračili da se pri njihovom ulasku u sobu činilo kao da se svjetlo upalilo. To je dobar primjer na koji se treba ugledati.

Jedan od najvećih krivaca u ophođenju s drugima jest jezik. O tome smo dosta govorili u poglavlju o kršćanskom izražavanju, stoga nema potrebe ponavljati.

Kada netko služi kao starješina, đakon, predsjednik odbora, povjerenik ili član odbora, treba posvetiti osobitu pozornost međuljudskim odnosima. U pitanjima od temeljnog značaja, mora postojati potpuna jednoglasnost. Nema diskusije o najbitnijim doktrinama kršćanske vjere, kao ni o pitanjima dobra i zla. U manje važnim pitanjima mogu postojati određeni kompromisi. Tada kompromis ne mora značiti ništa loše. Moramo biti voljni diskutirati, dogovarati se i u konačnici se držati dogovora sklopljenog unutar grupe.

Netko tko uvijek mora istjerati svoju pravdu i tko misli da je njegov sud nepogrešiv ne smije se nikako priključivati skupini koja određuje smjernice. Takav je u stanju razoriti Božje djelo svojim žestokim stavovima o svemu i svačemu i tvrdoglavom nepopustljivošću. Pavao upozorava da će Bog razoriti one koji razore lokalnu crkvu (1. Kor. 3,16-17).

Gospodin Isus je bio blizak ljudima, podnosio je svakakve karaktere i bio ljubazan prema svima. On je naš primjer. Što smo mu sličniji, to ćemo vještiji biti u umjetnosti slaganja s drugima.

Zaključit ću s tri smjernice pomoću kojih ćemo održati mir u dolini:

- Podnesimo ostavku na mjesto upravitelja svemira. Dopus timo Gospodinu da ga vodi.
- Ne možemo živjeti živote drugih ljudi umjesto njih. Nemojte ni pokušavati.
- Najnepoželjniji savjet je onaj koji nitko ne traži. Sačekajte da netko zatraži vaš savjet.

18. Budite požrtvovni

Davanje je povlastica. Pitanje nije koliko moram dati, već koliko mogu žrtvovati. Kad razmišljamo o upravljanju novcem, moramo najprije donijeti odluku da ćemo dati Bogu Njegov dio (Izr. 3,9-10; Mal. 3,10). Trebamo davati:

- Redovito (svakoga prvog dana u tjednu, 1. Kor. 16,2).
- Pojedinačno (svaki od vas zasebice, 1. Kor. 16,2).
- Odlučno (stavi na stranu, 1. Kor. 16,2).
- Razmjerno (ono što mogne uštedjeti, 1. Kor. 16,2).
- Darežljivo (zbog darežljiva dijeljenja, 2. Kor. 8,2; 9,13).
- Požrtvovno (prema svojim mogućnostima i iznad njih, 2. Kor. 8,3).
- Zajedno s posvećenim životom (nego su i sami sebe predali u prvome redu Gospodinu, 2. Kor. 8,5).
- Dragovoljno (spremnost, 2. Kor. 8,12, ne... prema zapovijedi, 2. Kor. 8,8).
- Iskreno (iskušati iskrenost vaše ljubavi, 2. Kor. 8,8).
- Namjerno (kako je u srcu odlučio, 2. Kor. 9,7).
- Bez prigovora (2. Kor. 9,7).
- Veselo (Bog ljubi vesela darivaoca, 2. Kor. 9,7).
- Neprimjetno (ne trubi pred sobom, Mt. 6,2; neka ti ne zna ljevica što čini desnica, Mt. 6,3).

Još jedno osnovno pravilo glasi: Vrijedno radite kako biste zaradili za svoje potrebe i za potrebe svoje obitelji (2. Sol. 2,10; 1. Tim. 5,8), a sve što je iznad toga dajte za Gospodnje djelo (Mt. 6,19) i imajte povjerenja da će se Bog pobrinuti za budućnost (Mt. 6,33; 2. Kor. 5,7). Kršćanski par treba pred Bogom odlučiti kojim će standardom života biti zadovoljni, kako bi sve što je iznad toga mogli dati za Gospodnje djelo. Za trenutačne potrebe potreban je skroman bankovni račun kako bi se računi odmah platili i kako bi

vaša kreditna povijest mogla služiti kao dobro svjedočanstvo. To nije zgrtanje blaga na zemlji. Općenito bismo trebali izbjegavati kupnju na kredit, jer dužnik je rob zajmodavcu (Izr. 22,7). Trebamo izbjegavati zajmove ako ćemo zbog toga plaćati jako velike kamate ili ako postoji mogućnost da nećete moći otplaćivati kredit. U tom smislu ne bismo trebali nikome biti dužni (Rim. 13,8). Ponekad je više u skladu s učenštvom kupiti kuću nego iznajmiti je. Hipoteka je u redu jer je kuća osigurava u slučaju neplaćanja. Ako niste u stanju otplaćivati ratu, tada će zajmodavac postati vlasnik kuće.

Nemojte kupovati ukoliko se niste molili i dali Bogu priliku da providi sredstva. Bog vam može dati nešto bolje od onog što biste inače kupili. Nemojte kupovati impulzivno. Načinite popis potrebnih stvari i kupite samo to.

Nemojte kupovati luksuzne i nepotrebne stvari. Rolexov sat broji vrijeme jednako kao i neki jeftini sat. Uživajte u luksuzu odupiranja kupnji stvari koje su na rasprodaji, a bez kojih možete sasvim normalno živjeti. Kupujte proizvode trgovačkih marki, a ne onih nacionalno reklamiranih. Pogodite tko plaća njihove reklame? Sve to ćete uštedjeti kada kupujete proizvode trgovačkih marki.

Uspoređujte masu proizvoda kako vas niža cijena ne bi zavarala. Usporedite cijenu i kvalitetu. Bolje je kupiti kvalitetnije cipele nego jeftine, a poslije plaćati da vam liječe noge.

Nemojte jesti u skupim restoranima. Pomislite samo koliko odrezaka i pečenja možete istim novcem kupiti u prodavaonici.

Koristite ga, upotrijebite ga, neka vam potraje, snađite se i bez njega. To je bezvremenska formula za sve koji hoće što bolje upotrijebiti svoj novac za Gospodina.

Nemojte ništa bacati. Kad je Isus nahranio 5000 ljudi, tražio je od učenika da prikupe sav nepojeden kruh i ribe.

Ponekad je bolje kupiti polovnu stvar (npr., automobil), osobito ako je prodavač kršćanin. U protivnom se može dogoditi da tuđa briga prijede na vas. Nemojte biti suviše ponosni za kupovanje na popustima. Kupujete li pažljivo, možete dosta uštedjeti.

Nemojte biti jamci nikome, čak ni rodbini, ukoliko niste voljni zauvijek se pozdraviti sa svojim novcem (Izr. 6,1-5; 11,15; 17,18; 20,16; 22,26; 27,13). Biblijskim jezikom, postajete jamac za drugoga. Kad novac uđe na vrata, ljubav često izlazi kroz prozor.

Ne posuđujte drugom kršćaninu osim ako vas neće smetati da vam se novac nikada ne vrati.

Nemojte sudskim putem tražiti povrat novca. Obratite li se sudu, tada će se sud pozabaviti vama.

Premda je određena vrsta osiguranja obavezna, primjerice osiguranje automobila, nemojte osiromašiti zbog osiguranja. Vjerujte Gospodinu da će se brinuti za vas i vašu obitelj.

Povremeno radite inventuru svoje imovine i prodajte ili razdijelite sve što vam ne treba. Jedna žena je izjavila da je provela prvih dvadeset pet godina braka gomilajući stvari, a drugih dvadeset pet rješavajući ih se.

Općenito govoreći, živite skromno kako biste mogli uložiti što više za dobrobit duša koje ne umiru.

Najbolje je živjeti jednostavno

1. Tako nas uči Božja riječ (2. Kor. 8,9). Vidi i Mateja 6,19 te 1. Timoteju 6,8: „Kruh naš svagdanji daj nam danas“.

2. Tako ćemo na pravilan način predstavljati svoga siromašnog Prijatelja iz Nazareta.

Søren Kierkegaard je jednom rekao:

Ušao sam u crkvu. Sjeo sam na klupu presvučenu baršunom. Gledao sam sunčev sjaj kroz vitraže. Svećenik odjeven u baršunastu opravu otvorio je zlatnu i pozlaćenu Bibliju, označio je srebrnim označivačem i rekao: „Ako tko hoće ići za mnom, neka se odreče samog sebe, neka svaki dan uzme križ svoj i neka me slijedi!“ Pogledao sam naokolo, ali nitko se nije smijao.³⁶

³⁶ U navodu Tonyja Campola na snimci „It’s Friday. Sunday’s a Coming“.

3. To produbljuje naš duhovni život, jer se sve više uzdajemo u Gospodina, a naše molitve su sve gorljivije.
4. To je najsretniji i najbezbržijsnji mogući život.
5. Potreba ovog svijeta to iziskuje od nas. Neizrecivi milijuni još nisu čuli.

Govoreći o Williamu Burnsu, Hudson Taylor je rekao:

Jednostavnost življenja bila je njegova velika radost. Uživao je u tišini i luksuzu posjedovanja samo malo stvari o kojima se trebao brinuti. Smatrao je da je kršćanin najsretniji na svijetu kad ima malo želja. 'Ako je Krist u čovjekovu srcu,' govorio je, 'ako mu je nebo pred očima i tek onoliko vremenitog blagoslova koliko mu treba da bi sigurno proživio život, tada bol i tuga nemaju mnogo toga napasti.' Biti u jedinstvu s Njime koji je i sunce i štit obuhvaća sve što je jadnom grešniku potrebno da bi bio sretan između ovog mjesta i neba.³⁷

³⁷ Taylor, Mrs. Howard, *Hudson Taylor in Early Years. The Growth of a Soul*, London: China Inland Mission, 1921., str. 347.

19. Pazite na jezik

Ne čudi nas spoznaja da je kršćaninov govor dobar pokazatelj njegova karaktera. „Ta, usta govore onim čega je srce prepuno!“ (Mt. 12,34). Slušajući nečiji govor možete zaključiti gdje osoba stoji na duhovnom planu.

Jakov nas podsjeća na ono što već znamo iz iskustva: iako je jezik malen, sposoban je za veliko dobro i za veliko zlo. Iako čovjek može ukrotiti sve divlje životinje, nitko ne može ukrotiti jezik: „On je zlo koje ne poznaje mira. Pun je smrtonosnog otrova.“ Za razliku od drugih stvari u prirodi, jezik je u stanju proizvoditi suprotne stvari: slatko i gorko, blagoslov i prokletstvo (Jak. 3,1-12).

Iako ne možemo ukrotiti jezik, možemo biti vječno zahvalni za to što Bog može. Po snazi Duha On može učiniti oštar jezik milosrdnim, a od ogovaračkog jezika može učiniti jezik koji izgrađuje. Evo nekoliko vrлина kojima se naš govor može odlikovati:

Treba biti istinoljubiv. Naš Gospodin je bio transparentno iskren. Nikada nije lagao niti je zamagljivao istinu. Nijednom nije pretjerivao ni pribjegavao laskanju. „Zato odbacite laž i govorite istinu svaki sa svojim bližnjim, jer smo udovi jedni drugih!“ (Ef. 4,25). Budući da Bog ne može lagati, On to ne može dopustiti ni bilo kome drugome. To se odnosi i na sitne laži, „dobronamjerne“ laži, pretjerivanje, laskanje i kršenje obećanja. Izvješća o rezultatima kršćanske službe ne smiju se napuhivati. Tajnik/tajnica ne smije reći da šef nije u uredu ako jest. Ne smijemo nagovarati djecu da lažu nepoželjnim posjetiteljima.

Iskrena osoba ne mora imati dobro pamćenje. E. Stanley Jones je rekao: „Slažete li, morate imati dobro pamćenje kako biste prikriili laži, ali ako uvijek govorite samo istinu, ne morate dobro pamćenje, jer samo govorite istinu. To je vrlo jednostavno.“

Treba biti koristan. „Nikakva ružna riječ neka ne izlazi iz vaših usta...“ (Ef. 4,29a). Ovdje riječ „ružna“ znači loša, neupotre-

bljiva, beskorisna. Kad su se kazetofoni pojavili na tržištu, bilo je zabavno igrati se tako što biste ga mogli sakriti i snimati razgovor koji se vodio za stolom. Kad bi se vrpca preslušavala, govornici su se često znali posramiti zbog ispraznosti svojih riječi. Isus je upozorio „da će ljudi za svaku nekorisnu riječ što je izreknu odgovarati na Sudnji dan“ (Mt. 12,36). Dakle, isprazno brbljanje trebamo ispovjediti kao grijeh i ukloniti iz svoga života.

Admiral Hyman Rickover iz Američke mornarice rekao je: „Veliki umovi razgovaraju o idejama. Prosječni umovi razgovaraju o događajima. Maleni umovi razgovaraju o ljudima.“ Mogao je još dodati da veliki umovi razgovaraju o vječnim istinama.

Treba služiti na izgradnji. „... nego samo korisna za izgradnju gdje je potrebno“ (Ef. 4,29b). Drugim riječima, trebamo uvijek nastojati svojim riječima izgrađivati druge ljude. H. A. Ironside je uvijek preusmjeravao razgovor na korisne teme. Često bi zapitao: „Što misliš što ovaj stih znači?“ a zatim bi naveo problematičan tekst. Ako sugovornik nije znao odgovor, Ironside bi milostivo predložio: „Što mislite, znači li možda ovo?“ Njegova objašnjenja su bila nezaboravna.

Jedan moj prijatelj počeo je loše govoriti o nekome drugom. Činilo se kao da je riječ o sočnom traču. Međutim, zaustavio se u pola riječi i rekao: „Ne! Ovo neće nikome koristiti.“ Od tada umirem od znatiželje, ali sam toga dana naučio vrijednu lekciju o obuzdavanju jezika.

Naš govor treba biti prikladan. „Nikakva ružna riječ neka ne izlazi iz vaših usta, nego samo korisna za izgradnju gdje je potrebno...“ (Ef. 4,29c). Naš Gospodin je odgovorio na Sotonine kušnje u divljini pomoću tri odgovarajuća stiha iz Ponovljenog zakona. Velik je dar znati reći pravu stvar u pravom trenutku. Poput pobožnog starješine koji se nagnuo nad postelju umirućeg vjernika i citirao Pjesmu nad pjesmama 8,5: „Tko je ta što dolazi iz pustinje, naslonjena na dragoga svoga?“ Ili poput kršćanke koja je napisala stih iz Izaije 49,4 na kraju pisma obeshrabrenom propovjedniku: „A ja rekoh: ‘Zaludu sam se mučio, nizašto naprezao snagu.’ Ipak, kod Jahve je moje pravo, kod mog Boga nagrada je moja.“

Kad je dr. Alexander Whyte ušao u odvjetnički ured, zateklo ga je pitanje: „Imate li kakvu poruku za staroga grešnika?“

Whyte je ponovio tekst o kojem je razmišljao: „... uživa u pomilovanju“ (Mih. 7,18). Odvjetnik mu je zahvalio za tu jedinu riječ koja ga je mogla utješiti. Te riječi su bile potrebne u tom trenutku. Dakle, „riječi kazane u pravo vrijeme zlatne su jabuke u srebrnim posudama“ (Izr. 25,11). „Riječ u pravo vrijeme, kako je ljupka!“ (Izr. 15,23).

Treba biti milostiv. Ne samo da treba govoriti prikladno, već i milostivo. „Riječ vaša neka je svagda u milosti“ (Kol. 4,6a, Šarić). Naš Gospodin je bio milostiv u toj mjeri da su se svi divili „lijepim riječima što su izlazile iz njegovih usta“ (Lk. 4,22). Nije li bilo milostivo od Njega, Židova, da zamoli prezrenu Samarijanku da mu dade vode (Iv. 4,7)? I što je to drugo bilo nego milost kad je rekao preplašenoj ženi ulovljenoj u preljubu: „Ni ja te ne osuđujem“ (Iv. 8,11b)? Milostivost zahtijeva da se suzdržimo od oštrih i zajedljivih primjedbi, od neljubaznih insinucija i gorkog sarkazma. Lady Astor je rekla: „Gospodine Winstone, da sam vam ja žena, otrovala bih vam kavu.“ Gospodin Churchill je na to odvratio: „Lady Astor, da sam ja vaš muž, ja bih tu kavu popio.“ Vrlo duhovito, ali nije vrlo milostivo!

Međutim, naš govor treba biti i začinjen solju. „Riječ vaša neka je svagda u milosti solju začinjena“ (Kol. 4,6, Šarić). Isti Gospodin koji je rekao: „Daj mi da se napijem“ rekao je i: „Idi zovni svoga muža“ (Iv. 4,16). Kad je rekao: „Ni ja te ne osuđujem“, dodao je još: „Idi i od sada ne griješi više“. Riječi mogu biti oštre, začinjene su. Sol služi za očuvanje, jer onemogućuje kvarenje. Isto tako, sol izaziva žeđ. To znači da svojim riječima trebamo održati standard moralnog integriteta i izazivati žeđ za živim vodama koje nam Krist daje.

Dakako, vjernikov govor treba biti čist. „A bludnost i svaka vrsta nečistoće ili požude neka se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima! Ni prostaštvo, ni ludorije, ni dvosmislene šale – što sve nije na mjestu – već radije zahvaljivanje“ (Ef. 5,3-4). Što slobodnije govorimo o grijehu i nemoralu, to se nama i našim sugovornicima manje ozbiljnima čine. Postaju nam smr-

tonosno bliski i više nas ne užasavaju. Istina je da Biblija nekad govori o užasnim grijesima, ali uvijek na takav način da se stvori odbojnost prema njima: ne odobrava ih, ne uzima ih olako i ne stvara želju da ih počinimo.

Nitko nema ništa protiv malo čistog humora, ali činjenica je da pretjerana lakomislenost dovodi do otjecanja duhovne moći. Sveti Duh se često gasio na sastancima na kojima su se pričale mnoge smiješne priče. Zabavne anegdote su raspršile ozbiljnost privlačnosti evanđelja. Nismo pozvani da budemo komičari.

Naši razgovori se ne trebaju potvrđivati prisegama. „Ne kunite se nikako: ni nebom... ni zemljom... ni svojom glavom... Vaš govor neka bude: da, da – ne, ne! Što je više od toga, od Zloga dolazi“ (Mt. 5,34-37). „Prije svega, braćo moja, ne kunite se ni nebom, ni zemljom, ni ikakvom drugom zakletvom! Štoviše, neka vaš ‘da’ bude ‘da’, a vaš ‘ne’ neka bude ‘ne’, da ne potpadnete pod osudu!“ (Jak. 5,12). Kršćaninove riječi trebaju biti toliko dosljedno iskrene da ih nikada ne treba potvrđivati prisegom. Kao što je netko rekao: „Prisege su beskorisne. Dobrom čovjeku ne trebaju, a loš ih se ne bi ni držao.“

Što ćemo s prisegom na sudu? Kad su izveli našega Gospodina pred sud, veliki svećenik mu je rekao: „Zaklinjem te živim Bogom da nam kažeš jesi li ti Mesija, Sin Božji?“ Zaklinjati znači zapovjediti pod prisegom. Kao Židov koji se nalazio pod Zakonom, Isus je bio obavezan svjedočiti pod prisegom (Lev. 5,1), što je i učinio. Ovo je za mnoge kršćane rješenje dileme. Međutim, ako ih i dalje muči savjest radi prisezanja u ime zakona, u SAD-u je dopušteno svjedočiti pod potvrdom. To znači da mogu odgovorati na pitanja i donositi dokaze bez prisezanja u Božje ime.

Svi znamo da je pogrešno uzalud spominjati Božje ime i psovati. No, što je s pomiješanim prisegama, odnosno eufemizmima za zabranjene riječi? Na primjer, bome umjesto „bogme“, odnosno Boga mi. Takve riječi su u jednakoj mjeri protivne Pismu kao i njihovi očitiji parnjaci.

Naš govor treba biti pun poštovanja. Ne smijemo lakomisleno ni s nepoštovanjem govoriti o svetim stvarima. Ne smijemo se

igrati riječima Svetoga pisma, to jest navoditi biblijske stihove u šali i izvan konteksta. S božanskim stvarima treba biti ozbiljan.

Kristove sluge se trebaju suzdržavati od pošalica i mudrijaških opaski. Požuda da se ubacimo u svaki razgovor sa svojim šalama, ili da nadmašimo nekog u tome može nam donijeti zaslužen ugled duhovno nerazvijene osobe.

Naš govor ne treba biti pun pritužbi. Pritužbe su uvreda Božjoj providnosti. One podrazumijevaju da On ne zna što radi. Tako ga optužujemo da je pogriješio ili da je krivo prosudio. Govorimo da ga nije briga. Trebamo se sjetiti ovoga kad nam dođe kušnja da se žalimo. Bolje je odbaciti takvu misao ili progutati svoje riječi i radije reći: „Savršeni su putevi Gospodnji“ (Ps. 18,30).

Naš govor treba biti kratak i jasan. „Obilje riječi ne biva bez grijeha, a tko zauzdava svoj jezik, razuman je“ (Izr. 10,19). Drugim riječima, što više govorimo, prije ćemo sagriješiti. Možemo izbjeći ovu opasnost tako što ćemo se odupirati želji da uvijek nešto kažemo. „Ne nagli ustima svojim i ne žuri se s riječima pred Bogom, jer je Bog na nebu, a ti si na zemlji; zato štedi svoje riječi“ (Prop. 5,1). Iako se ovo konkretno odnosi na zavjete koje sklapamo s Bogom, savjet je koristan i općenito.

Zapravo, brbljavci su jako dosadni. Oni uopće ne hvataju daha. Nitko drugi nema priliku nešto reći. Brbljavac će monopolizirati svaki razgovor, kao i vrijeme i pozornost svakog nesretnog slušatelja.

Jezik treba slijediti misao, a ne predvoditi je. Više ih se pokajalo zbog govora nego zbog šutnje. Onaj tko govori sije, ali onaj koji sluša žanje.

Ne smijemo se upuštati u ogovaranje. Prije više godina u novinama *Atlanta Journal* pojavio se sljedeći članak:

Smrtonosniji sam od zviždećeg projektila iz haubice. Pobjeđujem bez ubijanja. Rušim domove, slamam srca i uništavam živote. Putujem na krilima vjetra. Nikakva nedužnost me neće zastrašiti, nikakva čistoća me neće pokolebati. Nemam obzira prema istini, nemam poštovanja prema pravедnosti, ni milosti prema nezaštićenima. Moje žrtve su brojne poput pijeska u

moru, i često jednako toliko nedužne. Nikad ne zaboravljam i rijetko opraštam. Zovem se Ogovaranje! (iz kalendara Choice Gleanings)

Možda je Jakov mislio baš na grijeh ogovaranja kad je napisao: „Uistinu, svi mi često griješimo. Ako tko u govoru ne griješi, on je savršen čovjek, sposoban je zauzdati i cijelu svoju osobu“ (Jak. 3,2).

Ogovaranje je tako lako i prirodno, a tako je teško odreći ga se. Što je ogovaranje? Wm. R. Marshall govori da je ogovaranje umjetnost izricanja ničega na način koji ne ostavlja ništa neizrečeno. Bill Gothard kaže da je to iznošenje informacija pred nekim tko nije dio problema ni rješenja. Možemo dodatno proširiti definiciju i reći da je to pogrđan govor o nekome tko nije prisutan. Ogovaranje stavlja žrtvu u nepovoljno svjetlo, govori stvari koje nisu ljubazne, poučne ili potrebne. Ogovaranje je kada govorimo loše o nekome iza leđa umjesto da ga suočimo s time. U pitanju je oblik ubojstva karaktera.

Pisac knjige Izreka dobro je rekao: „Smrt i život u vlasti su jeziku, a tko ga miluje, jede od ploda njegov“ (Izr. 18,21). Biblija se obrušava na tu praksu: „Ne raznosi klevete među svojim narodom“ (Lev. 19,16a). „Tko s klevetom hodi, otkriva tajnu, a čovjek pouzdana duha čuva se“ (Izr. 11,13; vidi i 20,19). „Himben čovjek zameće svađu i klevetnik razdor među prijatelje“ (Izr. 16,28). „Klevetnikove su riječi kao poslastice: spuštaju se u dno utrobe“ (Izr. 18,8). „Kad nestane drva, ogranj se gasi, i kad više nema klevetnika, prestaje svađa“ (Izr. 26,20).

U Rimljanima 1,29 Pavao ubraja ogovarače u istu skupinu s ubojicama i bludnicima.

Ponekad pokušavamo zakamuflirati ogovaranje glumeći da govorimo o nečemu zato da bismo se molili za to: „Spominjem ti ovo zato da bismo se mogli moliti, ali jesi li znao...“ Ili možda mislimo da zaobilazimo prijestup tako što govorimo stvar u povjerenju. Rezultat je obično sličan ovome:

Dvije žene razgovarale su u Brooklynu.

„Tillie mi je rekla da si joj rekla onu tajnu za koju sam ti rekla da joj ne kažeš.“

„Baš je pokvarena. Rekla sam Tillie da ti ne kaže da sam joj rekla.“

„Čuj, rekla sam Tillie da ti neću reći da mi je rekla, pa joj ne-moj reći da sam ti rekla.“

U svojoj knjizi *Seasons of Life* (Godišnja doba života) Charles Swindoll govori o onima koji šire glasine, što je drugo ime za ogovaranje. Evo što on kaže:

Ljudi koji se hrane glasinama sitne su i sumnjičave duše. Oni nalaze zadovoljstvo trgujući po slabo osvijetljenim uličicama, bacajući suptilne bombe koje će eksplodirati u tuđim glavama paleći fitilj sugestije. Tješe se time što su samo „nedužni“ kanali nepouzdanih informacija... nikada izvor. Uvijek prisutne izjave „Kažu“ ili „Jesi li čuo?“ ili „Čuo sam od drugih“ pružaju ogovaraču sigurnost.

„Jesi li čuo da je Histerična betonska crkva pred raspadom?“

„Čuo sam da se Franjo i Slavica razvode... kažu da ga je pre-varila.“

„Kažu da su mu roditelji jako bogati.“

„Jesi li čuo da su pastora Petrovića najurili iz prošle crkve u kojoj je bio?“

„Imala sam čuti da se njihov sin drogira... uhitili su ga zbog krađe u prodavaonici.“

„Netko je rekao da su se morali vjenčati.“

„Netko je spomenuo da on jako puno pije.“

„Priča se da ona voli očijukati... čuvaj je se.“

„Pročulo se da se konačno prijevarom popeo do vrha.“

„Dosta ljudi smatra da mu se ne može vjerovati.“³⁸

Svi mi znamo da tračevi i glasine rastu putujući od osobe do osobe. Svaka osoba dodaje svoj negativan doprinos konačnoj priči koja na kraju nema puno veze s početnom.

Netko će možda prigovoriti zbog toga što je Pavao kritizirao Himeneja i Aleksandra (1. Tim. 1,19-20), Figela i Hermogena (2. Tim. 1,15) te kovača Aleksandra (2. Tim. 4,14). Ni Ivan nije štedio Diotrefa (3. Ivanova 9-10). Ovo svjedočanstvo je istinito. Međutim, svrha toga bila je upozoriti vjernike na ove ljude, a ne podmuklo ih napasti.

Vođe često moraju razgovarati o osobama koje treba disciplinirati ili opomenuti. Međutim, tu je cilj pomoći osobi o kojoj je riječ, a ne uništiti je. To nije isto što i ogovaranje.

Postoje pozitivni koraci vezani uz ogovaranje koje možemo poduzeti. Najprije možemo zamoliti osobu da navede izvor. Pavao nam je dao primjer u 1. Korinćanima 1,11: „Rekoše mi, braćo moja, Klojini ukućani da među vama ima prepiranja.“

Drugo, možemo tražiti dopuštenje da navedemo ogovaračeve riječi osobi o kojoj je riječ. „Mogu li mu prenijeti ono što si upravo rekao o njemu?“

„O, ne, ne čini to! Bio bi to kraj našeg prijateljstva!“

Ili možemo odbiti slušati ogovaranje. Možemo to činiti tako što ćemo ljubazno reći da ne želimo to slušati, ili možemo preusmjeriti razgovor na korisnije teme. „Kad ne bi bilo nikoga tko sluša ogovaranje, nitko ne bi ni ogovarao. Učinite publiku gluhom, a ogovarača nijemim“ (Wm. R. Marshall). Jedna turska izreka nas podsjeća: „Onaj tko ogovara pred vama ogovarat će i vas.“

U zaključku želim citirati jedan mudar sažetak. Ne znam tko ga je napisao, ali volio bih da sam to bio ja.

Što kršćanin treba činiti sa svojim jezikom? Treba ga obuzdavati i nikada ne težiti za dominiranjem u razgovoru. Treba ga obučiti da govori manje nego što bi mogao. Nikada se ne smije

38 Swindoll, Charles, *Growing Strong in the Seasons of Life*, Portland, OR: Multnomah Press, 1983., str. 105-106.

koristiti jezikom za laži, poluistine, zloću, insinuacije, sarkazam, nečiste priče ili isprazno čavrljanje. Treba ga uvijek koristiti onda kad okolnosti zahtijevaju svjedočanstvo, priznanje ili ohrabrenje. Ako je on jedan od onih čudnih ljudi kojima je teško reći „hvala“, tada treba poučiti jezik da izgovara te riječi i da se razračuna s opakim ponosom koji ih ometa.

20. Brak

Nešto od onoga o čemu ćemo govoriti ovdje spomenuli smo i u prethodnim poglavljima. Vrijedi ponoviti. Nazivamo to ponavljanjem u svrhu naglašavanja.

Bog je ustanovio brak u Edenskom vrtu prije nego što je grijeh ušao u svijet (Post. 2,21-24). Zato nas pisac poslanice Hebrejima podsjeća: „Ženidba neka bude u časti među svima, a bračna postelja neokaljana“ (Heb. 13,4a). Šale kojima se ponižava brak nisu u redu. To je častan i čist odnos.

U braku dvije osobe, muško i žensko, postaju jedno (Post. 2,24; Mt. 19,5; Ef. 5,31b. 33). Bog želi da ovaj odnos traje doživotno (Mt. 19,6b; 1. Kor 7,39). Jedan bračni drug bez drugoga nepotpun je i sam.

Bog želi da brak bude monogaman, dakle samo s jednim partnerom (1. Kor. 7,2). Ovime se isključuje bigamija i poligamija. Iako Bog bilježi primjere tih dviju neregularnosti, On ih nikad nije odobrio.

Brak ima pet ciljeva. On zadovoljava potrebu za društvom. „Nije dobro da čovjek bude sam“ (Post. 2,18). On predstavlja sredstvo razmnožavanja. „Plodite se i množite i napunite zemlju, i sebi je podložite!“ (Post. 1,28). Cilj braka je promicanje moralne čistoće. „... ali zbog pogibli od bludnosti neka svaki ima vlastitu ženu i svaka vlastitog muža“ (1. Kor. 7,2). Brak treba biti koristan. Bog je rekao: „... načinit ću mu (Adamu) pomoć kao što je on“ (Post. 2,18). Kad je brak u skladu s Božjom riječju, tada je on izvor radosti i zadovoljstva (Izr. 5,18-19).

Uloga muškarca u braku je da bude glava (Ef. 5,23). Ovakav zapovjedni lanac utvrđen je poretkom stvaranja (1. Tim. 2,13), načinom stvaranja (1. Kor. 7,8) i svrhom stvaranja (Ef. 5,22). Žena se treba pokoriti mužu. Eva je prisvojila Adamovo vodstvo (Post. 3,1-6), što je dovelo do užasnih posljedica grijeha na svijetu. Međutim, grijeh se pripisuje Adamu zato što je on poglavar

ljudskog roda: „Prema tome, kao što po jednom čovjeku uđe grijeh u svijet...“ (Rim. 5,12).

Prikladno je da se žena pokorava mužu jer je Gospodin tako rekao (Kol. 3,18) i zato što mu je to ugodno. Čak i ako je ona sposobnija i duhovnija od muža, treba ga potaknuti da on zauzme mjesto vođe u obitelji umjesto da ga sama zauzme.

Muž treba voljeti svoju ženu kao što Krist voli crkvu (Ef. 5,24). Treba se odnositi prema njoj kao prema dami. Štoviše, treba je voljeti kao što voli samoga sebe (Ef. 5,28. 33a). Netko je rekao: „Nijednoj ženi ne bi bio problem pokoriti se mužu koji je voli kao što Krist voli crkvu.“

Prvi uvjet pri odabiru partnera jest taj da on, odnosno ona mora biti „u Gospodinu“, dakle vjernik, odnosno vjernica (1. Kor. 7,39; 2. Kor 6,14). Međutim, to nije dovoljno. Njih dvoje mora biti jedinstveno u svojim biblijskim uvjerenjima. Trebali bi imati slične životne ciljeve. „Idu li dvojica zajedno da se ne dogovore?“ (Am. 3,3).

Brak je opće Božje pravilo za ljudski rod. Iznimka se nalazi u Mateju 19,12, jer ima nekih koji su eunusi zarad Božjega kraljevstva. Oni su voljni odreći se braka kako bi se mogli bez prepreka posvetiti Gospodnjem radu. Mladi učenik će se u svojoj revnosti za Gospodina možda zavjetovati da se nikada neće ženiti. Možda se želi u potpunosti posvetiti službi Gospodinu. Motiv mu je dobar, ali je možda bolje ne zavjetovati se. Kako on to zna? Najbolje je živjeti od danas do sutra i pustiti Gospodina da nas vodi. Možda Bog želi da se oženi kasnije u životu. Apostol Pavao je propisao „da i oni koji imaju žene žive kao da ih nemaju“ (1. Kor 7,29). To znači da nam Krist mora biti na prvom mjestu. Žene moraju biti druga violina. Znači li to da treba zanemarivati žene? Ne, ali znači da svaka žena čiji muž stavlja Krista na prvo mjesto ima dobrog muža.

Kad se muškarac oženi, on treba ostaviti oca i majku i prionuti uza svoju ženu (Ef. 5,31). To znači da mu ona treba biti važnija od roditelja. Međutim, netko mora biti na prvom mjestu u njegovom i njezinom životu. To je Gospodin Isus. Muž i žena moraju biti na drugom mjestu, poslije Njega.

Mnogi brakovi bi se spasili kad bi ljudi bili poslušni stihovima iz 1. Korinćanima 7,4-7. U tim stihovima se nalaže da se bračne dužnosti trebaju izvršavati kad god jedan od bračnih drugova to poželi. Muž ima pravo na ženino tijelo, i žena ima pravo na muževo tijelo. To je opće pravilo. Iznimka je ako se jedan bračni drug želi posvetiti postu i molitvi. Dakako da bračni drug želi imati obzira prema tjelesnim i emocionalnim razlikama onoga drugoga. Nijedan bračni drug se ne smije služiti svojim tijelom kao oružjem tako što će se uskraćivati onome drugome.

Muž nikada ne smije biti ogorčen na svoju ženu (Kol. 3,19), već treba živjeti s njom u razumijevanju, iskazujući joj poštovanje kao subaštinici milosti života (1. Pt. 3,7). To će im zajamčiti slobodu dok se mole zajedno.

Jedan od osnovnih uvjeta za sretan brak jest slomljenost. Kad jedan bračni drug sagriješi protiv drugoga, mora se ispričati i zamoliti za oprost. To je bolno, ali je bolje od stalnog ignoriranja. Naš ponos će to teško podnijeti, ali moramo priznati grijeh prije nego što sunce zađe.

Postoje neke stvari o kojima par mora zajedno odlučiti nakon molitve Gospodinu. Trebaju li koristiti kontracepciju? Koliko velikoj obitelji žele imati? Ne postoji samo jedan odgovor na ova pitanja. Svaki par treba slušati Gospodnje vodstvo za sebe. Drugi kršćani ih ne smiju osuđivati niti im nametati svoja dogmatska stajališta kao jedina ispravna.

Ideal za brak je „dok nas smrt ne rastavi“. Međutim, postoje i propisi o rastavi braka u slučaju kad je jedan bračni partner nevjeran (Mt. 19,9). Nemamo zapovijed o rastavi, već dopuštenje. U takvom slučaju je nedužni bračni partner slobodan da ponovno stupi u brak. Kada u Malahiji 2,16 čitamo da Bog mrzi rastavu, to se jedino može odnositi na protubiblijsku rastavu, jer se Bog rastavio od Izraela (Jer. 3,8) i to zbog istog razloga: zbog nevjere.

Kad su od misionara Carla Knotta tražili da navede 10 najvažnijih stvari o braku, predložio je sljedeće:

Pravilno postavite prioritete! Stavite Boga na prvo mjesto u svemu. Od samog početka posvetite svoj brak Gospodinu i priznajte ga za vladara u svom domu.

Ne putujte bez kompasa. Svakodnevno čitajte Sveto pismo, savjetujte se s njim, razgovarajte o njemu i budite mu poslušni (Pnz. 6,6-9; Jak. 1,22).

Mužu, ti si muškarac. Budi pobožan, a ne svjetovan. Preuzmi punu odgovornost za vodstvo u obitelji na kršćanski način (Post. 3,16; 18,19; Kol. 3,18). Budi primjer svojoj ženi i djeci.

Suprugo, ti si žena. Tvoja od Boga dana karijera i mjesto službe jest dom (Tit. 2,3-5). Okreni se k svom mužu i podupiri ga. Služi Gospodinu u svom domu i posredstvom svog doma (Izr. 31).

Ako je moguće, nikad se nemojte prepirati sa supružnikom u javnosti, i nikad nemojte kritizirati svoju ženu/muža pred drugima, a ni slušati kritike o njoj/njemu. Što god treba riješiti, riješite nasamo i na pobožan način.

Neka Gospodin upravlja vašim obiteljskim financijama. Nemojte zgrtati blaga na zemlji (Mt. 6,19) i budite darežljivi s onim što imate. Gospodin je darežljiv.

Neka vaša vrata uvijek budu otvorena, odnosno budite gostoljubivi. Brinite se o drugima i dokažite to pomoću svoga doma. Ne brinite se oko onoga što nemate (2. Kor. 8,12).

Zajedno podupirite lokalnu zajednicu vjernih, služeći drugima zarad Krista i evanđelja (Mk 1,28-34; Lk 18,28. 30; Dj. 18,24-26).

Budite obitelj koja se moli. Molite se idući i idite moleći. Molite se prije donošenja odluka. Molite se kad naiđu problemi. Molite se i kad je sve u redu.

Njegujte svoj brak. Brak je odnos, prijateljstvo i partnerstvo. Neki se ljudi više bave svojim poslom nego svojim bračnim partnerom. Neka vam se prijateljstvo produbljuje kako vrijeme prolazi. Uživajte u zajedničkim trenucima. Izidite na večeru, prošecite zajedno, provedite dan u prirodi i razgovarajte o onome što vam je na srcu.

Uvijek postoji problem kršćana koji žarko žele biti u braku, ali iz ovog ili onog razloga nisu u mogućnosti to učiniti. Oni se mogu uvježbavati u sublimaciji, odnosno mogu preusmjeravati primitivne nagone u život službe Gospodinu Isusu i Njegovom narodu. Primjeri samaca koji su živjeli plodonosno su Amy Carmichael, John Nelson Darby, Gladys Aylward, Corrie ten Boom i Fanny Crosby. Nitko se ne mora osjećati izostavljenim iz Božjeg nauma. Svaki vjernik može pronaći istinsko ispunjenje u životu kada se potpuno posveti Isusu.

21. Roditeljstvo

Zlatan tekst za ovo poglavlje nalazimo u Izlasku 2,9: „Uzmi ovo dijete’, rekne joj faraonova kći, ‘i odgoji mi ga, a ja ću te plaćati.’“ Vjernim roditeljima najbitnije su riječi „odgoji *mi* ga“. Imamo poslanje odgojiti svoju djecu za Krista. Ne za ovaj svijet, nego za Gospodina. Ne za pakao, već za nebo.

Najvažniji korak u ovom procesu jest dati Božjoj riječi najveće mjesto u našem domu.

„Riječi ove što ti ih danas naređujem neka ti se urežu u srce. Napominji ih svojim sinovima. Govori im o njima kad sjediš u svojoj kući i kad ideš putem; kad liježeš i kad ustaješ. Priveži ih na svoju ruku za znak i neka ti budu kao zapis među očima! Ispiši ih na do vratnicima kuće svoje i na vratima svojim!“ (Pnz. 6,6-9)

Najbolje nasljeđe koje roditelji mogu ostaviti svojoj djeci jest čvrsta utemeljenost u Bibliji. Molitva mora zauzimati najvažnije mjesto u obrazovanju djeteta. Ono će vjerojatno naučiti više o tome iz primjera nego iz svih knjiga koje će pročitati. Jedno od najdragocjenijih sjećanja iz moga djetinjstva je slika moje majke na koljenima u molitvi za svoju djecu.

Obrazovanje predstavlja velik dio odgoja djece. Svako dijete mora naučiti poštovati majku i oca, slušati vlasti, izabrati dobre prijatelje, odupirati se grešnim kušnjama, vrijedno raditi i lijepo se ponašati. Obavezno je slušati roditelje. Neka se podrazumijeva da zapovijed dajete samo jednom. Ako je ponovite, oslabili ste je. Ne tolerirajte odgovaranje i bezobrazluk. Poslušnost vlastima odnosi se i na školu, radno mjesto, državu i crkvu. U svakom uređenom društvu mora postojati vodstvo kao i poslušnost vodstvu (osim ako se to kosi s odanošću Kristu). Kad nema vodstva, nastaje anarhija. Djeca moraju naučiti vrlo rano slijediti vodstvo.

Očevi moraju paziti da ne izazivaju djecu na gnjev (Ef. 6,4). To je prirodna sklonost. Otac je u stanju izazvati dijete na gnjev zanemarivanjem, neopravdanim zahtjevima, negativnim riječima

o djetetu ili ponižavanjem djeteta svojim većim znanjem. Majke su sklone razmaziti djecu. Što je gore?

Djeca moraju naučiti kako birati dobre prijatelje. Roditelji prečesto moraju u suzama priznati: „Dijete mi se druži s lošim društvom.“

Roditelji imaju odgovornost razgovarati s djecom o grešnim kušnjama, osobito kad je riječ o seksu, jer će u protivnom to naučiti na ulici. Današnja mladež živi u svijetu koji je opsjednut seksom, pornografijom i požudom. Moraju znati služiti se daljinskim upravljačem televizora. Moraju se naučiti oduprijeti mamcima ovoga svijeta i zlim požudama tijela.

Dobro je učiti mlade kućanskim poslovima. Dobro ih je posebno poticati da se uključe u one aktivnosti kojima su prirodno skloni. Očevi i majke koji čine sve umjesto djece uskraćuju ih. Roditelji su ti koji određuju hoće li njihova djeca biti pristojna ili ne. Djevojčice i dječaci koji razmišljaju o drugima i stavljaju druge iznad sebe pristojni su. To će im koristiti u životu. Prekrasno je kad poslije objeda dijete kaže: „Odličan ručak, mama.“ Međutim, ne rađamo se zahvalni. Zahvalnost se uči.

Ljudi vole biti u blizini djece koja su naučila ove lekcije. Oni ne vole derišta, to jest djecu koja su izvan kontrole. Prije ili kasnije bit će neophodno opomenuti svako dijete. Ne piše li u Bibliji: „Ludost prijanja uza srce djetinje: šiba pouke otklanja je od njega“ (Izr. 22,15)? Treba objasniti razloge za kaznu. Ne smijemo kažnjavati djecu dok smo ljutiti. Kazna treba biti u skladu s neposlušnom. Kad se kazna izvrši, roditelj treba ponovno potvrditi svoju ljubav prema djetetu. Tako će otac ili majka pokazati djetetu da ne odbacuju njega, već njegovo ponašanje. Svrha kažnjavanja je naučiti dijete poslušnosti. Discipliniranjem iskazujemo ljubav djetetu, jer ako ga ne kažnjavamo, mrzimo ga (Izr. 13,24).

Roditelji moraju biti na istoj strani kad je riječ o kažnjavanju. Djeca su u stanju prepoznati bilo kakvo popuštanje s majčine ili očeve strane pa će pokušati okrenuti jedno protiv drugoga. Djeci treba dati do znanja da mogu u svakom trenutku doći k roditeljima znajući da će ih roditelj saslušati. Dajte djeci do znanja da ih stvarno volite. Nije neduhovno zagrliti ih. Jako često čujemo

kako mladi govore: „Otac mi nikad nije rekao da me voli.“ Recite im to prije nego što bude prekasno.

Dobro je da se dijete baviti ekipnim sportovima. Tako će se naučiti timskom radu i sportskom ponašanju. Nauči li dijete svirati glazbeni instrument, razvit će koordinaciju između mozga i mišića, i naučit će cijeniti dobru glazbu.

Roditelji ne smiju stavljati pritisak na dijete da prihvati Krista. Postoji opasnost da će reći da vjeruju, a to neće biti istina. Bolje je molitvom ih uvesti u kraljevstvo.

Djecu je od najranije dobi moguće učiti kako da zastupaju Krista i istinu. Ona mogu naučiti kako razdvojiti ono dragocjeno od onoga što ne valja (Jer. 15,19). Djeca mogu steći uvjerenja i stajati uz njih usred ruganja i protivljenja. Priče o kršćanskim mučenicima su odlične.

Inače, roditelji bi trebali dobro opskrbiti svoj dom dobrom kršćanskom literaturom. Majka Hudsona Taylora ostavila je traktat na stolu u dnevnom boravku, a zatim je otišla u nabavku. Hudson je pročitao traktat i povjerovao u Krista. Bog je preko njega donio evanđelje u kontinentalnu Kinu.

Tek smo zagrebli površinu. Mnoge bi se knjige mogle napisati o ovoj temi. Međutim, možda će vam ovi savjeti poslužiti dok se oni ne pridodaju vašoj kršćanskoj obitelji.

22. Božji putevi, a ne naši

U Rimljanima 12,1-2 apostol Pavao nas podsjeća da ne trebamo donijeti samo svoje tijelo na živu žrtvu Bogu, već i da se preobličavamo obnovom svoga uma. To znači da se trebamo odreći svjetskog načina razmišljanja i naučiti se razmišljati poput našega Gospodina. U Bibliji vidimo na koji način Bog razmišlja. I sam Gospodin nam je jasno dao do znanja da su Njegovi putevi i Njegove misli onoliko više od čovjekovih misli i puteva koliko je nebo više od zemlje (Iz. 55,8-9). Razlika je radikalna.

Uzmimo evanđelje za primjer. Ljudi uglavnom vjeruju da će doći u nebo ako budu dobri i ako budu činili dobra djela, odnosno misle da moraju zaslužiti ili zaraditi ulazak u nebo. „Nije tako,“ Bog nam u biti poručuje, „jedini koji će stići u nebo jesu oni koji to ne zaslužuju, već koji su primili Gospodina Isusa za svoga Gospodina i Spasitelja. Radi se o vjeri, ne o djelima.“

Evanđelje je ljudima ludost. Prejednostavno je. Primanje evanđelja vjerom na dar nema nikakvog smisla. Međutim, Božja ludost je bolja od ljudske mudrosti. Svatko se može spasiti Božjom metodom. Čovjekovom metodom se nitko ne može spasiti.

Evo nekoliko načina kako možemo prilagoditi svoje razmišljanje.

Bog ne sudi po vanjštini. On zna da nije zlato sve što sjaji. „...čovjek gleda na oči, a Jahve gleda što je u srcu“ (1. Sam. 16,7). Nije impresioniran izvanjskom ljepotom. „Lažna je ljupkost, tašta je ljepota: žena sa strahom Gospodnjim zaslužuje hvalu“ (Izr. 31,30). Isto tako ga ne zadivljuju atletske sposobnosti. „... nit' mu se mile bedra čovječja“ (Ps. 147,10). „Mili su Jahvi oni koji se njega boje, koji se uzdaju u dobrotu njegovu“ (Ps. 147,11).

Tjelesni čovjek se voli družiti s bogatima i slavnima i razbacivati se imenima silnih i moćnih. To je sasvim suprotno od našega Gospodina. On ne poziva mnoge iz visokoobrazovanih, moćnih

ili viših slojeva. Umjesto toga On koristi bezumne, slabe i ništavne za ostvarivanje velikih djela (1. Kor. 1,26-27).

Gospodin je drugačije zamislio vodstvo. Čovjek izjednačuje vodstvo i gospodarenje. Međutim, s Božjeg stajališta istinski vođa je sluga. Onaj koji je velik u Božjem kraljevstvu je onaj koji će se poniziti kako bi služio (Mt. 20,25-27)

Boga ne zadivljuje materijalno blago (Lk. 18,24-27). Čovjek mjeri vrijednost drugih na temelju njihova bogatstva. Koliko vrijede?

Duhovna bogatstva su prava vrijednost. Gomila novca može onemogućiti čovjekov ulazak u nebo. Bog ne sudi prema brojkama (Suci 7,2). Protivno Voltaireovim riječima, Bog ne pristaje uz velike bataljune. Gideon je imao previše vojnika. Gospodin je smanjio njegovu vojsku s 32 000 na 300 i pobijedio je. I malo je puno uz Božju pomoć.

„Ne dobivaju trku hitri, ni boj hrabri.“ Eric Liddell je na Olimpijskim igrama 1924. postavio novi svjetski rekord unatoč tome što mu je stil trčanja bio iznimno loš. On je iskazao čast Bogu jer je odbio trčati na Gospodnji dan, i Bog je uzvratio čast.

Naš Gospodin ljubi siromašne posebnom ljubavlju (Jak. 2,3). Kad počnemo razmišljati kako On razmišlja, i mi ćemo se odlučiti za njih. Bog radi prema potrebama, a ne prema pohlepi. Vidimo to u usporedbi o vinogradu (Mt. 20,1-16). Vlasnik je platio najamnicima koje je prve unajmio točno koliko im je obećao. Oni su dobili pravdu. Svi drugi su imali povjerenja da će šef učiniti pravu stvar. Oni su dobili milost. On je znao da im treba novac kojim će prehraniti obitelj pa im je dao onoliko koliko je smatrao da im treba. Oni koji su unajmljeni prvi žalili su se, jer su razmišljali pohlepno, a ne u skladu s potrebama.

Bog se ravna prema vjernosti, a ne prema uspjehu (Mt. 25,21.23). Svi mi možemo biti vjerni, ali uspjeh dolazi samo od Njega.

Bog se ravna i prema želji i prema dostignućima. Izgradnja hrama se pripisuje Davidu jer je imao takvu želju u srcu (1. Kr. 8,18). Međutim, Salomon ga je sagradio.

Oni koje je Bog blagoslovio prezreni su od svijeta (Mt. 5,3-10). Isusova obitelj je mislila da je Isus poludio (Mk. 3,21). Oni koji su kritizirali Pavla tvrdili su da je izvan sebe (2. Kor. 5,13). Ako smo poput Krista, svijet će nas smatrati ludima.

Ubojstvo i preljub započinju u srcu (Mt. 5,21-22; 27-30). Ubojstvo počinje s mržnjom, a preljub s požudnim pogledom.

Ukaljanost dolazi iznutra (Mt. 15,11). Ljudi su redefinirali grijeh kao bolest. Koga oni to zavaravaju? Bog neće poslati nikoga u pakao zbog bilo kakve bolesti.

Zajedno sa Shakespeareom, svijet govori: „Samom sebi vjeran budi.“ Pavao, pod božanskim nadahnućem, govori: „... u poniznosti smatrajte jedan drugoga većim od sebe!“ (Fil. 2,3).

Bog traži milosrđe, a ne žrtve (Mt. 9,13). Davanje desetka nije dovoljno ukoliko zanemarimo pravednost, milosrđe i vjeru (Mt. 23,23). Biti velik u Kraljevstvu znači biti poput malog djeteta (Mt. 18,4).

Ljudi vole počasne titule. Jedino bi ih Bog trebao dobiti (Mt. 23,9-10). Ljudi vole posebnu odjeću, koja navodno podrazumijeva nekakvu uzvišenu razinu svetosti ili vjerskog položaja (Mt. 23,5). Krist je učinio samog sebe neuglednim.

Ne posvećuje se hram zlatom, već se zlato posvećuje hramom (Mt. 23,18-22). Nije zlato davalo vrijednost hramu, nego je zlato imalo posebnu povlasticu da se koristi u Božjem domu. Hram je taj koji je zlato činio posebno počašćenim. Isto tako i žrtvenik posvećuje dar koji se na njemu nalazi. Put prema gore vodi ka dolje. Onaj koji se ponizi bit će uzvišen (Mt. 23,12). Božja definicija ljubavi pruža se prema neprijateljima (Lk. 6,27). Ljudi ovog svijeta vole one koji vole njih.

Bog daje da Njegovo Sunce izlazi i nad pravednima i nad nepravednima, i šalje kišu i na pravedne i na nepravedne (Mt. 5,45). Trebamo se ugledati na Njega u nepristranosti, iako je to u potpunoj suprotnosti s našim običajima.

Ovo su samo neki primjeri razlika između Božjih misli i ljudskih misli. Oni nas trebaju potaknuti u nastojanjima da razmi-

140 Treći dio: Kršćanski život

šljamo poput Njega. Biblija predstavlja potpunu objavu Božjih misaonih procesa.

Više o ovoj temi pročitajte u Dodatku F